اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

سه‌شنبه
• ۷ اردیبهشت ۱۴۰۰
• ۱۴ رمضان ۱۴۴۲
• ۲۷ آوریل ۲۰۲۱

• سال سی‌ویکم دوره جدید شماره ۱۷۷۷ • پیاپی ۳۰۹۵ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۲۰۰۰ تومان

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

واردات واکسن قطره‌چکانی است

وزیر بهداشت با اشاره به اقدامات انجام شده در کشور در زمینه ساخت و تولید واکسن کرونا و بیان اینکه قطار تولید واکسن کرونا در کشور راه افتاد و هیچ ترمزی برای آن نیست، گفت: ما دنبال واردات واکسن کرونا رفتیم اما واردات واکسن غیر از کوواکس هم همین است که می‌بینید. یعنی واردات قطره‌چکانی است. در حقیقت ۸۵ درصد واکسن تولیدی را ۷ کشور جهان مصرف می‌کنند و اگر سفره‌شان سرریز شد، به بقیه هم می‌دهند.

۲

هیاهوی دلار ادامه دارد

آشفتگی بازار به دنبال ریزش هیجانی نرخ ارز

۴-۵-۶-۷-۸-۱۱-۱۲-۱۴-۱۵

عکس: آیدا فریدی

یادداشت‌های امروز

حرکت در مسیر تحقق شعار سال
۲

توسعه در گرو ثبات ارزی
۱۱

تثبیت بازار ارز چگونه میسر می‌شود؟
۴

خطای بزرگی به‌نام «ارزپاشی»
۵

گفت‌و گو

جهش‌های ارزی پیامد تورم هستند
۱۲

تحلیل روز

دلار، خطر دائمی یا ابزاری کارآمد؟

چرا دلار گران می‌شود؟ این پرسشی است که بارها شنیده شده اما پاسخ کامل به آن کاری نه‌چندان آسان است. احتمالا بیشتر دولت‌ها یا دست‌کم در ایران همه دولت‌ها تمایل دارند نرخ ارز را پایین نگه دارند و ریال را تقویت کنند اما در عمل این اتفاق رخ نداده و در بیشتر دولت‌های پس از انقلاب نه‌تنها نرخ ارز کنترل نشده بلکه جهش‌های متعدد ارزی هم دیده شده است. در کشورهایی چون ایران به دلیل بالا بودن نرخ تورم، ابزار نرخ بهره کارآیی چندانی در قیاس با کشورهای توسعه‌یافته ندارد. به این ترتیب نهاد مرجع سیاست پولی در کشور نمی‌تواند از ابزار مرسوم خود آن‌طور که می‌خواهد استفاده کند.
۳

یادداشت

حرکت در مسیر تحقق شعار سال

وجیه‌اله جعفری
رئیس هیات عامل ایمیدرو

در سال «جهش تولید» شاهد افزایش قابل‌توجه تولیدات صنایع معدنی از جمله آلومینیوم، طلا، کنسانتره و گندله سنگ آهن، آهن اسفنجی، شمش فولاد و مس کاتد شرکت‌های بزرگ بودیم، به‌طوری که این محصولات بین ۵ تا ۶۰ درصد رشد را به ثبت رساندند.

از نکات بارز عملکرد سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران به‌عنوان بازوی توسعه وزارت صنعت، معدن و تجارت، توجه به حوزه‌هایی بوده که باوجود ظرفیت‌های تولیدی و اشتغالی، پیش‌تر چندان مورد توجه نبودند. فعال‌سازی طرح احیای معادن کوچک و متوسط با همکاری تشکل‌های بخش خصوصی و مشارکت شرکت‌های بزرگ معدنی و صنایع معدنی یکی از همین موارد بوده است؛ به‌طوری که این طرح تا پایان پاییز گذشته، هدف کل سال قبل را محقق کرد و در ماه‌های پس از آن، از هدف فعال‌سازی ۲۰۰ معدن برای سال ۹۹، پیشی گرفت. این طرح، علاوه بر منافعی که برای مناطق مربوطه دارد، روشی نوین برای تامین خوراک شرکت‌های بزرگ بوده است.

از دیگر سو همکاری همه‌جانبه با تشکل‌ها و مراکز دانشگاهی به‌منظور تدوین طرح جامع توسعه گوهرسنگ‌ها یکی از دیگر راهبری‌هایی است که از سوی ایمیدرو به انجام رسید. این بخش با سرمایه‌های اندک، قابلیت بسزایی در ایجاد شغل و درآمدزایی دارد.

توجه به زیرساخت‌ها و تسهیل زمینه توسعه بخش معدن و صنایع معدنی از دیگر اقداماتی است که شعار سال را عملی می‌سازد. تامین آب از خلیج‌فارس، در نیمه دوم سال ۹۹ به عینیت رسید و در پایان سال گذشته ۳ استان هرمزگان، کرمان و یزد تحت راهبری ایمیدرو و کمک گرفتن از صندوق توسعه ملی و با مشارکت شرکت‌های بزرگ، از منبعی جدید برای تامین آب بهره گرفتند. به‌تازگی فازهای دوم تا چهارم نیز برای انتقال آب از دریاهای جنوبی به استان‌های اصفهان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی و همچنین سیستان‌وبلوچستان آغاز شده و با تامین آب صنایع و معادن، در مسیر «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» حرکت خواهیم کرد.

توجه به توسعه مناطق ویژه اقتصادی در هرمزگان (منطقه ویژه اقتصادی صنایع معدنی خلیج‌فارس) با هدف توسعه صنایع معدنی به‌ویژه فولاد، درآمدزایی و افزایش صادرات، ازسوی ایمیدرو طرح‌ریزی و با مشارکت شرکت‌های بزرگ اجرایی شده است. این مهم در مناطق ویژه لامرد و پارسیان نیز اجرایی شده است. منطقه لامرد در ابتدای سال گذشته شاهد افتتاح بزرگ‌ترین کارخانه آلومینیوم ایران بود و پارسیان نیز در زمستان گذشته، نخستین اسکله اختصاصی را افتتاح کرد و طرح‌های متعددی را با مشارکت بخش خصوصی کلید زد. از سوی دیگر به‌زودی سواحل مکران در چابهار در اقدامی مشابه، میزبان صنایع معدنی و تولیدات این بخش می‌شوند.

ایمیدرو به‌عنوان سازمان راهبر، در نقشه استراتژی سال ۱۴۰۲-۱۴۰۰ رشد متوازن ظرفیت‌های تولید (زنجیره معدن و صنایع معدنی)، افزایش خوداتکایی در دانش، ساخت تجهیزات و بومی‌سازی را به‌عنوان یک «ارزش» پیش رو قرار داده است.

از سوی دیگر این سازمان راهبری و نظارت خود را در فعالیت‌هایی همچون اکتشاف و ذخایر مواد معدنی، تامین مالی، مشارکت در تامین زیرساخت، ارتقای توان پیمانکاران و نیز کاهش ریسک و توسعه تعاملات در قالب «فرآیندهای ارزش‌افزا» اجرایی خواهد کرد. علاوه بر این، نهاد یادشده مدیریت سرمایه‌های انسانی و اطلاعاتی را با هدف «توانمندسازی» انجام خواهد داد، به‌طوری که بخش معدن و صنایع معدنی فضای مساعدتری برای تحقق اهداف پیش رو داشته باشد.

یکی دیگر از برنامه‌هایی که در سال «تولید؛ پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها» به ثمر می‌نشیند، تفاهمنامه‌ای است که بین ایمیدرو، بانک صنعت و معدن و معاونت طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت به امضا رسیده که براساس آن قرار است تا سقف ۱۲ هزار میلیارد تومان تسهیلات در اختیار صنعت و معدن قرار گیرد که نیمی از این رقم به شرکت‌های معدنی و صنایع معدنی تعلق خواهد گرفت. این امر در واقع به‌عنوان موتور محرکی برای تولید و توسعه این بخش‌ها عمل خواهد کرد. از سوی دیگر تنوع‌بخشی در تامین مالی یکی از محورهای اقدامات ایمیدرو است که در سال جاری نیز پیگیری خواهد شد. استفاده از ظرفیت بازار بورس به‌منظور تامین نقدینگی و تشکیل شرکت‌های سهامی عام پروژه، از دیگر برنامه‌هایی است که در سال پیش رو «تولید و توسعه» را مورد حمایت قرار می‌دهد.

به موازات این امر، ایمیدرو در سال گذشته با افزایش سرمایه صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی، پشتیبانی از توسعه بخش معدن را برای بخش خصوصی سرعت بخشید. این صندوق علاوه بر صدور انواع بیمه‌نامه در سال گذشته که از ۱۱۰۰ میلیارد تومان عبور کرد، پرداخت سود یارانه‌ای به طرح‌های دانش‌بنیان، حمایت از خرید ماشین‌آلات معدنی و... را نیز عهده‌دار است. این نهاد حامی بخش تولید، در سال جاری نیز برنامه افزایش سرمایه به هزار میلیارد تومان را به‌منظور تحقق شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» در دستور کار دارد.

جملگی اقدامات و برنامه‌های فوق، در مسیر رونق و جهش تولید صورت گرفته و گامی برای پشتیبانی از تولید و اشتغال در بخش معدن و صنایع معدنی به‌شمار می‌آید. ایمیدرو با تدوین استراتژی و برنامه‌های اجرایی، در سال پیش رو با کمک تشکل‌ها و شرکت‌های خصوصی، به حمایت از تولید می‌پردازد.

لغو تحریم‌ها نباید دستاویز دعواهای سیاسی شود

رئیس قوه قضاییه، لغو همه تحریم‌ها و راستی‌آزمایی آن را یک مطالبه ملی دانست و تاکید کرد این مطالبه ملی نباید دستاویز دعواهای سیاسی شود. به گزارش ایرنا از مرکز رسانه قوه قضاییه، حجت‌الاسلام‌والمسلمین سید ابراهیم رئیسی در جلسه شورای‌عالی قوه قضاییه با تبریک میلاد باسعادت دومین اختر تابناک امامت و ولایت، امام حسن مجتبی (ع)، «کرامت» را از مهم‌ترین آموزه‌های آن حضرت برای بشریت دانست. وی تصریح کرد: امروز ما توان و امکانات حل مشکلات و رفع ظلم را داریم و این ظرفیت‌ها باید به‌موقع و در زمان خودش به کار گرفته شود تا کار مردم زودتر انجام شود و امیدواری در جامعه افزایش یابد. رئیس قوه قضاییه با بیان اینکه امروز لغو همه تحریم‌ها و راستی‌آزمایی آن یک مطالبه ملی است و این مطالبه نباید دستاویز دعواهای سیاسی و وقت‌کشی شود، به کسانی که مسئول پیگیری و تحقق این مطالبه هستند متذکر شد که به طرف مقابل اجازه وقت‌کشی ندهند. رئیس قوه قضاییه با بیان اینکه تعداد مراجعان به دادگستری‌ها و سازمان‌های تابعه می‌تواند کاهش یابد، به مدیران و کارکنان همه دستگاه‌ها به‌ویژه همکاران دستگاه قضا متذکر شد که اگر کار مراجعه‌کنندگان به آنها در همان مراجعات اولیه قابل‌حل است، باید به‌گونه‌ای عمل شود که نیاز به مراجعه دوباره نباشد. رئیسی افزود: شرایط کرونایی اقتضا می‌کند که کارکنان همه ادارات به‌ویژه همکاران دستگاه قضا بدانند که از وظایف مهم اسلامی و ملی و اداری این است که کار مردم را به‌موقع انجام دهیم تا آنها مجبور به مراجعه دوباره و غیرضروری نباشند.

واردات واکسن قطره‌چکانی است

وزیر بهداشت با اشاره به اقدامات انجام شده در کشور در زمینه ساخت و تولید واکسن کرونا و بیان اینکه قطار تولید واکسن کرونا در کشور راه افتاد و هیچ ترمزی برای آن نیست، گفت: یکی از موثرترین واکسن‌های کرونا در جهان را در انستیتو پاستور ایران می‌بینیم.

به گزارش ایسنا، سعید نمکی در مراسم آغاز فاز سوم کارآزمایی بالینی واکسن کرونای انستیتوپاستور ایران و انستیتوفینلای کوبا، گفت: ما نخستین کشور منطقه بودیم که ۳۶ معبر را رصد و بیماریابی کردیم. در ابتدا ما کیت تشخیص بیماری را نداشتیم. بعد از پیک کرونا در گیلان و قم یکی از همکاران ما چمدانی مقداری کیت به ما رساند. من از دکتر بیگلری و مجموعه مقتدر علمی پاستور خواستم که کمک کنند و شبانه‌روز تلاش کردند و کیت ساختند و ما آن ۵۷ دانشجویی را که از ووهان آوردیم، با همین کیت‌ها تست کردیم. پاستور یکه‌تاز این قضیه بود و در اشاعه آن هم کمک کرد و رهبری آزمایشگاه‌ها را برعهده داشت. امروز هم یکی از بهترین، موثرترین و پویاترین نوع واکسن‌های جهان را در دستان توانمند مجموعه پاستور می‌بینیم.

خیلی‌ها می‌خواستند ما زمین بخوریم

وی افزود: خیلی‌ها می‌خواستند ما زمین بخوریم. در دنیا فکر کردند که تیر خلاص جمهوری اسلامی کووید است. کشور تحریم‌زده، وامانده در همه فشارها و مصیبت‌های اقتصادی و فشارهای ناجوانمردانه و کرونا هم تیر آخر است. چند راه داشتیم؛ یکی بحث سهمیه کوواکس بود که قرار بود به ما بدهند. ابتدا قرار بود ۸ میلیون دوز واکسن به ایران بدهند که چانه‌زنی کردیم و به ۱۶ میلیون و ۸۰۰ هزار دوز رساندیم. من می‌دانستم که تعداد تولیدکننده‌ها چقدر است، میزان تولید چقدر خواهد بود، تقاضای بین‌المللی چقدر است و زور سازمان جهانی بهداشت و کوواکس در برابر قلدرهای دنیا که فناوری را در دست گرفته‌اند، چقدر است.

وزیر بهداشت گفت: سازکار دوم این بود که برای واکسیناسیون این جمعیت کثیر منبعی غیر از منابع کوواکس ایجاد کنیم. بر این اساس با هندی‌ها و چینی‌ها مکاتبه کردیم که ۳۱۲۰ صفحه مکاتبه دارم. اردیبهشت ۹۹ با وزیر بهداشت روسیه مذاکره کردم. این راه را با هندی‌ها، چینی‌ها و روس‌ها رفتیم و ۹ ماه طول کشید تا توانستیم با روس‌ها قرارداد ببندیم و ۱۱ ماه طول کشید تا قرارداد تولید مشترک و انتقال دانش فنی ببندیم که حالا عده‌ای در حسرت این تولیدها می‌سوزند و مانند قارچ ناگهان پیدایشان می‌شود. من می‌دانم اینها کجا ضربه می‌خورند.

ما دنبال واردات رفتیم اما واردات واکسن غیر از کوواکس هم همین است که می‌بینید؛ یعنی قطره‌چکانی است. ۸۵ درصد واکسن تولیدی را ۷ کشور مصرف می‌کنند و اگر سفره‌شان سرریز شد، به بقیه هم می‌دهند.

نمکی تاکید کرد: راهی که می‌شود به‌عنوان راه پایدار به آن تکیه کرد، تولید داخلی است. این راه را با جسارت و شجاعت و با تکیه بر دانشمندان متعهد این مرز و بوم، همان آرش‌های کمانگیر عرصه علم آغاز کردیم.

موتاسیون‌های درون سرزمینی خواهیم داشت

وی افزود: اعتقاد من این بود که کووید حداقل ۳ سال آینده، ما را گرفتار می‌کند و حداقل ۶ ماه یک بار باید واکسن بزنیم. اعتقادم بر این بود که برای موتاسیون‌ها خودمان باید طراحی کنیم. ما موتاسیون‌های درون‌سرزمینی خواهیم داشت که متفاوت است با موتاسیون‌های افریقایی و برزیلی و انگلیسی و... ما در درون این سرزمین با گستردگی اقلیم و نژاد و ژنتیک مختلف موتاسیون‌هایی خواهیم داشت و باید موسساتی داشته باشیم که بتوانند برای این موتاسیون‌ها گام به گام قدم‌های تند بردارند.

تولید انبوه واکسن مشترک ایران و کوبا از خرداد

رئیس انستیتوپاستور ایران گفت: واکسن تولید مشترک ایران و کوبا خرداد به تولید انبوه می‌رسد و در صورت دستور وزارت بهداشت وارد بازار خواهد شد. علیرضا بیگلری در بیست‌وسومین آیین پویش ره سلامت و مراسم آغاز فاز سوم کارآزمایی بالینی واکسن کرونای انستیتوپاستور ایران و انستیتو فینلای کوبا با بیان اینکه انستیتوپاستور ایران نام آشنای همه مردم ایران است، اظهار کرد: این موسسه همواره در بحران‌های سلامت همراه مردم بوده است. وی با بیان اینکه با آغاز شیوع کرونا انستیتوپاستور ایران کار تشخیص را آغاز کرد، ابراز کرد: امروز در روند تشخیص در دورترین نقاط بیش از ۴۰۰ آزمایشگاه داریم که سخت‌ترین آزمایش‌ها را انجام می‌دهند. رئیس انستیتوپاستور ایران با بیان اینکه تولید کیت‌های بومی را در دستور کار قرار دادیم و پس از رسیدن به تولید انبوه در راستای صادرات کیت نیز اقدام کردیم، ادامه داد: همه کشورها به توانایی انستیتوپاستور ایران اذعان داشتند و این حرکت جهادی منجر به طراحی ۶ طرح ویژه برای تولید واکسن کرونا و ارائه آن به معاونت فناوری و علمی رئیس‌جمهوری شد. وی با بیان اینکه تابستان سال گذشته همکاری مشترک با متخصصان خارجی را در دستور کار قرار دادیم، ادامه داد: همه شرکت‌ها را مورد بررسی قرار دادیم و کوبا را برای این امر انتخاب کردیم.

انتخابات ۱۴۰۰

آخرین آرایش انتخاباتی اصولگرایان

در روزهای منتهی به انتخابات گمانه‌زنی‌های زیادی در دسته‌بندی‌های سیاسی بیان می‌شود؛ از چپ و راستِ دیروز تا اصلاح‌طلب و اصولگرای امروز؛ اما هرچه به زمان رأی‌گیری نزدیک‌تر می‌شویم و فهرست‌ها و نامزدها مشخص‌تر می‌شوند، این دسته‌بندی‌ها نیز عیان‌تر می‌شوند.

به گزارش ایرنا، در جناح اصولگرایان، این روزها آرایش جدیدی از طیف‌های گوناگون و احزاب مختلف شکل گرفته که نامزدها و به‌طور خاص نامزدهای شورای شهر نیز در این طیف‌ها مطرح هستند. شورای ائتلاف نیروهای انقلاب آشناترین نام اصولگرایی است که سعی کرده چتری بر تمام احزاب این طیف باشد اما به‌دلیل نوع عملکرد در انتخابات مجلس و انتقادات گسترده به نوع سهم‌خواهی‌های آشکار و پنهان در آن، ستون‌هایی از این ساختمان سیاسی جدا شدند؛ به‌گونه‌ای که هم‌اکنون به شورای ائتلاف رهپویان و ایثارگران با اسم اختصاری شارا معروف شده است. از جمله طیف‌های جداشده از این ائتلاف می‌توان به شورای وحدت با محوریت جامعه روحانیت مبارز اشاره کرد و جالب اینکه سریع‌تر از ائتلاف به جمع‌بندی فهرست شورای شهر رسیده‌اند و البته در ریاست‌جمهوری هنوز اجماعی نداشته‌اند. ضلع سومی که از ائتلاف منفک شده، جوانانی هستند که خود را انقلابی می‌نامند. این طیف در چند سال اخیر با تجمع در تشکل معروف به جماران، کنشگری داشته‌اند و در انتخابات مجلس نیز فعالیت پر سروصدایی از خود به نمایش گذاردند و تعدادی از آنها راهی مجلس شدند و برخی دیگر، پشت بازی سهم‌خواهی‌های لیست جا ماندند. اواخر سال ۱۳۹۹ تشکل جدیدی با محوریت نمایندگان جوان مجلس تحت عنوان «گام دوم» اعلام موجودیت کرد که خبرها حکایت از هماهنگی «جماران و گام دوم» در انتخابات ۱۴۰۰ دارد. در نهایت، چهارمین ضلع اصولگرایی نیز گروه نام‌آشنای جبهه پایداری است که همواره سردمدارانش نسبت به مدل‌های وحدت اصولگراها ساز مخالف زده‌اند و تلاش دارند سهمی مستقل را از آنِ خود کنند؛ همانطور که در فهرست مجلس نیز در دقایق پایانی، این اتفاق در تهران رقم خورد. هنوز مشخص نیست که جبهه پایداری با کدام یک از ۳ ضلع اصولگرایی فوق‌الذکر اجماع خواهد کرد اما برخی معتقدند احتمال اتحاد آنها با جوانان گام دوم و جماران بیش از ۲ ضلع دیگر است. قطعا در روزهای آتی، تلفیق و ترکیب یا انشقاق و تجزیه این آرایش با اضلاع چهارگانه فوق مشخص‌تر خواهد شد و باید دید جریان اصولگرایی این بار چگونه وارد عرصه انتخابات خواهد شد.

به سلایق مختلف اجازه حضور در انتخابات دهیم

نایب رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس گفت: دستگاه نظارتی با علاقه‌مندی اجازه دهد که سلیقه‌های مختلف برای شرکت در انتخابات حضور پیدا کنند و مردم از بین سلایق متعدد نامزد موردنظر خود را انتخاب کنند.

محمدحسن آصفری در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه حضور مردم پای صندوق‌های رأی، باعث افزایش قدرت چانه‌زنی ایران در مقابل غربی‌ها می‌شود، گفت: بالا بودن میزان مشارکت در انتخابات ۱۴۰۰ پشتوانه محکمی برای دولت، مجلس و دستگاه دیپلماسی کشور خواهد بود. مشارکت پرشور و شکل‌گیری یک دولت قوی با پشتوانه مردمی هر گونه تهدید علیه ایران را خنثی می‌کند. نایب رئیس کمیسیون امور داخلی کشور و شوراها در مجلس خاطرنشان کرد: دولت می‌تواند در مدت باقیمانده با اقداماتی در حوزه رفع مشکلات معیشتی نوعی اتحاد و انسجام را در جامعه به‌وجود آورد. البته همه نهادها و گروه‌های سیاسی باید خود را در این امر سهیم بدانند. نماینده مردم اراک در مجلس افزود: باتوجه به شرایط کشور داوطلبان ریاست‌جمهوری باید برنامه‌های خود را در حوزه سیاست خارجی، اقتصاد و حل مشکلات معیشتی مردم ارائه کنند تا افراد به برنامه‌های آنها رأی دهند، نه اینکه فرد داوطلب از حمایت احزاب و شخصیت‌های کشور برخوردار باشد، اما هیچ برنامه مشخصی نداشته باشد. آصفری بیکاری و تورم را دو مشکل و چالش اصلی کشور عنوان کرد که داوطلبان باید به آن توجه داشته باشند.

ایران از نقش‌آفرینی مهم عراق در منطقه استقبال می‌کند

در حالی که هیات مذاکره‌کننده ایرانی به ریاست سید عباس عراقچی، معاون سیاسی وزیر امور خارجه کشورمان راهی وین شد، وزیر امور خارجه نیز در رأس هیاتی سیاسی برای دیدار با مقامات عراقی به بغداد رفت. محمدجواد ظریف پس از پایان سفرش به قطر در رأس هیاتی سیاسی راهی عراق شد و در سفر دوروزه خود به بغداد علاوه بر دیدار با همتای عراقی خود با رئیس‌جمهوری، نخست‌وزیر و رئیس مجلس عراق دیدار خواهد کرد. به گزارش مهر، ظریف صبح دوشنبه در بدو ورود به عراق در محل شهادت شهیدان ابومهدی المهندس و سردار سلیمانی حضور یافت و به مقام سرداران مقاومت ادای احترام کرد. وزیر امور خارجه تصریح کرد: مردم عراق و ایران در برابر دشمنان مشترک از صدام گرفته تا داعش مبارزه کردند و پیروز شدند. همکاری‌های سیاسی، اقتصادی و فرهنگی مشترکی داریم و شهید حاج قاسم سلیمانی و ابومهدی المهندس نماد مقاومت این دو کشور هستند. ظریف تاکید کرد: برای یک سفر نسبتا طولانی در بغداد هستم. علاوه بر مقامات عراق با احزاب عراق هم دیدار خواهم داشت. فردا به اقلیم کردستان سفر خواهم کرد و با برادران اقلیم دیدار خواهم داشت. وی با تاکید بر اینکه امیدوارم گسترش روابط ایران و عراق به صلح و امنیت پایدار منطقه کمک کند، گفت: ایران و عراق همکاری‌هایی در حوزه راه‌آهن و استفاده از منابع مشترک دارند. در حوزه اقتصادی، بانکی، مالی و مسائل منطقه‌ای، عراق نقش مهمی در منطقه داشته و ما مایل هستیم هر روز این نقش گسترده‌تر شود. وزیر امور خارجه با تاکید بر اینکه از نقش مهم عراق در منطقه استقبال می‌کنیم، گفت: امیدواریم با ایفای این نقش توسط برادران عراقی شاهد تحولات مثبت در منطقه باشیم.

گفت‌وگوی ظریف برای ثبت در اسناد بوده است

سخنگوی وزارت امور خارجه کشورمان با بیان اینکه فایل صوتی منتشرشده از آقای ظریف یک مصاحبه و گفت‌وگوی رسانه‌ای نبوده، اظهار کرد: این گفت‌وگو در چارچوب‌های معمول و محرمانه‌ای که در داخل دولت انجام می‌شود، صورت گرفته و تعهد دوجانبه برای حفظ محرمانگی آن وجود داشته است. به گزارش ایسنا، سعید خطیب‌زاده در نشست هفتگی خود با خبرنگاران داخلی و خارجی در پاسخ به سوال ایسنا درباره فایل منتشر شده از آقای ظریف و مباحثی که در این فایل مطرح شده و انتشار برخی از تحلیل‌ها مبنی بر اینکه این فایل ازسوی وزارت خارجه منتشر شده یا اینکه انتشار این فایل به‌معنای پایان فعالیت سیاسی ظریف است، تاکید کرد: تفاسیر درباره این فایل برای بعدا باشد. آنچه که منتشر شده از ابتدا یک مصاحبه نبوده و قرار هم نبوده یک مصاحبه باشد؛ یک گفت‌وگوی رسانه‌ای هم نبوده و یک گفت‌وگو در چارچوب‌های معمول و محرمانه‌ای است که در داخل دولت انجام می‌شود. وی با بیان اینکه نظر آقای رئیس‌جمهوری این بوده که برای انتقال سوابق و تجارب دولت‌های بعدی اعضای کابینه گفت‌وگوهایی برای ثبت در اسناد داشته باشند و نظرات‌شان را اعلام کنند و این گفت‌وگو در این چارچوب صورت گرفته است، اظهار کرد: تعهد دوجانبه برای حفظ محرمانگی این گفت‌وگوها وجود داشته و وزارت خارجه در هیچ کدام از فرآیندهای این گفت‌وگو از جمله انتخاب تیم مصاحبه‌کننده، عوامل و نگهداری فایل‌ها هیچ نقشی نداشته و اینکه چه کسانی، چگونه و چرا این فایل را منتشر کرده‌اند ما نمی‌دانیم.

خطیب‌زاده با بیان اینکه به آنچه که آقای ظریف در این گفت‌وگو مطرح کرده‌اند باید به‌صورت کلی نگاه شود، نه گزینشی ادامه داد: ما از دو شب قبل کم‌کم مطلع و متوجه شدیم که بخش‌هایی از این فایل در حال منتشر شدن است و دیروز این موضوع به اوج خود رسید. همان‌طور که گفتم آنچه که آقای ظریف در این گفت‌وگو مطرح کرده‌اند را باید به‌صورت کلی دید و گزینشی نباید برخورد کرد. سخنگوی وزارت خارجه همچنین به سفر روز گذشته ظریف به قطر اشاره کرد و گفت: آقای ظریف در این سفر با وزیر خارجه و امیر قطر رایزنی و گفت‌وگو داشته است. این دیپلمات ارشد کشورمان همچنین با بیان اینکه آقای ظریف راهی بغداد شده و با مقامات ارشد این کشور دیدار و رایزنی می‌کند، تصریح کرد: هیات ایرانی شرکت‌کننده در کمیسیون مشترک برجام نیز به وین سفر کرده و انشاءالله گفت‌وگوها در چارچوب کمیسیون مشترک برجام درباره رفع تحریم‌ها ازسوی امریکا ادامه خواهد داشت.

عکس روز

سایه برجام بر بازار این روزهای ارز
عکس: آیدا فریدی

ویژه تر از خبر

کاهش ۲۰ درصدی ذخایر آب سدها

معاون امور آب وزیر نیرو از کاهش ۲۰ درصدی ذخایر آب سدهای کشور در مقایسه با سال ۹۹ و محدودیت تامین آب برای بخش کشاورزی، خبر داد. به گزارش صداوسیما، قاسم تقی‌زاده خامسی، با بیان اینکه در ۲ سال گذشته با بارش‌های مناسب کشور، تامین آب برای ۳ دوره کشت در بخش کشاورزی انجام شده، گفت: امسال باتوجه به کاهش ۵۰ درصدی بارش‌ها در مقایسه با سال گذشته و ۴۰ درصدی نسبت به متوسط ۵۰ سال، تامین آب برای انجام ۳ دوره کشت بهاره، پاییزه و تابستانه امکان‌پذیر نیست. وی با اشاره به اینکه اولویت وزارت نیرو تامین آب شرب است، ادامه داد: برای تامین آب شرب کشور ۷ میلیارد مترمکعب آب نیاز است که ۵۰ درصد از این حجم از آب‌های سطحی و ۵۰ درصد نیز از منابع آب زیرزمینی تامین می‌شود. در برخی نقاط کشور به‌دلیل کاهش بارندگی شاهد خشک شدن چاه‌ها و چشمه‌ها هستیم، به همین دلیل امسال وزارت نیرو برای آبرسانی به ۶ هزار روستا با تانکر، تجهیز شده است. معاون امور آب وزیر نیرو گفت: هم‌اکنون ذخایر آبی سدهای شمیل و نیان در بندرعباس و هرمزگان و سد زاینده‌رود در اصفهان شرایط نامناسبی دارند و در استان سیستان‌وبلوچستان نیز با کاهش ۹۷.۲ درصدی بارش‌ها مواجهیم که امیدواریم با سیلاب‌های قابل‌توجه آب موردنیاز تامین شود.

شمشیر دولبه ارز برای صنعت

سایپا در مسیر نوآوری و توسعه

سایه سنگین دولت بر سر دلار

تحلیل روز

صنعت به بررسی چون و چرای سیاست‌های ارزی پرداخت

دلار، خطر دائمی یا ابزاری کارآمد؟

امیرعباس آذرموند: چرا دلار گران می‌شود؟ این پرسشی است که بارها شنیده شده اما پاسخ کامل به آن کاری نه‌چندان آسان است. احتمالا بیشتر دولت‌ها یا دست‌کم در ایران همه دولت‌ها تمایل دارند نرخ ارز را پایین نگه دارند و ریال را تقویت کنند اما در عمل این اتفاق رخ نداده و در بیشتر دولت‌های پس از انقلاب نه‌تنها نرخ ارز کنترل نشده بلکه جهش‌های متعدد ارزی هم دیده شده است. جدا از اینکه نرخ ارز چگونه تعیین می‌شود این پرسش به میان می‌آید که در کشورهایی چون ایران که تولید آنها وابسته به واردات است و به همین اعتبار ارز از نظر قیمتی نقش مهمی در تولید این کشورها دارد، ابزار نرخ ارز کارآمدتر از نرخ بهره بانکی برای کنترل بازار پول نیست؟ این مسئله محور پژوهش‌های متنوعی قرار گرفته و حتی دانشگاه مشهد به طور مشخص درباره راه‌ها و فرمول‌های چنین مسیری پرداخته است.

در کشورهایی چون ایران به دلیل بالا بودن نرخ تورم، ابزار نرخ بهره کارآیی چندانی در قیاس با کشورهای توسعه‌یافته ندارد. به این ترتیب نهاد مرجع سیاست پولی در کشور نمی‌تواند از ابزار مرسوم خود آن‌طور که می‌خواهد استفاده کند. حال این پرسش مطرح می‌شود که آیا ابزاری چون نرخ ارز نمی‌تواند تاثیرات به مراتب چشمگیرتری نسبت به نرخ بهره داشته باشد؟

به گزارش صنعت در اقتصاد به پول کشورهای دیگر ارز گفته می‌شود. به این اعتبار می‌توان گفت نرخ واحد پول یک کشور در برابر واحد پول کشور دیگر را ارز می‌نامند. ارز و نرخ آن بر سیستم اقتصادی و زندگی روزمره مردم تاثیر مهمی دارد زیرا اگر واحد پول کشور ما نسبت به واحد پول کشورهای دیگر روندی کاهشی داشته باشد کالاهای خارجی و مسافرت خارجی گران‌تر می‌شود. به طور کلی قیمت‌گذاری ارزی به دو شکل انجام می‌شود؛ در اقتصادهای مبتنی‌بر بازار آزاد عملکرد بازار ارز براساس بازار جهانی بوده زیرا ورود و خروج ارز آزاد بوده و دولت و بانک مرکزی هیچ‌گونه دخالتی در تعیین نرخ ارز ندارند.

در مقابل در کشورهایی که نظام ارزی کنترلی دارند، ورود و خروج ارز کنترل می‌شود و نظارت بانک مرکزی بر همه ارکان سیاست‌های پولی وجود دارد و به همین دلیل بازار ارز این کشورها عمق کمتری از کشورهای مبتنی‌بر نظام بازار آزاد دارد. در نظام ارزی مبتنی‌بر بازار آزاد، نرخ ارز همواره شناور بوده و همین نوسانات درنهایت نرخ را تعیین می‌کنند. این نرخ به صورت مشخص تابع تغییرات عرضه و تقاضا است. اما در نظام کنترلی ارز قیمت‌ها ثابت است؛ یعنی نرخ ارز از سوی دولت تعیین می‌شود. در این بین بزرگ‌ترین و مهم‌ترین خریدار و فروشنده در نظام ارزی کنترلی دولت است و نرخ ارز را می‌تواند براساس ملاحظات خود تعیین کند. در ایران اغلب دولت‌ها از راهکار دوم استفاده می‌کنند. این روش حتی از زمان شاه مرسوم بوده و با وجود انتقاداتی که به آن می‌شود هنوز هیچ راه‌حل جایگزینی برای آن یافت نشده است. با وجود سیاست‌های کنترلی بارها نرخ ارز از کنترل خارج شده است. اما برای برخی از کارشناسان اقتصاد همین نیز تبدیل به حربه‌ای شده تا به این سوال بپردازند که آیا می‌توان نرخ ارز را جایگزین نرخ بهره بانکی دانست؟

نرخ ارز جایگزین نرخ بهره می‌شود؟

در بیشتر اقتصادهای جهان تغییرهای اندک در نرخ بهره منجر به تغییرهای مهم و معناداری در وضعیت اقتصاد و متغیرهای اقتصادی می‌شود. به طور مثال بسیاری از کارشناسان اقتصاد جهان یکی از علل بحران مالی سال ۲۰۰۸ را تغییر اندک نرخ بهره می‌دانند. این نظریه تا آنجا پرطرفدار است که حتی صندوق بین‌المللی پول نیز چنین تبیینی از مسئله ارائه می‌دهد. اما این مسئله برای همه کشورها صدق نمی‌کند مانند ایران؛ زیرا سرمایه‌گذاری و عرضه و تقاضای پول به دلیل مشکلات اقتصادی و ساختاری موجود مانند نرخ‌های تورم بالا، به تغییرات نرخ بهره چندان حساس نیستند. از این رو، اعمال سیاست پولی و انتظار اثرگذاری آن بر اقتصاد، از طریق تغییر نرخ بهره و اثر بر تقاضای پس از انقلاب نه‌تنها نرخ ارز کنترل نشده بلکه جهش‌های متعدد ارزی هم دیده شده است. جدا از اینکه نرخ ارز چگونه تعیین می‌شود این پرسش به میان می‌آید که در کشورهایی چون ایران که تولید آنها وابسته به واردات است و به همین اعتبار ارز از نظر قیمتی نقش مهمی در تولید این کشورها دارد، ابزار نرخ ارز کارآمدتر از نرخ بهره بانکی

بانک مرکزی به منظور کنترل متغیرهای کلان اقتصادی چون تورم و رشد اقتصادی با ابزارهایی که در اختیار دارد، سیاست پولی اتخاذ می‌کند. این سیاست‌ها از طریق تغییر نرخ بهره، نرخ ارز واقعی یا نرخ بازگشت دیگر دارایی‌ها بر بخش واقعی یا پولی اقتصاد تاثیر می‌گذارند. به عبارت دیگر سیاست‌های پولی از این ۳ کانال بر اقتصاد اثر می‌گذارند. اما وجود یا درجه تاثیرگذاری هرکدام از این کانال‌ها در هر اقتصاد متفاوت است که البته با توجه به شرایط و ویژگی‌های هر کشور، بعضی از این کانال‌ها ممکن است عمل نکنند. در اقتصادهای با تورم بالا، کانال نرخ بهره ممکن است به‌خوبی عمل نکند. حال برخی از کارشناسان این تصور را دارند که کانال نرخ ارز واقعی می‌تواند جانشین مناسبی برای کانال نرخ بهره باشد. لازم به یادآوری است که جانشینی نرخ ارز واقعی به جای نرخ بهره، نوعی جانشینی ناقص است.

در تحلیلی که سارا شهرکی، کارشناس اقتصاد در فصلنامه برنامه‌ریزی و بودجه منتشر کرده، آمده است: در علم اقتصاد اثرگذاری نرخ بهره بر اقتصاد در دو بستر بازار پول و سرمایه است. بیشتر نظریه‌های نرخ بهره در بستر بازار پول شامل رویکردهای مختلف به نرخ بهره در رابطه با نقشی است که در تقاضای پول ایفا می‌کند.

اما بازار سرمایه در اقتصاد کلاسیک، محل شکل‌گیری تئوری تعیین نرخ بهره است. براساس تحلیل اقتصاددانان کلاسیک، نرخ بهره در این بازار به وسیله دو نیروی تقاضای سرمایه‌گذاری و عرضه پس‌انداز تامین می‌شود. می‌توان گفت اقتصاددانان مختلف بسته به اینکه در چه فضای فکری به نظریه‌پردازی پرداخته باشند، رویکردهای متفاوتی به نرخ بهره دارند. با وجود همه اختلافاتی که اقتصاددانان در رویکرد خود به نرخ بهره دارند، نقطه مشترک همه آنها درنظر گرفتن نرخ بهره به‌عنوان کانال ورود تغییرات پولی به اقتصاد است. بنابراین نرخ بهره به واسطه نقشی که در تقاضای پول و سرمایه‌گذاری دارد می‌تواند بر متغیرهای کلان اقتصادی تاثیر بگذارد و به این ترتیب به‌عنوان یک کانال اثرگذار سیاست پولی نیز عمل کند. در بیشتر مطالعات تجربی که درباره اقتصاد کشورهای در حال توسعه تدوین شده‌اند، این اتفاق نظر وجود دارد که نرخ بهره، وظیفه خود را به‌عنوان کانال اثرگذاری سیاست‌های پولی اقتصاد به خوبی ایفا نمی‌کند.

در برخی مطالعات به علت ناکارآمدی نرخ بهره، جانشین‌هایی به جای آن برای هزینه-فرصت نگهداری پول معرفی کرده‌اند. در این زمینه برخی مطالعات به دلیل توسعه نیافتن بازارهای مالی، تعیین نرخ بهره از سوی مقام‌های پولی و عدم دسترسی به اطلاعات مربوط به نرخ بهره، نرخ تورم یا متغیرهای دیگری را در تابع تقاضای پول به‌عنوان متغیر هزینه-فرصت درنظر گرفته‌اند.

عامل دیگری که می‌توان از آن به عنوان شاهد عدم کارآیی نرخ بهره در برخی کشورها نام برد، عدم حساسیت تقاضای سرمایه‌گذاری به نرخ بهره است. با توجه به این موارد و نظر به اینکه سازکار اثرگذاری به طور عمده از راه کاهش نرخ بهره و کاهش هزینه سرمایه‌گذاری بر متغیرهای واقعی اقتصاد اثر می‌گذارد، به نظر می‌رسد که با وجود تنگناهای اقتصادی و نیز بالا بودن ریسک سرمایه‌گذاری در ایران، کانال نرخ بهره به‌عنوان سازکار انتقال پولی عمل نمی‌کند.

از این رو، باید به دنبال جایگزینی برای نرخ بهره بود تا بتوان از آن طریق اثرات انتقالات پولی را به متغیرهای اقتصادی تفسیر کرد. از آنجا که نرخ بهره کارآیی لازم را ندارد باید سراغ متغیر جایگزینی برای آن بود که بتواند برخی از وظایف این متغیر را در اعمال سیاست‌های پولی برعهده بگیرد.

مطالعات انجام‌شده در زمینه اعمال سیاست‌های پولی از کانال نرخ ارز به‌ویژه در اقتصاد ایران، رویکرد تعادل عمومی به این قضیه داشته‌اند. در برخی مطالعات فرضیه جانشینی ناقص نرخ ارز به جای نرخ بهره در اعمال سیاست‌های پولی با استفاده از مدل‌های تعادل عمومی پویای تصادفی در چارچوب اقتصاد کلان باز کوچک مکتب کینزی است.

پول جانشین در اقتصاد

بحث جانشینی پول در اقتصاد کلان، اقتصاد پول و اقتصاد بین‌الملل قرار می‌گیرد. ادبیات جانشینی پول از اقتصاد پولی داخلی و همچنین از اقتصادی پولی بین‌المللی نشأت می‌گیرد، زیرا پدیده جانشینی پول تحت تاثیر متغیرهای کلان و متغیرهای پولی و بین‌المللی قرار دارد و بعضی از آن متغیرها را متاثر می‌کند.

به طور کلی برای پول در اقتصاد ۳ وظیفه مبادلاتی، سنجش و ذخیره ارزش فرض می‌شود. اگر پول ملی در یک کشور به علل مختلف از جمله تورم، کاهش ارزش پول ملی و بی‌ثباتی اقتصادی وظایف خود را به‌خوبی ایفا نکند و پول خارجی عهده‌دار تمام یا بخشی از این وظایف باشد، می‌گویند اقتصاد دلاری شده یا جانشینی پول صورت گرفته به طوری که یک یا چند پول خارجی جای پول ملی را گرفته است. پدیده جانشینی پول اثرات متفاوتی بر اقتصاد کشورهای مختلف داشته است. مطالعات تجربی نشان می‌دهد که این پدیده چه به صورت رسمی و با اراده دولت، چه به صورت غیررسمی موجب تضعیف پول ملی در داخل و خارج کشور می‌شود. موضوع جانشینی پول حدود ۴ دهه است که وارد ادبیات اقتصادی شده است؛ البته پدیده دلاری کردن اقتصاد پیشینه طولانی‌تری دارد. برای مثال، در مکزیک پیش از آنکه بانک مرکزی تاسیس شود، شهروندان می‌توانستند سپرده‌های ارزی داشته باشند. پدیده جانشینی پول در ایران هم در دوره‌های مختلفی مورد بحث قرار گرفته است.

نرخ ارز، متغیری واکنش‌پذیر

واکنش‌پذیرترین متغیر به شوک‌ها، متغیر نرخ ارز واقعی است. این امر موید این پیش‌فرض است که نرخ ارز را می‌توان به‌عنوان سازکار انتقال شوک‌ها به متغیرهای اقتصادی دانست. پس از شوک واردشده به خود نرخ ارز، اثرگذارترین شوک بر نرخ ارز، شوک نرخ بهره است. شوک نرخ بهره پس از تغییر نرخ بهره از طریق قاعده پوشش‌نیافته بهره، نرخ ارز را تغییر می‌دهد. این معادله از معادله‌های اصلی اقتصاد باز است و بیانگر وضعیتی است که در آن اختلاف نرخ بهره بین دو کشور، با تغییرات انتظاری نرخ ارز میان آن دو کشور برابر است. اگر برابری بدون پوشش بهره وجود نداشته باشد، فرصت کسب سود به دست می‌آید. از این رو، نرخ ارز به واسطه این تغییرات تغییر پیدا می‌کند. اما پس از نرخ بهره، نرخ ارز بیشترین واکنش را به شوک تقاضا نشان می‌دهد. وارد شدن یک شوک تقاضا به اقتصاد از طریق تغییر بهینه‌یابی مطلوبیت مصرف‌کنندگان، شکاف تقاضا در اقتصاد را تغییر می‌دهد. این تغییر از دو طریق بر نرخ ارز اثر می‌گذارد. از یک طرف با تغییر نرخ بهره به واسطه واکنش بانک مرکزی به تغییر در شکاف تقاضا به خاطر مواجهه با تورم احتمالی نرخ بهره تغییر می‌کند و سپس از راه قاعده برابری پوشش‌نیافته بهره در اقتصاد، باز منجر به تغییر نرخ ارز می‌شود؛ به این صورت که اگر شوک واردشده منجر به افزایش نرخ بهره شود، در یک اقتصاد باز کوچک سرمایه‌ها از اقتصاد خارج می‌شوند و این امر تقاضا برای ارز را افزایش می‌دهد و منجر به افزایش نرخ ارز می‌شود.

این افزایش تا آنجا ادامه می‌یابد که تغییرات نرخ بهره و نرخ ارز با هم برابر شوند. از سوی دیگر نیز اگر تغییرهای تقاضا و به دنبال آن تغییر قیمت‌های داخلی و نرخ بهره در اقتصاد منجر به تغییر تمایل سرمایه‌گذاران برای ورود سرمایه به اقتصاد شود، از طریق افزایش عرضه ارز در اقتصاد، دوباره نرخ ارز تغییر می‌کند. مسیر دوم اثرگذاری شوک تقاضا بر نرخ ارز پس از تغییر تقاضای کل در اقتصاد، از طریق تغییر شکاف تورم است. تغییر نرخ ارز واقعی از یک سو منجر به تغییر نرخ نهاده‌های وارداتی شده، از یک طرف با افزایش هزینه تولید و از طرف دیگر با تغییر نسبت استفاده از نهاده نیروی کار و نهاده‌های واسطه‌ای وارداتی منجر به تغییر سطح قیمت‌ها و تولید در اقتصاد می‌شود. از سوی دیگر با تغییر نرخ ارز واقعی و تغییر نرخ کالاهای صادراتی دوباره نرخ تولید افزایش یافته و سطح نرخ و میزان تولید در جامعه تغییر می‌کند.

پس از نرخ ارز، واکنش‌پذیرترین متغیر به شوک‌ها، نرخ بهره است. بیشترین تغییرات نرخ بهره به شوک‌ها، پس از شوک خود نرخ بهره، نسبت به شوک‌های بخش تقاضای اقتصاد است. این شوک‌ها در مرحله اول منجر به تغییر شکاف تولید شده و سپس از طریق قاعده سیاست پولی، نرخ بهره را تغییر می‌دهند. بر پایه این قاعده سیاستی، بانک مرکزی با توجه به انحراف تولید و تورم از هدف‌های تعیین‌شده، اقدام به کاهش یا افزایش نرخ بهره کند.

نکته حائز اهمیت، واکنش اندک شکاف تولید به شوک‌های واردشده به اقتصاد، به جز شوک‌های سمت تقاضا، مانند شوک‌های بهره‌وری، شوک نرخ ارز و نرخ بهره است. بنابراین می‌توان این‌طور تصور کرد که تولید در ایران انعطاف کمی دارد و به‌راحتی تغییر نمی‌کند. بیشترین اثر بر شکاف تولید، در اثر شوک نرخ بهره ایجاد می‌شود. شوک نرخ بهره از طریق قاعده سیاست پولی، منجر به تغییر نرخ بهره می‌شود. تغییر نرخ بهره از یک سو با تغییر درآمدهای خانوار منجر به تغییر نقطه بهینه مطلوبیت خود شده و میزان تقاضای آنها برای کالاها و خدمات را تغییر می‌دهد. از طرف دیگر تغییر نرخ بهره به واسطه شوک واردشده، از طریق برابری پوشش‌نیافته بهره، نرخ ارز را تغییر می‌دهد و دوباره این تغییر به واسطه فرضیه جانشینی پول منجر به تغییر نقطه بهینه مطلوبی مصرف‌کنندگان شده و تقاضای‌شان برای کالا و خدمات نهایی را تغییر می‌دهد.

اما شوک نرخ ارز وارد شده از طریق قاعده برابری پوشش‌نیافته بهره، نرخ ارز را تغییر داده و دوباره از دو راه بر تقاضا اثر بگذارند. اول اینکه به واسطه قاعده جانشینی پول، خانوارها مقداری ارز نگهداری می‌کنند و با تغییر نرخ ارز، ارزش دارایی‌های آنها تغییر کرده و تقاضای آنها هم تغییر می‌کند. دوم اینکه با تغییر نرخ ارز، نرخ واردات و صادرات تغییر کرده و سطح قیمت‌ها را تغییر می‌دهد و این امر به نوبه خود منجر به تغییر تقاضا برای کالا و خدمات می‌شود. اما شوک آخر که شوک‌های واردشده به بخش عرضه اقتصاد است مانند شوک بهره‌وری، بازهم منجر به تغییر سطح قیمت‌ها و میزان تقاضا برای کالا و خدمات می‌شود.

بخش عرضه اقتصاد کم‌واکنش‌ترین بخش به شوک‌های واردشده به اقتصاد است. پس از شوک واردشده به بخش عرضه، بیشترین اثر را شوک‌های بخش تقاضا ایفا می‌کنند. یک شوک تقاضا از طریق تغییر تقاضا برای کالا و خدمات نهایی منجر به تغییر سطح قیمت‌ها در اقتصاد می‌شود. از طرف دیگر شوک نرخ بهره از طریق قاعده سیاست پولی نرخ بهره را تغییر داده و تغییر نرخ بهره از طریق تغییر درآمد خانوارها و بهینه‌یابی مطلوبیت آنها، تقاضا برای کالا و خدمات نهایی را دچار نوسان کرده و از این راه منجر به تغییر سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود.

شوک نرخ بهره از یک مسیر دیگر نیز می‌تواند بر سطح عمومی قیمت‌ها اثر بگذارد. این شوک از طریق تغییر بهره به واسطه قاعده سیاست پولی و سپس تغییر نرخ ارز به دلیل برابری پوشش‌نیافته بهره منجر به تغییر نرخ کالاهای واسطه وارداتی شده و دوباره سطح عمومی قیمت‌ها را دچار نوسان می‌کند. شوک نرخ ارز نیز از طریق برابری پوشش‌نیافته بهره، نرخ ارز را تغییر داده و سپس به واسطه تغییر نرخ کالاهای وارداتی و صادراتی، هزینه تولید و نرخ فروش آنها تغییر کرده و در نهایت سطح قیمت‌ها در اقتصاد را دچار نوسان می‌کند.

ارز ابزاری کارآمدتر از نرخ بهره

این تحلیل تمرکز خود را به منظور ارائه توصیه‌ها از نوآوری در مدل‌ها به‌ویژه در چارچوب مکتب کینزی قرار داده است. توصیه نویسندگان این تحلیل عبارت از این است که چون نرخ ارز یکی از متغیرهای اثرگذار بر رفاه مصرف‌کنندگان است، دولت می‌تواند هنگام اتخاذ سیاست‌های مربوط به نرخ ارز، این نکته را مدنظر قرار دهد و سیاستی را در پیش بگیرد که همزمان با رسیده به اهداف موردنظر، رفاه مصرف‌کننده را کاهش ندهد. همچنین زمانی که سازکار نرخ ارز در کنار سازکار نرخ بهره به‌عنوان سازکار انتقال اثرات سیاست‌های پولی افزوده می‌شود، تحلیل اثرات سیاست‌های پولی پیچیده‌تر می‌شود که باید مدنظر قرار گیرد. در این مطالعه از ساده‌ترین حالت‌های ممکن استفاده شده بود اما می‌توان فرض‌های دیگری به این مدل افزود و آن را غنی‌تر و در عین حال پیچیده‌تر کرد. می‌توان روش‌های دیگری برای فرآیند تحول شوک‌ها در مدل درنظر گرفت. همچنین رویکردهای مدل‌سازی دیگری در ادبیات اقتصادی وجود دارند که می‌توانند مورد استفاده قرار گیرند. این واقعیت که ربا در اقتصاد ایران ممنوع است به این معنا نیست که واقعا هم وجود ندارد. تا آنجا که به اقتصاد مربوط می‌شود مردم از جایگزین‌های دیگری برای نرخ بهره مانند نرخ بازده در بازار مسکن ایران استفاده می‌کنند که می‌توانند به‌عنوان ابزاری برای سیاست پولی مورد استفاده قرار بگیرند و در مدل‌سازی از جایگزین‌های دیگری برای آن استفاده شود. می‌توان نرخ نفت را به صورت درون‌زا وارد مدل‌هایی کرد و به‌ویژه با استفاده از یک مدل اقتصاد باز کوچک مکتب کینزی جدید، اثرات افزایش نرخ نفت را که به وسیله یک شوک عرضه یا تقاضای نفتی ایجاد می‌شود، تحلیل کرد. علاوه بر این، می‌توان حساسیت نتایج تعادل عمومی را به درجه وابستگی نفتی و درجه باز بودن اقتصاد و نیز قدرت پاسخگویی سیاست پولی به تورم بررسی کرد.

مسئله تعیین نرخ تعادلی

هرگاه بحث بر سر نرخ ارز و چگونگی سامان دادن آن مطرح می‌شود، بحث اینکه نرخ ارز باید چقدر باشد هم به میان می‌آید. اگر تنها به نظریه‌های اقتصادی استناد شود، می‌توان ادعا کرد که نرخ تعادلی ارز نرخی است میان نرخ ارز مبادله‌ای با نرخ ارز بازار آزاد. این نرخ قبل از هر چیز تا حدودی به زیان صادرات غیرنفتی خواهد بود که در ایران به طور سنتی ارز حاصل از آن در بازار آزاد قابل تسعیر است. از سوی دیگر این نرخ باعث گران‌تر شدن وارداتی خواهد شد که درحال‌حاضر از ارز مبادله‌ای استفاده می‌کنند و در مقابل باعث ارزان‌تر شدن واردات کالاهایی خواهد شد که درحال‌حاضر از ارز متقاضی بهره می‌برند. بنابراین واردات دسته اول که همان کالاهای ضروری است کاهش و واردات کالاهای لوکس افزایش خواهد یافت. از سوی دیگر کم‌کشش بودن واردات نسبت به نرخ کالاهای وارداتی هم باید مورد توجه قرار بگیرد. همچنین میزان تغییر محدود نرخ ارز در این فرمول حدود ۷ درصد است.

برای بررسی اثر انحرافات نرخ ارز باید ابتدا نرخ ارز تعادلی برآورد شود. مشکل اساسی در برآورد آن مشاهده ناپذیر بودن ارزش تعادلی نرخ ارز است و تعیین انحراف نرخ ارز نیز به شرایطی بازمی‌گردد که موجب انحراف نرخ ارز از مسیر بلندمدت تعادلی می‌شود. نرخ ارز کم‌ارزش‌گذاری شده و بیشتر ارزش‌گذاری شده به ترتیب مربوط به زمانی است که آن نرخ از مقدار تعادلی کمتر یا بیشتر برآورد شده است. گاهی مطرح می‌شود که چون نرخ ارز واقعی در بازارهای ارز خارجی به وسیله عرضه و تقاضای پول رایج تعیین می‌شود، نرخ ارز همیشه در مقدار تعادلی خود خواهد بود. انحراف نرخ ارز به مسیر تعادلی بلندمدت آن به معنای افزایش هزینه تولید کالاهای تجاری ساخت داخل و کاهش قدرت رقابت این کالاها در مقایسه با کالاهای تجاری است و در پی آن توقف رشد، سرمایه‌گذاری و صادرات در بخش‌های تجاری انتظار می‌رود.در تحلیلی که مقدس‌فر و مستولی‌زاده از این مسئله داشته‌اند هدف اصلی تحقیق خود را ارزیابی اثر انحراف نرخ ارز حقیقی از مسیر تعادلی بلندمدت بر ارزش افزوده بخش‌های چهارگانه اقتصاد را اعلام کرده‌اند. برای محاسبه نرخ ارز تعادلی از مدل برابری قدرت خرید استفاده شده است. در ادامه به این نتیجه رسیده‌اند که با توجه به انحراف نرخ ارز واقعی محاسبه شده در سال‌های ۴۴ تا ۸۵ نرخ ارز بیش از حد واقعی آن ارزش‌گذاری شده و تنها در سال‌های ۸۶ تا ۸۹ نرخ تعادلی کمتر از حد ارزش‌گذاری شده است.انحراف نرخ ارز واقعی در بلند مدت نشان می‌دهد این انحراف از مسیر تعادلی اثر منفی بر ارزش افزوده ۳ بخش نفت، گاز و کشاورزی بوده است. به همین دلیل پیشنهاد می‌شود که سیاست‌های ارزی به گونه‌ای طراحی شود که نرخ ارز واقعی به سمت سطح تعادلی بلندمدت سوق یابد. براساس تجربیات کشورهای مختلف و اقتصاد ایران پیشنهاد می‌شود نظام ارزی مناسب برای تشویق صادرات غیرنفتی یک نظام شناور مدیریت‌شده باشد. سیاست‌های پولی و مالی مناسب و سازگار با سیاست‌های ارزی تدوین شود. این سیاست‌ها باید در جهت کنترل رفتار تقاضا و کاهش قیمت‌های داخلی طراحی شود و سازگاری آنها با سیاست‌های ارزی مانع بروز پدیده تنظیم نادرست نرخ ارز خواهد شد.

یادداشت

سود و زیان‌های خودرو بورسی

امین دلیری
مدرس دانشگاه و کارشناس اقتصاد

صنعت خودرو در ایران با وجود بیش از نیم قرن تولید در داخل، هنوز به بلوغ صنعتی نرسیده است. این صنعت در نیم قرن سابقه تولید، فرازوفرودهای زیادی داشته است. گاهی مشمول بی‌مهری‌ها شده و به‌واسطه ورود خودروهای خارجی با نرخ تعرفه‌های پایین و غیرقابل‌رقابت در دوره‌هایی اقبال خود را از دست‌داده و گاهی با محدودیت واردات خودروهای خارجی در بازار یکه‌تاز میدان بوده و بلامنازع بازار فروش را از آن خودکرده است. فرازوفرودهای شرایط تولید، از فروش در بازار داخل تا افزایش چندین برابری نرخ ارز در مقابل پول ملی، افزایش شدید نرخ تورم، تحریم صنعت خودرو از سوی امریکا و خروج شرکت‌های خودروسازی خارجی، خودروساز داخلی را در عرضه و قبضه بازار تقریبا بی‌رقیب کرد. در این عرصه تولید و عرضه، نرخ خودروهای داخلی در دوره‌های اخیر دستخوش جهش‌های قیمتی متعدد شد. دولت، شورای رقابت، وزارت صنعت، معدن و تجارت و نهادهای نظارتی عملا نتوانستند جلوی این آشفتگی بازار خودرو را بگیرند.

در چنین وضعیتی، گروهی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی مصمم شدند طرحی را با عنوان «طرح تحول صنعت خودرو» به‌منظور ساماندهی بازار خودرو ارائه کنند. این طرح که به امضای ۴۴ نماینده رسید، در نهایت به هیات‌رئیسه مجلس ارائه شد. پس از کش‌وقوس‌های زیاد و مخالفت اولیه کمیسیون تخصصی مجلس شورای اسلامی در نهایت کلیات طرح ۲۵ آبان ۹۹ در کمیسیون صنایع و معادن و در روزهای پایانی سال ۹۹ طرح یادشده از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید.

مهم‌ترین هدف طرح، عرضه و خریدوفروش خودرو داخلی از طریق بورس است و از مشخصات بارز طرح این بود که خریدار باید دست‌کم ۱۸ سال سن داشته و دارای گواهینامه پایه ۳ باشد. خریداران نباید پلاک فعال داشته باشند. هر متقاضی می‌تواند هر ۳ سال یک‌بار و با استفاده از کد ملی یک خودرو از بورس کالا خریداری کند. شورای رقابت باید هر ۶ ماه، خودروهای قابل خریدوفروش در بورس کالا را با توجه به نرخ تورم، اختلاف قیمت خودرو در کارخانه و بازار و نیز تعداد خودرو تولیدشده نسبت به قیمت‌گذاری پایه اقدام کند. از مزایای عرضه و فروش خودروهای داخلی در بورس، ایجاد شفافیت و کشف قیمت باتوجه به کیفیت تولید در یک فضای رقابتی است. متعادل شدن عرضه و تقاضا در شرایط رقابتی و حذف واسطه‌ها و دلالان که ورود و حضور آنها نه به سود تولیدکننده است و نه خریداران واقعی. بنابراین ورود خودرو داخلی به بورس کالا، بازار خودرو را به یک بازار باثبات و پایدار مبدل خواهد کرد. اما از معایب این طرح، قیمت‌گذاری دستوری خودرو است که با قوانین بورس و از نظر منطقی هم سازگار نیست. اصولا یکی از اتفاقاتی که با روح و اهداف بورس سازگار است، کشف قیمت در بورس برای خریداران نهایی است؛ بنابراین قیمت‌گذاری از سوی شورای رقابت یا وزارت صنعت، معدن و تجارت خلاف قوانین و فضای رقابتی بورس است. مسئله دیگری که در طرح تحول خودرو آمده، تفاوت قیمت پایه که از سوی شورای رقابت تعیین می‌شود و مابه‌التفاوت آن تا قیمت خودرو فروش رفته در بورس باید صرف مواردی شود که قبلا مشخص‌شده است؛ از قبیل توسعه حمل‌ونقل عمومی، توسعه سرمایه‌گذاری در خودرو و.... گرچه موارد ذکرشده از ملزومات سیاست‌های توسعه‌ای است اما نه در بورس کالا که در یک فضای رقابتی و شفاف قیمت‌گذاری و خریدوفروش در آن انجام می‌شود. باوجود چنین شروطی انگیزه‌ای برای تولیدکنندگان خودرو و حتی برای خریداران وجود ندارد، زیرا فروشنده در بورس کالا با قیمتی مواجه است و هیچ اختیاری نسبت به سود حاصل از فروش کالای خود ندارد، زیرا مابه‌التفاوت قیمت دستوری پایه و قیمت خودرو در بورس، به مصارفی خواهد رسید که از اختیار تولیدکننده و صاحب کالا خارج است و از سوی دیگر خریدار با یک قیمت بسیار بالاتر از قیمت کارخانه مواجه است که می‌توانست در شرایط بهتری قرار بگیرد. در واقع عرضه‌کننده کالا در بورس و خریدار، اگر شرایط غیربورسی را انتخاب می‌کردند، بهره‌مندی آنها از معامله بیشتر بود. پس با وجود این شرایط، نه خریدار و نه فروشنده هیچ‌کدام انگیزه کافی برای ورود به بازاربورس را نخواهند داشت. بنابراین باید شرط قیمت‌گذاری از خودروهایی که در بورس عرضه می‌شود، برداشته شود. به‌ویژه اینکه توزیع مابه‌التفاوت قیمت پایه و قیمت خودرو فروش رفته برای تولیدکنندگان خودرو در بخش خصوصی نامطلوب‌تر و قابلیت اجرایی کمتری دارد. بحث پایه‌ای در اقتصاد وجود دارد و آن چسبندگی قیمت کالا و دستمزد است. اگر چنانچه در شرایطی مزدها و قیمت کالا افزایش یابد، چسبندگی در شرایط فعلی به‌وجود می‌آید و مانع از کاهش قیمت کالا و دستمزد می‌شود. مگر در شرایط ویژه رکود یا رونق یا اگر اقتصاد به نرخ تورم منفی برسد، ممکن است اتفاق دیگری رخ دهد؟ پرسش اصلی این است: چگونه و با چه منطق اقتصادی، کالایی که در مسیر جهش قیمت متعدد قرار می‌گیرد، باید قیمت‌گذاری برای تثبیت قیمت در وضعیت و شرایط موجود انجام شود که هیچ ابزار نظارتی و کنترلی هم در دست نیست. این اقدام در شرایط ناپایدار چه معنی می‌دهد؛ جز رسمیت دادن به قیمت جهش‌یافته کالایی که درست یا نادرست انجام‌شده و از سوی مراجع رسمی قانونی رسمیت داده شده است، هیچ درک و تصور درست و منطقی از موضوع ندارند و جز اینکه بازار عرضه و تقاضا کالا آشفته‌تر و نامتعادل‌تر شود، هیچ ثمری برای مصرف‌کننده ندارد. در صورت وجود چنین شرایطی و آشفتگی بازار ، افزایش عرضه از طریق واردات و کاهش تعرفه‌های وارداتی و نیز پرداخت تسهیلات به تولیدکنندگانی که کمتر در دام جهش قیمتی قرارگرفته‌اند، باید در دستور کار قرار گیرد. اهرم بازدارنده دیگر ورود سازمان مالیاتی به این بازار آشفته است. اخذ مالیات از سود حاصل از افزایش بی‌رویه قیمت‌ها، باید در محاسبات ضرایب مالیاتی منظور شود. در نهایت ورود و عرضه خودرو به بورس یکی از روش‌های مطلوب برای شفافیت بازار و ایجاد رقابت و متعادل کردن عرضه و تقاضا و نیز کوتاه کردن دست دلالان و از بین بردن رانت در خریدوفروش خودرو است اما به‌شرطها و شروطها که در قسمت معایب طرح تحول خودرو اشاره شد.

افزایش محدوده اجرای طرح «موتوریار» در پایتخت

معاون آموزش و فرهنگ ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ از گسترش طرح «موتوریار» در معابر پایتخت خبر داد و گفت: اجرای این طرح از ۶۰ نقطه به ۲۰۰ نقطه افزایش پیدا کرده است. سرهنگ علی همه‌خانی در گفت‌وگو با ایسنا، با اشاره به اجرای طرح «موتوریار» گفت: اجرای طرح موتوریار در سال ۱۴۰۰ نیز با قوت ادامه دارد و با توجه به بازخوردهای خوبی که در اجرای این طرح از سوی شهروندان و حتی موتورسیکلت‌سواران متخلف داشتیم، تعداد محل‌های اجرای آن را از ۶۰ نقطه در سال ۱۳۹۹ به ۲۰۰ نقطه در سال ۱۴۰۰ افزایش دادیم.معاون آموزش و فرهنگ ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ با بیان اینکه طرح موتوریار از هفته جاری در ۲۰۰ نقطه از شهر تهران شامل معابر پرتردد و تقاطع‌ها به‌ویژه تقاطع‌های محدوده مرکزی شهر اجرا می‌شود، افزود: از همه سازمان‌های دولتی، خصوصی و سازمان‌های مردم‌نهاد دعوت می‌شود در اجرای این طرح با پلیس مشارکت کنند.

معاون آموزش و فرهنگ ترافیک پلیس راهور تهران بزرگ افزود: ما نیز از هر طرح و ایده‌ای در این‌باره که منجر به ارتقای فرهنگ ترافیکی و بهبود وضعیت شود، استقبال خواهیم کرد. سرهنگ همه‌خانی در پایان اظهار کرد: براساس برنامه‌ریزی‌ها ساعات اجرای طرح موتوریار نیز افزایش پیدا کرده و در نوبت صبح و عصر به مرحله اجرا در خواهد آمد.

در بررسی تاثیر کاهش نرخ ارز بر صنایع مطرح شد

شمشیر دولبه ارز برای صنعت

ارز همچون شمشیر دو لبه‌ای است که کاهش و افزایش نرخ آن می‌تواند فرصت و تهدید باشد. فرصت از این جهت که قدرت رقابت با کالاهای خارجی پیدا می‌کند و تهدید به این دلیل که نهاده‌های تولید در کشور بر پایه نرخ ارز قیمت‌گذاری می‌شوند. به‌این ترتیب، از یک سو تولیدکننده با افزایش نرخ ارز می‌تواند سهم بیشتری در بازار داخل داشته باشد و از سوی دیگر، نرخ مواد اولیه موردنیازش روند صعودی خواهد داشت. رفع تحریم و محدودیت‌های بین‌المللی در سطح سیاسی به‌طور قطع در نرخ ارز هم تاثیرگذار خواهد بود و به‌گفته کارشناسان اقتصادی برای مدت کوتاهی قیمت‌ها سیر نزولی خواهند داشت اما پیش‌بینی این است که در ادامه به نرخ فعلی بازگشته و تثبیت شود. با وضعیت موجود نرخ ارز و شرایطی که برای آن در آینده‌ای نه‌چندان دور قابل پیش‌بینی است، وضعیت صنعت و تولید چگونه خواهد بود؟

عکس: صمت

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

ضرورت مبادلات ارزی

نصراله محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران درباره وضعیت صنعت با توجه به نرخ ارز به صمت گفت: خبرها حاکی از آن است که با وجود برخی کارشکنی‌ها در مسیر مذاکرات بین‌المللی به‌زودی تغییراتی در سطح بین‌المللی در قبال ایران رخ خواهد داد. فعالیت‌های در حال انجام در حوزه سیاست، تسهیلاتی برای کشور به‌وجود خواهد آورد؛ نسبت‌به این موضوع خوش‌بین هستم. او افزود: این خوش‌بینی به این معنی نیست که مثلا روند فروش نفت به این زودی آغاز و وضعیت ارزی کشور بسامان می‌شود. عادی شدن فروش نفت کمی زمان‌بر است اما از این منظر که مانده‌های ارزی کشور در کشورهای دیگر آزاد شود، می‌تواند برای صنعت کشور نویدبخش باشد.

او ادامه داد: داشتن یک ارتباط گسترده تجاری که مستلزم تبادل ارزی با تمام کشور باشد، یک فرصت خواهد بود.

▣ ثبات نسبی در بازار ارز

برخی تولیدکنندگان نگران هستند که با باز شدن فضای سیاسی، واردات انجام و با کاهش نرخ ارز، تولید با چالش‌های اساسی روبه‌رو شود. محمدحسین فلاح در این‌باره گفت: صنعتگران به‌نوعی به بهانه‌جویی و تلخ‌گویی عادت کرده و اغلب دیگران را در وضعیت به‌وجود آمده مقصر می‌دانند. اما باید وضعیت موجود را از ابعاد گوناگون مورد بررسی قرار دهیم. اگر فضای باز سیاسی محقق شود، به‌طور قطع فرصت‌ها و البته تهدیدهایی وجود خواهد داشت.

این فعال صنعت عنوان کرد: نخست باید پرسید آیا فضای باز سیاسی برقرار و تحریم‌ها برداشته می‌شود؟ در صورت تحقق این مسئله، ممکن است نرخ ارز کاهش پیدا کند. طبیعی است وقتی فضای سیاسی کشور تلطیف شود، نرخ ارز ریزشی می‌شود. این امر ارتباط زیادی به مدیریت داخلی صنعتگران ندارد اما اینکه آیا این امر خوب است یا خیر، زوایای زیادی برای بررسی دارد. عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران با بیان اینکه بازار ارز نیازمند ثبات است، گفت: مهم نیست نرخ ارز بالا برود یا پایین بیاید. دلیل آن هم این است که اگر ثبات نسبی ایجاد شود، هم امکان سرمایه‌گذاری وجود خواهد داشت و هم اینکه نرخ نهاده‌های تولید، کاهشی خواهد شد.

او تصریح کرد: همه از بازار ارز گران سود نمی‌برند و همه هم از بازار ارز ارزان سودمند نمی‌شوند. چنین اتفاق‌هایی هم بر نهاده‌های تولید و هم خروجی تولید تاثیرات دوجانبه‌ای دارد.

▣ کاهش نرخ ارز به سود اقتصاد

محمدحسین فلاح در ادامه گفت: جامعه قدرت و توان خرید خود را از دست داده؛ از این‌رو بهتر است قیمت‌ها کمی کاهش پیدا کند و برای دوره‌ای تثبیت شود. به‌این ترتیب با توجه به سطح حقوق و دستمزدی که بیشتر مردم دارند و با کاهش قدرت خرید آنها طی سال‌ها گذشته، می‌توانیم قدرت خرید عمومی را بالا ببریم. وی اظهارکرد: در این راستا، ممکن است برخی صنعتگران مانند فعالان صنعت خودرو و لوازم‌خانگی عنوان کنند با کاهش نرخ ارز متضرر می‌شوند اما معتقدم در کل، کشور از ثبات بازار با اندکی کاهش در قیمت‌ها سود خواهد برد.

ثبات نرخ ارز با رفع تحریم‌ها

نصراله محمدحسین فلاح

محمدمهدی شکورزاده

محمدمهدی شکورزاده، رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو استان خراسان رضوی با اشاره به نرخ ارز و وضعیت تولید به صمت گفت: نرخ ارز قابل‌پیش‌بینی نیست؛ در نتیجه نمی‌توان درباره تاثیر آن بر تولید خیلی اظهارنظر قطعی کرد، زیرا یکی از معضلات بازار ارز کشور ثبات نداشتن قیمت‌ها در این بازار است.

وی افزود: اگر مسائل سیاسی کشور برطرف شود، ممکن است نرخ ارز تا درصد کمی کاهش پیدا کند. البته شاید بهتر باشد بگوییم تا حدودی با ثبات می‌شود، زیرا در ادامه دوباره به قیمت‌های فعلی برمی‌گردد. اما موضوع این است که با رفع مشکلات سیاسی ثبات در بازارها برقرار می‌شود.

او ادامه داد: با توجه به وضعیت اقتصادی کشور، میزان اسکناس‌های چاپ شده و نیز کمبود بودجه‌ای که دولت دارد، به‌نظر نمی‌رسد نرخ ارز پس از مذاکرات و رفع محدودیت‌ها، تفاوتی زیادی با نرخ فعلی داشته باشد. رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو استان خراسان رضوی تاکید کرد: ثبات در بازار ارز کمک زیادی به تولید و صنعتگران می‌کند. یکی از مهم‌ترین شاخص‌ها در تولید، ثبات در بازار ارز و قوانین است. اگر روال بازار ارز به ثبات برسد قوانین و بخشنامه‌ها هم وضعیت بهتری پیدا خواهند کرد؛ بنابراین شرایط تولید بهتر خواهد شد.

▣ کاهش نرخ ارز به‌نفع کالاهای خارجی

این فعال صنعت خودرو در ادامه با بیان اینکه اگر نرخ ارز خیلی روند کاهشی داشته باشد، به‌طور قطع تولیدکننده داخلی ورشکست خواهد شد، گفت: در مقابل افزایش نرخ دستمزدها و حامل‌های انرژی از جمله برق با کاهش نرخ ارز، نرخ تمام‌شده محصولات بالا رفته و قدرت رقابت را از محصولات داخلی می‌گیرد. تولید و صنایع نمی‌توانند با افزایش ۱۰۰ درصد داخلی خدمات و انرژی و نیز نرخ ارز پایین دوام بیاورند. شکورزاده اظهارکرد: اگر نرخ ارز در بازار کشور کاهش پیدا کند، درواقع ما نرخ را برای محصولات خارجی پایین آورده‌ایم.

▣ رقابت سنگین بین تولید و واردات

از سال ۹۷ تاکنون تعدادی از اقلام به‌دلیل تولید مشابه داخلی، ممنوعیت واردات دارند. شکورزاده در پاسخ به این پرسش که آیا با وجود این ممنوعیت و انحصار بازار داخل، کاهش نرخ ارز به تولید آسیب خواهد زد، گفت: بیش از ۴ دهه است تولید با شرایط فعلی در حال دست‌وپنجه نرم کردن است. زمانی تحریم می‌شویم و ممنوعیت واردات با سختگیری بیشتری اعمال می‌شود اما با باز شدن فضای سیاسی کشور این ممنوعیت کمرنگ شده و با حجم زیادی از واردات مواجه می‌شویم. درنتیجه با رفع تحریم‌ها به لحاظ فضای کسب‌وکار شرایط خیلی به نفع تولید نمی‌شود و صنعتگران داخلی ناگزیرند در بازار داخل با کالاهای خارجی با نرخ تمام‌شده پایین‌تر به رقابت بپردازند. وی ادامه داد: در این راستا، نرخ مواد اولیه، سود تسهیلات بانکی، مالیات، بیمه و... همه در نرخ تمام‌شده محصولات ایرانی تاثیرگذار بوده و نرخ نهایی آنها را بالا می‌برد، درحالی‌که در کشورهای صنعتی با حمایت و کمک دولت نرخ تمام‌شده رقابت تمام می‌شود. از این‌رو با باز شدن فضای سیاسی و واردات با نرخ ارز پایین به‌راحتی می‌توانند سهم خود را در بازار کشور افزایش دهند.

▣ رقابت در میدانی منصفانه

عضو هیات‌مدیره انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو کشور با بیان اینکه ممنوعیت واردات هم خیلی نمی‌تواند کارساز باشد، گفت: کالاها از مجراهای دیگر وارد می‌شوند. دولت تا امروز نتوانسته جلوی واردات کالاهایی که در داخل تولید می‌شوند را بگیرد و قاچاق به شکل‌های گوناگون انجام‌شده است. اما با افزایش نرخ ارز قاچاق خیلی توجیه اقتصادی ندارد و اهرمی برای کاهش حجم واردات کالاهای خارجی به بازار کشور شد.

وی اظهارکرد: از سوی دیگر، ممنوعیت واردات کمک زیادی به تولید نمی‌کند، زیرا باید محصولات ایرانی در مقابل کالای خارجی به رقابت بپردازند تا توسعه و ارتقای فناوری رخ دهد اما رقابت باید منصفانه باشد. زمانی‌که در داخل نرخ تمام عوامل تولید روند افزایشی دارند به‌ویژه نهاده‌های تولید که اگر صنعتگر به‌عنوان نمونه فولاد را وارد کند، ارزان‌تر از فولاد داخلی است، نمی‌توان نرخ تمام‌شده را کاهش داد.

شکورزاده با اشاره به انحصار در بازار مواد اولیه موردنیاز و ممنوعیت واردات، گفت: تولیدکننده داخلی به اجبار باید مواد اولیه تولید داخل را با هر قیمتی خریداری کند؛ در نتیجه میدان رقابت منصفانه نیست و با کاهش نرخ ارز کفه ترازو به‌نفع محصولات خارجی سنگین‌تر می‌شود.رئیس انجمن تخصصی صنایع همگن نیرومحرکه و قطعه‌سازان خودرو استان خراسان رضوی در پاسخ به پرسشی دیگر مبنی بر اینکه با کاهش نرخ ارز آیا نرخ مواد اولیه تولید داخل که بر پایه نرخ جهانی محاسبه می‌شوند، کاهش پیدا نخواهد کرد، گفت: امسال حقوق و دستمزد ۴۰ درصد افزایش پیدا کرد، ۷ درصد نرخ برق افزایش یافت، لجستیک و نرخ حمل‌ونقل از ابتدای اردیبهشت افزایشی شد و... در کنار نرخ ارز و مواد اولیه این عوامل را هم باید دید. وی اظهارکرد: آیا براساس مصوباتی که در کشور وجود دارد، نرخ‌ها در بازارهای گوناگون افزایش پیدا نکرده است؟ حال پرسش این است که آیا نرخ محصولات خارجی هم‌روند افزایشی داشته‌اند؟ شکورزاده در پایان گفت: در چنین شرایطی و با توجه به کاهش نقدینگی در واحدهای تولیدی صنعتی، طبیعی است که با کاهش نرخ ارز شرایط رقابت با محصولات خارجی سخت شود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش در حالی‌که فعالان برخی صنایع نسبت به کاهش نرخ فعلی ارز نگران هستند، زیرا عنوان می‌کنند قدرت رقابت با محصولات مشابه خارجی نخواهند داشت، برخی دیگر از صنعتگران معتقدند باز شدن فضای سیاسی و کاهش نرخ ارز قدرت خرید عمومی را افزایش داده و به‌نفع اقتصاد و صنعت کشور است. با این همه، نکته کلیدی آن است که نرخ ارز مانند شمشیر دولبه‌ای برای صنعت بوده و همزمان می‌تواند هم فرصت تلقی شود و هم تهدید. مهم نگاه و برنامه ما در بهره‌برداری از شرایط روز به نفع تولید است.

صرفه‌جویی ۲۹ میلیون دلاری با ساخت داخل قالب و ابزار

زنجیره تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو در سال ۱۳۹۹ با وجود شرایط دشوار تحریم‌های ظالمانه توانست در حوزه خودکفایی و ساخت و تولید قالب و ابزار در مجموع ۲۹ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی را محقق کند. به گزارش ایکوپرس، سازندگان، قالب‌سازان و زنجیره تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو، با همت و اراده مضاعف در سال جهش تولید توانستند در حوزه ساخت و تولید قالب‌های پرسی، ریخته‌گری پلیمری و ابزار کنترلی درمجموع ۲۹ میلیون دلار ساخت داخل و پیشگیری از خروج ارز را محقق کنند. این در حالی است که در سال گذشته، حدود ۱۶ میلیون دلار از ساخت داخل انجام‌شده، مربوط به قالب‌های قطعات مگاماژول بدنه و مکانیسم‌های خودرو بوده است. همچنین شرکت ساپکو با همت مهندسان و قالب‌سازان توانمند کشور و با اتکا به سیاست‌های اقتصاد مقاومتی، در حوزه ساخت داخل قالب‌های قطعات مگاماژول شاسی، حدود ۵ میلیون دلار و در حوزه مگاماژول تزئینات داخلی و خارجی حدود ۴.۵ میلیون دلار صرفه‌جویی را به ثبت رسانده است. بزرگ‌ترین خودروساز خاورمیانه، سال ۹۹ را در حالی به پایان رساند که در ساخت و خودکفایی قالب‌ها و ابزار مگاماژول قوای محرکه و سیستم‌های جانبی، حدود ۲ میلیون دلار و در قالب‌های قطعات مگاماژول برق و الکترونیک، ۶۹۰ هزار دلار و در ساخت و تولید مجموعه ابزار کنترلی و تولیدی ۲ میلیون دلار ساخت داخل و پیشگیری از خروج ارز را برای صنعت خودرو کشور به ارمغان آورد. در سایه برنامه‌های خودکفایی و رویکردهای اقتصاد مقاومتی و با عزم استوار مهندسان، قالب‌سازان و شبکه تامین گروه صنعتی ایران‌خودرو، در سال گذشته، درمجموع ثبت رکورد ساخت داخل و کاهش ارزبری ۲۹ میلیون دلاری قالب و ابزار در صنعت خودرو کشور رقم خورد و انجام این مهم که با استفاده از تمامی ظرفیت‌های موجودانجام شد، علاوه‌بر مدیریت ارزی، دستاوردهای ارزشمندی در زمینه خودکفایی و بومی‌سازی صنعت قالب، افزایش اشتغالزایی، حمایت از تولید داخلی و تداوم باور رهایی از وابستگی را برای صنعت خودرو کشور به‌همراه داشته است.

خدمات ایران‌خودرو به مشتریان ۵ ستاره می‌شود

مدیریت ارتباط با مشتریان ایران‌خودرو با اتخاذ رویکرد رضایت‌محوری و ارتقای شاخص رضایت مشتریان، علاوه‌بر رسیدگی فوری به درخواست‌ها، به‌دنبال خلق ارزش و ایجاد وفاداری در مشتریان است. به گزارش ایکوپرس، ایجاد سیستم‌های نوین اطلاعاتی، تحلیل داده‌ها، برنامه‌ریزی و رفع شکایات بالقوه مشتریان و یکپارچه‌سازی درگاه‌های ورودی مشتریان از جمله برنامه‌های مدیریت ارتباط با مشتریان برای ایجاد دسترسی بهتر و بیشتر مشتریان در سال جاری است. توسعه کانال‌های ارتباطی یکپارچه برای خلق بهترین تجربه، توسعه و ارائه خدمات نوین و سفارشی‌سازی‌شده مطابق با نیازهای مشتریان، تبدیل صدای مشتری به مشخصات فنی محصول و خدمات و توسعه ارائه خدمات به خودروها با سطح کیفی ۵ ستاره، از دیگر برنامه‌های این سازمان برای حفظ و ارتقای رضایت‌مندی مشتریان است. همچنین، ارتقای سطح ارتباط با مشتریان در کشورهای صادراتی، تکوین خدمات جدید فروش و پس از فروش براساس نتایج تحلیل نظرسنجی از مشتریان، برنامه‌ریزی بهبود کیفیت اولیه خودرو نزد مشتریان، کیفیت قطعات و مجموعه‌ها (دوام خودرو) و برنامه‌ریزی برای تبدیل انتظارات و نیازمندی‌های مشتریان به ویژگی‌های فنی و فناوری محصولات از دیگر برنامه‌های ایران‌خودرو در سال جاری است تا به‌این ترتیب گام‌های موثری در حوزه توسعه خدمات به مشتریان و مسیر دستیابی به بالاترین سطح کیفیت و رضایت مشتریان برداشته شود.در سال گذشته، مدیریت ارتباط با مشتریان در تلاش برای تحقق جهش و توسعه فرآیندهای خدمات‌دهی به مشتریان، توانست اقداماتی از جمله توسعه وب‌سایت مدیریت ارتباط با مشتریان با رویکرد تحول خدمات ارتباطی، بازنگری و بهبود فرآیندها و شاخص‌ها را به انجام رساند.راه‌اندازی سیستم دولت الکترونیک در حوزه مدیرعامل و CRM و کاهش زمان دریافت درخواست مشتری و پیگیری و پاسخگویی به آن از جمله اقدامات مهم مدیریت ارتباط با مشتریان در سال گذشته است.طراحی و راه‌اندازی داشبورد مدیریت ارتباط با مشتریان، ایجاد سازکارهای واکنش سریع و موثر در ارتباط با درخواست‌ها و شکایات مشتریان حضوری (سرعت و کیفیت رسیدگی) استانداردسازی مکالمات و پاسخ‌های نهایی به مشتریان در فرآیند رسیدگی به درخواست‌ها و شکایات و نیز توسعه سامانه نظرسنجی ایران‌خودرو از دیگر برنامه‌ها و اقدامات انجام‌شده ایران‌خودرو در سال گذشته بوده است. گفتنی است نظرات و درخواست‌های مشتریان در زمینه کیفیت، خدمات فروش، خدمات پس از فروش و امداد محصولات گروه صنعتی ایران‌خودرو، به‌طور متمرکز از طریق مدیریت ارتباط با مشتریان رسیدگی و پیگیری می‌شود. در گاه‌های ارتباطی مشتریان با این بخش، علاوه‌بر پایگاه اینترنتی crm.ikco.ir، مرکز تماس تلفنی ۰۹۶۴۴۰ است. افزون‌بر این، پست الکترونیکی به نشانی crm@ikco.ir و شماره نمابر ۰۲۱۶۶۰۷۲۰۵۹ و صندوق پستی ۱۸۱۹۵۶۳۹۷۷ برای دریافت پیام و درخواست‌های مشتریان در نظر گرفته شده است.

بیم و امید صنایع‌معدنی در بازار ارز

تولیدکنندگان محصولات صنایع معدنی در فرآیند تولید نیازمند واردات مواد اولیه و واسطه‌ای و همچنین تجهیزات، قطعات یدکی و... هستند. در همین حال نرخ فروش اغلب مواد اولیه عرضه‌شده در بورس کالا نیز براساس ارز تعیین می‌شود؛ بدین ترتیب نرخ ارز و نوسانات آن تاثیر قابل‌توجهی بر تولید انواع محصولات صنایع معدنی دارد. در همین حال این نوسانات که طی سال‌های اخیر شاهد شدت گرفتن آنها بودیم امکان برنامه‌ریزی را از واحدهای تولیدی سلب می‌کند، به علاوه آنکه در چنین فضایی دلالی و واسطه‌گری نیز رونق می‌یابد.

عکس: صمت

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

سردرگمی ارزی

آریا صادق‌نیت حقیقی، دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران در گفت‌وگو با صمت و در پاسخ به پرسشی مبنی‌بر اثرگذاری نوسانات نرخ ارز بر عملکرد صنایع معدنی و به‌ویژه صنعت آلومینیوم کشور گفت: قیمت مواد اولیه در کشور ما مستقیم از نرخ دلار متاثر می‌شود. بنابراین تاثیر مستقیم نرخ ارز بر نرخ فروش مواد اولیه، خود را نشان می‌دهد.وی افزود: نوسان نرخ ارز زمینه سردرگمی را میان فعالان صنعتی پدید می‌آورد.اهالی صنعت به دنبال تولید هستند، فعالیت‌های صنعتی، ارزش‌آفرینی و این دست موضوعات در اولویت این افراد قرار دارد. از این رو، نوسانات یادشده می‌تواند زمینه وارد آمدن ضرر و زیان را به این صنعتگران فراهم کند و به ملتهب شدن بازار خرید و فروش آنها منجر شود. حقیقی تاکید کرد: تنها دلالان از این تغییرات بهره‌مند می‌شوند اما به همان نسبت، عملکرد صنایع تحت تاثیر منفی قرار می‌گیرد.دبیر سندیکای صنایع آلومینیوم ایران در ادامه گفت: تجربه بررسی قیمت‌ها حکایت از آن دارد که در هر دوره‌ای نرخ ارز نزولی باشد، شاهد سایه افکندن رکود در بازار خواهیم بود. در همین حال با صعودی شدن قیمت‌ها نیز، بازار دوباره جریان می‌یابد. بنابراین درمجموع باید این‌گونه اذعان کرد که نوسانات نرخ ارز تاثیر مناسبی بر عملکرد صنایع ندارد و در همین حال امکان برنامه‌ریزی را از آنها سلب می‌کند.وی در پاسخ به پرسشی مبنی‌بر ارزیابی تبعیت قیمت مواد اولیه از نرخ ارز در بازار داخلی گفت: حدود ۷۰ درصد مواد اولیه تولید شمش آلومینیوم وارداتی است. بنابراین طبیعی است که نرخ فروش این محصول به ارز وابسته باشد؛ با این وجود این سوال برای سایر محصولات صنایع معدنی نیز مطرح است. در مواردی شاهد هستیم که از استدلال تولید براساس مزیت‌های داخلی استفاده و تاکید می‌شود وقتی یک محصول با بهره‌گیری از مواد اولیه، منابع ارزان و حتی نیروی انسانی ارزان داخلی تولید می‌شود، چرا باید نرخ فروش آن براساس ارز باشد؟ این در حالی است که چنانچه در قیمت‌گذاری فلزات از قیمت جهانی تبعیت نشود، زمینه بر هم خوردن بازار فراهم می‌شود. اگر قیمت داخلی ارزان‌تر از نرخ‌های جهانی باشد، زمینه قاچاق آن محصول فراهم می‌شود و به رشد دلالی و واسطه‌گری منجر خواهد شد. در همین حال چنانچه قیمت فروش یک محصول در بازار داخلی گران‌تر از نرخ جهانی آن باشد، زمینه رونق واردات همان محصول ایجاد می‌شود. بنابراین باید ارتباطی میان نرخ یک محصول در بازار داخلی و جهانی برقرار باشد. وابستگی به قیمت ارز و نرخ فروش آن محصول در بازار جهانی، یکی از راه‌حل‌های رفع این دست مشکلات است. حقیقی در پاسخ به سوالی مبنی‌بر ارزیابی بازار شمش آلومینیوم طی هفته‌های اخیر در بورس کالا و به دنبال افت نرخ ارز گفت: نرخ فروش آلومینیوم در رینگ معاملات بورس کالا از ۲ عامل قیمت این محصول در بازار جهانی و نرخ ارز تاثیر می‌پذیرد. در هفته‌های اخیر شاهد کاهش نرخ ارز بودیم اما در همین زمان، قیمت آلومینیوم در بازار جهانی افزایشی بود؛ بنابراین ۲ عامل یادشده همدیگر را خنثی کردند و چه بسا رشد قیمت جهانی اثرگذارتر عمل کرده است. وی تاکید کرد: با این وجود انتظارات می‌رود همچنان نرخ ارز متاثر از شرایط سیاسی و مذاکرات برجامی وین کاهش یابد. این انتظار زمینه رکود در معاملات بورس کالا را فراهم کرده است؛ بدین ترتیب این معاملات آن‌قدرها هم خریدار ندارد. اما همین محصولات در معاملات مچینگ و با مشاهده رشد قیمت در هفته‌های آینده به فروش می‌رسد. بدین ترتیب معاملات اولیه کم‌رونق است اما همین محصولات در قالب قراردادهای مچینگ به فروش می‌رسد. درواقع باید اذعان کرد که این سردرگمی و نبود اطمینان به آینده به ضرر فعالان صنایع است.

توسعه از گذرگاه ثبات

آریا صادق‌نیت حقیقی

نادر سلیمانی

نادر سلیمانی، عضو هیات‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد: نوسانات نرخ ارز، تولید و فروش را در بازار داخلی و صادراتی با چالش روبه‌رو می‌کند. ثبات نرخ ارز لازمه تولید در شرایط اقتصادی است و در همین حال عملکرد تاجران را در فروش داخلی و بین‌المللی بهبود می‌بخشد.وی افزود: میانگین نوسانات نرخ ارز در طول سال‌های گذشته همواره افزایشی بوده است. در سال گذشته و با شدت گرفتن تحریم‌ها و محدودیت‌های بین‌المللی، فروش نرفتن نفت ایران و به دنبال آن همه‌گیری ویروس کرونا شاهد افزایش قابل‌توجه نرخ دلار در مقابل ریال بودیم. همین رشد نیز تاثیر منفی بر عملکرد بسیاری از صنعتگران داشت و قیمت مواد اولیه وارداتی آنها را افزایش داد.

سلیمانی گفت: البته از ماه‌های پایانی سال ۹۹ و در فروردین ۱۴۰۰ شاهد بازگشت نسبی تعادل به این بازار و افت نرخ فروش ارز بودیم. با این وجود نرخ فروش محصولات ارزبر کاهش نیافت. این موضوع واحدهای تولیدی را در مسیر فعالیت خود با سردرگمی روبه‌رو می‌کند. وی افزود: کشور ما از ظرفیت‌های ویژه معدنی و انرژی برخوردار است، با وجود تمام پیشرفت‌هایی که در صنایع معدنی شاهد آن بودیم اما همچنان فرصت‌های قابل‌توجهی برای توسعه وجود دارد. در چنین موقعیتی نوسانات نرخ ارز همچون مانعی جدی در مسیر توسعه این صنایع عمل می‌کنند. رشد نرخ ارز زمینه افزایش هزینه‌های توسعه را فراهم می‌کند. بدین ترتیب برنامه‌ریزی انجام‌شده برای خرید قطعات و تجهیزات و به دنبال آن زمان‌بندی اجرای پروژه‌ها نیز به‌شدت متاثر خواهد شد.

وی در پایان تاکید کرد: فعالان صنعت فولاد و اعضای انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران در طول سال‌های اخیر با هدف غلبه بر این چالش‌ها کوشیده‌اند تا امکان بومی‌سازی بخشی از قطعات یدکی و ماشین‌آلات وارداتی این صنعت را فراهم کنند تا بدین ترتیب از اثرگذاری نوسان نرخ ارز بر عملکرد صنعت فولاد کاسته شود. وابستگی صنعت فولاد به‌ازای تولید هر تن محصول تا قبل از سال ۱۳۹۸ برابر ۱۲۰ دلار بوده اما با اقدامات انجام‌شده، نیاز این صنعت به ارز در حال حاضر به ۸۰ دلار کاهش یافته است. بدون تردید هرچه وابستگی صنایع به ارز کاهش یابد، امکان توسعه افزایش خواهد یافت.

سخن پایانی

نوسانات قابل‌توجه نرخ ارز در سال‌های گذشته تاثیر منفی بر عملکرد فعالان صنایع معدنی و تولیدکنندگان داشته است. این صنایع اغلب دیربازده هستند و ثبات اقتصادی از ضرورت‌های اولیه در مسیر فعالیت آنها محسوب می‌شود. بسیاری از این صنایع طرح‌های توسعه متعددی را در دستور کار دارند اما در چنین فضایی، هزینه‌های توسعه، رشد قابل‌ملاحظه‌ای داشته و عملکرد آنها را به‌شدت با دشواری روبه‌رو کرده است.

فولاد مبارکه بهترین فولادساز منطقه

شرکت فولاد مبارکه یکی از شرکت‌های بین‌المللی ایران است و حمایت از آن ضروری به نظر می‌رسد. کشورها در دنیا با محصولات تولیدی و شرکت‌های بزرگ‌شان شناخته می‌شوند. بنابراین اگر بخواهیم کشورمان در بازار جهانی فولاد حرفی برای گفتن داشته باشد باید به فولاد مبارکه نگاه ویژه‌ای داشته باشیم. به گزارش ایراسین، ابراهیم جمیلی، رئیس خانه اقتصاد ایران با بیان این مطالب افزود: فولاد مبارکه در دهه گذشته حرکت توسعه‌ای داشته است؛ به این شکل که ضمن افزایش تولید، تنوع تولید را در دستور کار خود قرار داده و اکنون از لحاظ کیفیت محصولات این شرکت قابل رقابت با بهترین فولادسازان دنیاست. حتی می‌توان گفت اگر موضوع تحریم‌ها وجود نداشت، قطعا برای خرید محصولات فولاد مبارکه قیمت‌ها در بازارهای بین‌المللی می‌توانست درصدی بالاتر از قیمت‌های جهانی، آن هم به دلیل کیفیت خوب محصولاتش مطرح کند. البته نباید فراموش کرد که اکنون شرکت فولاد مبارکه بهترین فولادساز منطقه است. وی اظهار کرد: اکنون سیاست کلی کشور خام‌فروشی را نمی‌پذیرد و تولیدکنندگان را به تولید محصولات نهایی تشویق می‌کند. فولاد مبارکه نیز نمادی از این موضوع بوده تا بتواند در تکمیل زنجیره تولید گام بردارد. درواقع این تکمیل زنجیره تولید می‌تواند تنوع ارزآوری به همراه داشته باشد.

رئیس خانه اقتصاد ایران با بیان اینکه شرکت فولاد مبارکه باید راهکار خود را بر مبنای ساختار رقابتی در ۲بخش مهم قیمت تمام‌شده و کیفیت محصول بگذارد، افزود: اگر فولاد مبارکه مبنای خود را بر بازار رقابتی قرار دهد، به طور قطع آینده خوبی خواهد داشت، ضمن اینکه با تولید انواع محصولات فولادی در اندازه‌های مختلف (هم‌اکنون تا حدود زیادی از این امر محقق شده) نام خود را در کنار برندهای فولادی جهان تثبیت کند. فولاد مبارکه در کنار تمامی اقدامات خود در صنعت کشور، باید شرکت‌های کوچک را زیر چتر حمایتی خود قرار دهد؛ بدین معنی که در بخش آموزش، انتقال فناوری، ساخت قطعات و... به آنها کمک کند؛ البته بخشی از این موارد را انجام داده است اما انتظار می‌رود سطح فعالیت‌های حمایتی خود را افزایش دهد.

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱/۱۴۰۰

نوبت اول
شناسه ۱۱۲۸۲۱۹

شرکت تولید نیروی برق شهید رجائی در نظر دارد خدمات خودرویی و حمل‌ونقل خود را برابر ضوابط قانونی از طریق مناقصه عمومی یک مرحله‌ای و انعقاد قرارداد به شرکت‌های واجد شرایط و دارای صلاحیت و مجوز فعالیت واگذار نماید.

کلیه مراحل برگزاری مناقصه از دریافت اسناد تا ارائه پیشنهاد مناقصه‌گران و بازگشایی پاکت‌ها از طریق سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) به آدرس www.setadiran.ir به شماره فراخوان ۲۰۰۰۰۰۱۵۰۰۰۰۰۰۰۱ انجام خواهد شد.

۱. زمان فروش الکترونیکی اسناد مناقصه از طریق سامانه ستاد: از روز سه‌شنبه ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ تا ساعت ۱۴ روز پنجشنبه ۱۴۰۰/۰۲/۰۹

۲. آخرین مهلت بارگذاری الکترونیکی پاکات در سامانه ستاد و تحویل نسخه فیزیکی پاکت الف: تا ساعت ۱۴ روز یکشنبه ۱۴۰۰/۰۲/۱۹

۳. مبلغ تضمین شرکت در مناقصه: ۳۶۴،۸۷۴،۴۰۰ ریال مطابق آیین‌نامه تضمین معاملات دولتی مصوب ۹۴/۹/۲۲

۴. زمان بازگشایی پاکات: روز یکشنبه ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ ساعت ۱۴

۵. محل تحویل نسخه فیزیکی پاکت الف: قزوین، مجتمع ادارات نواب، بلوار مالیات، جنب اداره صنعت و معدن ساختمان علامه قزوینی طبقه سوم

ضمنا پیشنهاددهندگان می‌توانند جهت کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن ۳۳۳۷۶۹۱۳-۰۲۸ داخلی ۲۱۴ تماس یا به سایت http://rajaei.tpph.ir یا http://iets.mporg.ir مراجعه نمایند.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۷ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۰۸

امور تدارکات شرکت تولید نیروی برق شهید رجائی

"آگهی مزایده"

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان درنظر دارد محصولات زیر را به صورت یکجا از طریق مزایده به بالاترین قیمت پیشنهادی به فروش برساند.

۱. ترمه کلاسی فایر: ۲،۰۰۰ تن ۲. بریکت: ۶،۰۰۰ تن ۳. ریمیت: ۲۴،۰۰۰ تن
۴. خرسک: ۶،۰۰۰ تن ۵. پوسته اکسید: ۳،۰۰۰ تن

متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند از تاریخ چاپ آگهی به مدت ۷ روز تقویمی جهت دریافت اسناد مزایده از طریق ارسال درخواست به ایمیل این شرکت به نشانی sjsco.sales.info@gmail.com اقدام نمایند.

آخرین مهلت دریافت اسناد مزایده: ساعت ۱۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵

دفتر مرکزی شرکت به نشانی: تهران-بزرگراه حقانی- بعد از چهارراه جهان‌کودک- خیابان شهیدی- کوچه ژوبین- پ۲ طبقه ۴ واحد ۷ واحد فروش

تلفن تماس: ۸۶۰۸۴۶۴۲-۰۲۱

هزینه چاپ آگهی به عهده برنده مزایده می‌باشد.

واحد فروش شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

آگهی مناقصه عمومی شماره ۱۰۰-۴۰۰-OR

شرکت عمران روش صنعت در نظر دارد *اجرای عملیات داربست‌بندی تعمیرات و نگهداری و shut down در کارخانه جات بهره‌برداری در تمامی سایت‌ها منطقه گل‌گهر* را از طریق برگزاری مناقصه به پیمانکار واجد شرایط واگذار نماید.

متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد مناقصه و کسب اطلاعات بیشتر با سرکار خانم رضوانی‌پور به شماره تماس ۰۹۱۳۹۴۵۳۱۰۵ و ۰۹۱۶۲۷۲۴۲۱۳ در همه روزها بجز تعطیل از ساعت ۸:۰۰ الی ۱۴:۰۰ تماس حاصل نمایند.

نحوه تحویل مدارک:

- زمان تحویل پاکات مناقصه: ساعت ۱۱:۰۰ روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۵ می‌باشد.
- محل تحویل پاکات: سیرجان – شهرک صنعتی شماره یک - نبش خیابان دوم - واحد امور حقوقی و قراردادها شرکت عمران روش‌صنعت- نزد سرکار خانم رضوانی‌پور کد پستی:۷۸۱۶۸۹۹۸۶

واحد امور حقوقی و قراردادها

NO:2

IN THE NAME OF GOD

EXTENTION OF INVITATION TO INTERNATIONAL TENDER IN TWO STEPTS

No.:431667

KHOUZESTAN STEEL COMPANY INTENDS TO PURCHASE
3,000 MT UHP Grade Graphite Electrode 450 mm with respective nipples
WITH THE FOLLOWING SPECIFICATIONS:

Description: UHP Grade Graphite Electrode with respective nipples as per following specification

Bulk Density:	1.65 – 1.75 g/cm³
Real Density:	2.22 – 2.25 g/cm³
Porosity:	21 – 27 %
Ash Content:	0.2 % Max
Specific Resistance:	4.5– 6.5 µΩm
Bending Strength:	110 -140 Kgf/Cm²
Youngys Modules:	7.8 – 11.8 GPa
Co-efficient Of Thermal expansion:	0.3 – 1 10^-6 /°C
Graphite Electrode Dimensions:	
Electrode Diameter:	450 mm
Electrode Length:	1800 mm
Nipple Specification:	
Nipple Diameter:	241.30 mm
Nipple Length:	355.60 mm
Socket Depth:	183.80 mm
Number of Thread:	4 Thread per Inch
Thread Type:	Tapered Thread
Nipple Type	241T4L

INTRESTED BIDDERS MAY OBTAIN SET OF DOCUMENTS, CONTAINING THE RELEVANT TERMS AND CONDITIONS BY SUBMISSION OF A WRITTEN APLICATION AND PAYMENT OF A NON-REFUNDABLE FEE OF:
EUR 50 "FIFTY EURO" TO THE ONE OF BELOW ACCOUNT No.:
1) ACCOUNT No.0100013543943 AT "EXPORT DEVELOPMENT BANK OF IRAN AHVAZ CENTERAL BRANCH"
2) ACCOUNT No.1902-750-4019644-1 AT "EGHTESAD NOVIN BANK- OF IRAN AHVAZ SHARIATI BRANCH" OR
Rials 15,000,000 "TWO MILION RIALS" TO THE ONE OF BELOW ACCOUNT No.:
1) ACCOUNT No.0102513186002 AT "MELLI BANK OF IRAN AHVAZ KSC BRANCH"
2) ACCOUNT No.0100304453001 AT "SADERAT BANK OF IRAN AHVAZ KSC BRANCH"
AND PRESENT THE PAYMENT RECEIPT TO THE FOLLOWING ADDRESS:
Consumption Material & General Goods PURCHASING DEPARTMENT
KHOUZESTAN STEEL COMPANY (KSC)
KM 10 AHWAZ- BANDAR IMAM KHOMEINI ROAD
P.O.BOX: 1378
POST CODE: 61397-31398 AHWAZ-IRAN

Note 1: BIDDER SHALL SUBMIT WITH TENDER A BID BOND ISSUED BY AN IRANIAN BANK OR BY A EUROPEAN FIRST CLASS BANK, IN THE AMOUNT OF 60,000,000,000 Rial OR 200,000 EUR FOR 3,000 MT GRAPHITE ELECTRODE Dia 450mm AND MAY REDUSED IN PROPORTION WITH THE QUANTITY OF BIDDERS OFFER.

Note 2: ALL BIDS MUST BE INFORMED US WHICH PARTICIPATE IN OUR TENDER UP TO 30thApr, 2021. WHEN YOUR COMPANY IS CONFIRMED AND THE TENDER DOCUMENT IS SENT TO YOU, YOU MUST BE DELIVERED TO THE AFORESAID ADDRESS ON OR BEFORE THE CLOSING DATE 17thMay,2021.THE OPENING DATE OF ENVELOPES WILL BE AT 10:30 AM ON THE 18thMay,2021 IN THE BUYER'S CONFERENCE ROOM LOCATED AT THE HEAD OFFICE OF KSC AHWAZ-IRAN AND THE BIDDERS OR THEIR AUTHORIZED REPRESENTATIVES CAN ATTEND THE MEETING OF THE TENDER.

Note 3: FOR MORE INFORMTION PLEASE CONTACT WITH FOLLOWING DETAILS:
Tel.NO.: +98 61 3213 6159 / 3213 6190
Fax No.: +98 61 32908130
Mr. M.FARZINEJAD EMAIL: m.farzinejad@ksc.ir OR
VISIT: http://WWW.KSC.IR

روابط عمومی شرکت فولاد خوزستان
تاریخ انتشار اول: ۱۴۰۰/۰۲/۰۴ تاریخ انتشار دوم: ۱۴۰۰/۰۲/۰۷

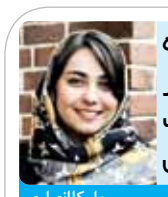
www.Gostaresh.news

آخرین اخبار و تازه ترین تحلیل ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

یادداشت

رابطه نفت و ارز در مبادلات جهانی

ملیکا انصاری
روزنامه‌نگار

یکی از موضوعات قابل‌توجه در عرصه بازارهای مالی، رابطه تنگاتنگ نرخ کالاها و ارزش ارزهای کشورهای مختلف جهان با یکدیگر است، به‌طوری که در هیچ بازاری نمی‌توان هر عاملی را منفرد و مستقل نگاه و بدون توجه به روابط این ارزش‌ها با یکدیگر، اقتصاد کشورها را تحلیل یا پیش‌بینی کرد. البته باید به این نکته توجه شود که رابطه بین ارزها و کالاهای حساس مثل نفت و طلا یکی از چندین پارامتر تاثیرگذار است و برای تحلیل بازار مالی باید تمامی متغیرهای موثر را شناسایی و بررسی کرد. اما به‌صورت کلی نفت، ارز و طلا از شاخص‌های مهم اقتصادی هستند که نوسان نرخ آنها سایر بازارهای مالی را تحت تاثیر قرار می‌دهد و بررسی نحوه اثرگذاری هر یک بر دیگری، از جمله موارد مهم تحلیل اقتصاد جهانی است.

بازار نفت یکی از اصلی‌ترین بازارهای جهانی است که به‌طور معمول در رابطه با دیگر بازارها، پیشرو محسوب می‌شود؛ به‌عبارت دیگر تغییرات نفت موجب تحول در دیگر بازارها از جمله ارز می‌شود و عکس این موضوع صادق نیست. به‌معنای دقیق‌تر نوسان نرخ ارز یا مواردی دیگر، نمی‌تواند بر نرخ جهانی نفت تاثیری داشته باشد اما تحولات نرخ نفت همواره کنترل‌کننده ارزش ارز یا دیگر مسائل مرتبط بازارهای اقتصادی در جهان است که این مسئله اهمیت بررسی تحولات نفت را دوچندان می‌کند. عوامل تاثیرگذار بر نرخ جهانی نفت را می‌توان موضوعاتی خارج از بازارهای مالی که اغلب به مسائل سیاسی گره خورده‌اند، دانست. احوالات سیاسی روز کشورهای تولیدکننده و همچنین متقاضی نفت از جمله کشورهای بزرگی مانند چین، هند و ایالات متحده ارتباط تنگاتنگی با نرخ روزانه و حتی لحظه‌ای نفت دارد و تغییرات نرخ نفت نیز تاثیر شدیدی بر بازارهای مالی می‌گذارد. بر اثر گران شدن نفت، سهام بسیاری از شرکت‌ها (ازجمله سهام شرکت‌های اتومبیل‌سازی که نرخ نفت از فاکتورهای تاثیرگذار بر آنها است) و ارزهای رایج در کشورها ضربه خواهند دید. به این صورت که با افزایش نرخ جهانی نفت، ارز رایج کشورهای بزرگ مصرف‌کننده نفت، با کاهش ارزش مواجه خواهند شد.

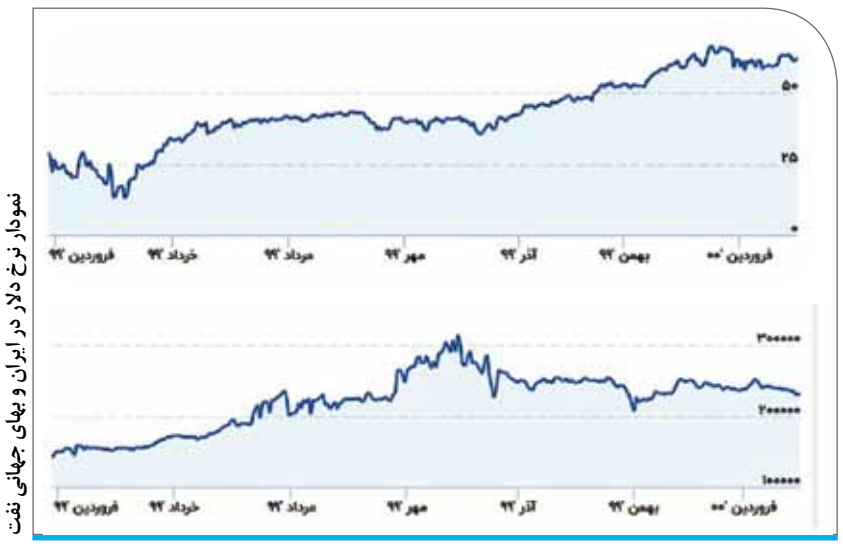
لازم به توجه است که امریکا به‌عنوان بزرگ‌ترین مصرف‌کننده نفت، اقتصادی به‌شدت حساس در برابر نفت دارد و با نگاهی اجمالی به تاریخ معاصر این منطقه ژئوپلتیک می‌توان میزان حساسیت امریکا به مسئله نفت را متوجه شد. همچنین این حساسیت را در پول رسمی این کشور یعنی دلار نیز می‌توان مشاهده کرد؛ به عنوان مثال در گذشته پس از توفان کاترینا و وارد شدن آسیب به پالایشگاه‌های کلیدی امریکا، دلار متاثر از نرخ نفت دچار نوسان و با افزایش نرخ جهانی نفت، دلار ضعیف‌تر شد. نه‌تنها دلار بلکه ین، ارز رایج سرزمین آفتاب تابان نیز از بزرگ‌ترین قربانیان نفت است. ژاپن بیش از ۹۸ درصد نفت موردنیازش را از خارج مرزهای خود وارد می‌کند و به همین دلیل اقتصادی به‌شدت وابسته به نفت دارد؛ بنابراین افزایش نرخ جهانی نفت برای احوالات واحد رسمی پول ژاپن خوشایند نیست. از دیگر ارزهایی که به تغییرات نرخ نفت حساسیت نشان می‌دهد، دلار کانادا است که خلاف دلار و ین از افزایش ارزش این ماده ژئوپلتیک سود می‌برد. کانادا از صادرکنندگان نفت است و طبیعی است که بر اثر بالا رفتن نرخ نفت، اقتصادی قوی‌تر و در نتیجه ارزی ارزشمندتر داشته باشد، به‌طوری که دلار کانادا در سال‌های اخیر که نرخ نفت رو به رشد بوده، از اواسط سال ۲۰۰۳ تاکنون رشد شدیدی را تجربه و با شیب تندی در برابر دلار امریکا صعود کرده است. ایران نیز همواره یکی از بازیگران مهم بازارهای نفتی در جهان است اما طی سال‌های اخیر این نقش تا حد زیادی کمرنگ شده است؛ به‌عبارتی دیگر تغییر نرخ جهانی نفت، وزن سنگینی در معادلات ارزی ایران ندارد و کاهش ارزش ریال را نمی‌توان به تغییر نرخ نفت در جهان نسبت داد، چراکه به‌دلیل تحریم‌ها، ایران توانایی صادرات نفت خام به جهان را ندارد و به همین جهت مسائل ارزی و افزایش چشمگیر نرخ ارز درکشور ناشی از مسائل سیاسی است.

در گفت‌وگوی صمت با کارشناسان مطرح شد

پیوند سست نوسان ارز با نرخ نفت

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

بازار نفت یکی از اصلی‌ترین بازارهای جهانی است که به‌طور معمول در مقایسه با دیگر بازارها، پیشرو محسوب می‌شود؛ به‌عبارت دیگر تغییرات نفت موجب تحول در دیگر بازارها از جمله ارز می‌شود و عکس این موضوع صادق نیست. به‌معنای دقیق‌تر نوسان نرخ ارز یا مواردی دیگر، نمی‌تواند بر نرخ جهانی نفت تاثیری داشته باشد اما تحولات نرخ نفت همواره کنترل‌کننده ارزش ارز یا دیگر مسائل مرتبط بازارهای اقتصادی در جهان است که این مسئله اهمیت بررسی تحولات نفت را دوچندان می‌کند. البته این رابطه در سایر کشورهای جهان حاکم است و در ایران بنا به وجود شرایطی متفاوت، این معادلات را نمی‌توان پایه معاملات اقتصادی و نرخ‌گذاری‌ها دانست. درباره پیوند نرخ نفت و ارز در ایران و همچنین مواردی که نقش پررنگی در معاملات ارزی و نفتی کشور دارند، صمت با کارشناسان و فعالان این بخش گفت‌وگو کرده که در ادامه می‌خوانید:

نمودار نرخ دلار در ایران و بهای جهانی نفت

جدایی نرخ ارز از نفت در ایران

عباس آرگون

پیمان مولوی

عباس آرگون، عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی تهران نوسانات شدید نرخ ارز در ایران را مستقل از نرخ جهانی نفت توصیف کرد و در گفت‌وگو با صمت گفت: بنا بر شواهد عینی، افزایش نرخ ارز در ایران رابطه مستقیم و تنگاتنگی با کاهش نرخ جهانی نفت ندارد. در حقیقت می‌توان رابطه نرخ جهانی نفت و ارزش ارز را در سایر کشورها رابطه‌ای معنادار و محکم دانست و بنا بر تعاملات اقتصادی، به‌راحتی تحلیل هم‌بستگی این دو بازار را ارائه داد، اما در ایران شرایط متفاوت‌تری حکمفرماست. وی در ادامه تصریح کرد: می‌توان بخش اعظمی از تغییرات نرخ ارز را ناشی از نوسانات نرخ نفت دانست اما در ایران چنین چیزی صحت ندارد و تنها درصد کمی از نرخ ارز در کشور ما وابسته به نرخ جهانی نفت است. لازم به توجه است که تغییرات نرخ نفت سالانه حدود زیر ۱۰ درصد است اما سال گذشته نرخ ارز در کشور بالغ بر ۱۰۰ درصد نوسان داشت. این اتفاق خود بیانگر استقلال نرخ ارز از نرخ جهانی نفت در ایران است.

مسائل سیاسی و نرخ ارز

آرگون در ادامه نقش مسائل سیاسی را در ارزش ریالی ارز پررنگ دانسته و در این باره توضیح داد: مسائل سیاسی از دلایل افت ارزش واحد پول کشور و افزایش نرخ ارز به‌شمار می‌روند. تحریم صادرات نفت خام، بلوکه شدن منابع ارزی ما در کشورهای دیگر و نیز محدودیت مراودات مالی بانک‌های ایران با بانک‌های خارجی از جمله موارد و مسائل سیاسی هستند که باعث افزایش نرخ ارز و دلار در کشور شده‌اند. علاوه بر این نباید تاثیر کرونا بر شاخص‌های مالی جهانی و همچنین آثار مخرب آن بر اقتصاد کشور را انکار کرد. وی در ادامه افزود: تحریم‌های صادراتی (نه‌تنها نفت خام بلکه کالاهای غیرنفتی) و محدودیت تعاملات بانکی بین‌المللی، دست دولت را از منابع ارزی‌اش کوتاه و ضربه محکمی به درآمدها و منابع ارزی در دسترس ایران وارد کرد. بنا به دلایل مذکور با کاهش ارزش واحد پولی ایران، نرخ ارزهای جهانی در کشور افزایش چشمگیر یافته است.

تاثیر سیاست در نرخ طلا

این فعال اقتصادی نوسانات نرخ طلا را نیز مانند نرخ ارز (دلار) وابسته به عواملی جدا از ارزش جهانی نفت دانست و در این باره گفت: بنا بر عقیده کارشناسان اقتصادی، می‌توان گفت ایران جزو معدود کشورهایی است که در چند سال اخیر به‌ویژه در سال ۹۹ بیشترین نوسانات نرخ ارز را تجربه کرده و به‌طور کلی نمی‌توان در کشور ما رابطه نرخ جهانی نفت با ارز را مانند سایر کشورها تنگاتنگ دانست. غیر از نرخ ارز، نرخ طلا نیز غیر از ارزش جهانی هر اونس، بر حسب معادلات بین‌المللی با نرخ جهانی نفت خام رابطه نزدیکی دارد، اما در کشور ما مانند ارز، رد پای سیاست (تحریم‌ها) بر نوسانات طلا نیز پررنگ‌تر از نرخ جهانی نفت خام است.

تحلیل همبستگی نفت و ارز ممکن نیست

پیمان مولوی نیز تاثیرناپذیری نرخ ارز در ایران از بازارهای جهانی نفت را تایید کرد. این اقتصاددان در گفت‌وگو با صمت به کمبود منابع ارزی در دسترس دولت اشاره کرد و گفت: نرخ ارز در کشور در حال حاضر ضابطه و رابطه‌ای با میزان نرخ جهانی نفت خام ندارد، چراکه به‌دلیل تحریم‌ها ایران نمی‌تواند نفت خود را براساس برنامه به جهان صادر کند و از ارزآوری در این بخش محروم مانده است. همچنین ایران به منابع ارزی خود در بانک‌های جهانی دسترسی ندارد. در این شرایط علت نوسانات نرخ ارز در کشور را می‌توان بیشتر مسائل سیاسی دانست تا رابطه آن با نرخ جهانی نفت. وی در ادامه تصریح کرد: در سایر کشورها نرخ نفت و نوسانات ارزی وابستگی پررنگ‌تری دارند، اما متناسب با شرایط موجود در ایران، معادلات سایر کشورها بر آن کارساز نیست.

برجام بر کاهش نرخ ارز موثر است

مولوی همچنین به ازسرگیری مذاکرات برجام و نتیجه احتمالی نرخ ارز در ایران اشاره کرد و گفت: اگر برجام احیا شود و ایران بتواند روزانه ۲.۵ میلیون بشکه نفت بفروشد، دولت ناخودگاه از ظرفیت نفت برای ثابت نگه داشتن نرخ ارز استفاده خواهد کرد. در چنین شرایطی می‌توانستیم رابطه این دو پارامتر و اینکه کاهش یا افزایش نرخ جهانی نفت چه تاثیری بر نوسانات نرخ ارز دارد را بررسی کنیم، اما در حال حاضر که فروش نفت خام ایران تحریم است، ارزش ارز به سایر متغیرها از جمله مسائل سیاسی گره خورده است. وی در ادامه به موانع سیاسی موجود ایران برای دستیابی به درآمدهای نفتی اشاره کرد و گفت: تحریم و دسترسی نداشتن ایران به منابع ارزی‌اش از دیگر دلایل اصلی افزایش نرخ ارز در کشور است. در صورتی که تحریم‌ها رفع شود و ایران بتواند به بازارهای جهانی نفت خام بازگردد، می‌توان انتظار داشت نرخ ارز به سمت ثبات و حتی کاهش حرکت کند. نمی‌توان پیش‌بینی قطعی در زمینه نرخ جهانی نفت داشت اما کارشناسان معتقدند با دستیابی ایران به منابع ارزی بلوکه‌شده‌اش و همچنین توانایی برای صادرات نفت خام، نرخ ارز کاهش پیدا خواهد کرد.

سخن پایانی...

بنا بر عقیده کارشناسان و فعالان اقتصادی، تحریم فروش نفت خام برای ایران موانع زیادی ایجاد کرده و بازارهای اقتصادی کشور ناشی از این محدودیت‌ها لطمات سختی دیده‌اند. امید آن می‌رود با احیای برجام و بهبود روابط با بین‌الملل، شرایط اقتصادی ایران اعم از نرخ ارز به ثبات رسیده و بهبود یابد.

گسترش
تجارت
سه‌شنبه
۷ اردیبهشت ۱۴۰۰
۱۴ رمضان ۱۴۴۲
۲۷ آوریل ۲۰۲۱
شماره ۱۷۷۷
پیاپی ۳۰۹۵
www.Tejaratdaily.com

سیاست خارجی و عوارض داخلی

بالندگی صنعت نمایشگاهی در گرو رفع موانع تولید

تشویق دانش‌بنیان‌ها به استقرار در شهرک‌های صنعتی

شرایط سخت اصناف در واحدهای استیجاری

نماینده اتاق اصناف ایران در استان کرمان با اشاره به شرایط سخت این روزهای اصناف گفت: اجرای محدودیت‌ها و تعطیلی‌ها فشار مضاعفی را به اصناف به‌ویژه واحدهای استیجاری که باید ماهانه اجاره پرداخت کنند، وارد کرده است. یوسف جعفری با تاکید بر اینکه نقش اصناف در انتقال بیماری کرونا بسیار اندک است، افزود: با توجه به گفته‌های ستاد ملی کرونا بیش از ۵۰ درصد انتقال ویروس کرونا در دورهمی‌ها و مجالس خانوادگی صورت می‌گیرد و انصاف نیست تمامی فشارها به حوزه اصناف وارد شود و حمایتی هم از این قشر نشود. وی تصریح کرد: در این شرایط بد اقتصادی، تعطیلی واحدهای صنفی همان امید فروش اندک را از مغازه‌دار می‌گیرد. آیا مسئولان می‌توانند راهکاری برای پرداخت اجاره‌بها، چک‌های معوق و هزینه‌های عوارض شهرداری، مالیات و دیگر هزینه‌های واحدهای صنفی داشته باشند. بنا بر گزارش اتاق اصناف ایران، جعفری اظهار کرد: اجرای محدودیت‌ها برای مهار بیماری کرونا در همه جامعه یکسان نیست و تنها قشری که باید تعطیل شوند اصناف هستند و دیگر اداره‌ها و سازمان‌ها که بیشترین عامل انتقال ویروس هستند مانند بانک‌ها و... مثل قبل باز بوده و فعالیت دارند و این مسئله عادلانه نیست. وی افزود: در این شرایط اقتصادی که اصناف نیز مشکل تامین معیشت و هزینه اجاره‌بها و... دارند، بهتر است حداقل برای گروه شغلی ۲ محدودیت ساعتی اعمال شود و در ساعاتی واحدهای صنفی باز باشند و نظارت بیشتری بر رعایت پروتکل‌های بهداشتی صورت بگیرد.

تغییر و تحولات ارزی چه نقشی در تجارت خارجی دارند؟

نوسانات ارزی و مبادلات فرامرزی

پیمان صفردوست
editor@smtnews.ir

مطالعات اقتصادی نشان می‌دهد متغیر نرخ ارز مهم‌ترین متغیر قیمتی در اقتصاد است. نرخ ارز نقش مرکزی در اقتصاد ایران بازی می‌کند و می‌توان آن را متغیر کلیدی در تعیین سطح عمومی قیمت کالاها و خدمات داخلی دانست. بنابراین، تنظیم صحیح آن در قالب یک نظام ارزی صحیح و منطقی می‌تواند در شکل‌گیری نظام تجاری کشورهای مختلف بسیار راهگشا و اثرگذار باشد. اقتصاد کشور در سال‌های گذشته به دلیل فشارهای خارجی و مسائلی مانند تحریم‌ها و صد البته به دلیل ناکارآمدی‌ها، فرصت‌سوزی‌ها و تصمیم‌گیری‌های غلط در سیاست‌گذاری‌های ارزی، همواره در معرض بسیاری از مشکلات قرار داشته است؛ البته این مشکلات به دلیل تشدید تحریم‌های اقتصادی، قرار گرفتن در فهرست سیاه FATF و بحران جهانی همه‌گیری ویروس کرونا، در سال‌های اخیر شکلی جدی‌تر به خود گرفته است. البته اگرچه جابه‌جایی قدرت در دولت امریکا در سال گذشته روزنه‌های امیدی برای کاهش این فشارها ایجاد کرد اما تکیه آقای بایدن بر کرسی ریاست‌جمهوری نیز تا امروز در عمل تغییر چشمگیری در مناسبات تجاری کشور ایجاد نکرده و درنهایت همه مولفه‌های اقتصادی از جمله شرایط تعیین‌کننده نرخ ارز، در انتظار موضع‌گیری‌ها و تصمیمات دولت‌های ذی‌نفع در این مسئله است. اما به‌راستی ثبات یا تعدیل در حوزه نرخ ارز تا چه حد می‌تواند در بهبود وضعیت تجارت بین‌الملل کشور کمک‌کننده باشد و این تاثیرگذاری با چه راهکارهایی باید انجام شود؟ و اگر این ثبات حاصل نشود، مسیر تجارت خارجی ایران به کدام سمت و سو خواهد رفت؟ با گزارش صمت درباره این موضوع همراه باشید:

عکس: صمت

به اندازه انتظار داشته باشیم

یوسف کاووسی، اقتصاددان درباره نوع تجارت کشور در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تجارت کشور ما براساس عرضه و تقاضای ارز انجام می‌شود و هر زمان وضعیت ارزی خوب بوده، بازار تجارت از آن تاثیر گرفته و متعادل شده که در چند سال اخیر و با کمرنگ شدن نقش نفت در ارزآوری کشور خود را به شکل واردات در مقابل صادرات نشان داده است.

کاووسی افزود: در این سال‌ها که فروش نفت کشور به زیر ۵۰۰ هزار بشکه میل کرد و درآمدهای حاصل از آن نیز به دلیل مشکلات نقل و انتقالات پولی کاهش یافت، به ناچار سیاست اقتصادی کشور براساس صادرات و واردات شکل گرفت.

وی درباره تغییر و تحولات احتمالی در حوزه ارز با به سرانجام رسیدن توافق برجام، یادآور شد: اگر توافقات برجام به نتیجه برسد و کشور در این مسئله پیروز شود باز هم باید توقعات خود از تاثیرات حاصل از توافقات را معقول کرده و در حد همین مذاکرات کاهش دهیم زیرا تنها در لغو تحریم‌های هسته‌ای موفق خواهیم بود و این موضوعی است که اغلب از آن غافل می‌شویم.

این کارشناس اقتصاد در ادامه توضیح داد: اگرچه با مطرح شدن موضوع برجام، دولت اعلام کرد همه تحریم‌ها علیه ایران لغو شده اما حقیقت این بود که در همان زمان هم تنها تحریم‌های هسته‌ای برداشته شد و سایر تحریم‌ها همچنان به جای خود باقی بود و طبیعتا لغو دوباره این تحریم‌ها نیز نخواهد توانست اقتصاد و تجارت ایران را از این رو به آن رو کند و کاهش نرخ دلار را از یک حد معین بیشتر کند.

کاووسی درباره پیش‌بینی نرخ ارز در صورت روند موفقیت‌آمیز مذاکرات برجام خاطرنشان کرد: به نظر نمی‌رسد نرخ ارز در بهترین شرایط، باز هم به پایین‌تر از ۲۰ هزار تومان برسد زیرا در این صورت بازار بورس ما سخت‌تر زمین خواهد خورد زیرا شرکت‌های صادرات‌محور تمایل دارند ارز خود را با نرخ بیشتری وارد بازار کنند. حال اگر نرخ ارز را به مبلغی پایین‌تر از ۲۰ هزار تومان برسانیم، صادرات جذابیت خود را برای صادرکننده از دست می‌دهد و صادرات کشور کم‌توان می‌شود.

وی همچنین تاکید کرد: از سوی دیگر، اگر در مذاکرات برجام به موفقیت برسیم، باید در سیاست‌های اقتصادی خود بازنگری کنیم زیرا در شرایط جدید مسیر واردات تسهیل و بیشتر شده و این موضوع ارز بیشتری را می‌طلبد که این ارز یا باید از طریق صادرات غیرنفتی بیشتر یا صادرات نفت تامین شود.

این کارشناس اقتصاد در ادامه یادآور شد: با توجه به اینکه سال ۱۴۰۰ برای ما یک سال دو دولتی است و دولت فعلی اجازه ندارد هزینه‌های زیادی را انجام دهد، پس نمی‌توان انتظار داشت که تاثیر موفقیت‌های احتمالی در همین دولت مشاهده شود و این موضوع به دولت بعد واگذار خواهد شد که در آن دولت نیز نگاه به این مسیر با توجه به سیاست‌های دولت آینده اتفاق خواهد افتاد.

کاووسی در این باره افزود: اگر دولت بعدی هماهنگ با مجلس باشد، نمی‌توان سیاست‌های چندان باثبات و آرامش‌بخشی را در حوزه اقتصاد متصور بود چراکه موضع‌گیری‌های سیاسی در این موضوع، می‌تواند مانعی در مسیر گشایش‌های اقتصادی باشد.

وی درباره احتمال شکست مذاکرات برجام نیز گفت: یکی دیگر از فرضیه‌های مطرح‌شده درباره برجام نیز این است که شاید این مذاکرات به نتیجه نرسد؛ در این باره باید گفت تغییر چندانی در این حوزه ایجاد نمی‌شود زیرا کشور بدترین شرایط و فشار حداکثری دولت ترامپ و دلار ۳۲ هزار تومانی را در ماه‌های گذشته تجربه کرده است؛ البته به نظر نمی‌رسد که دولتمردان ما دوباره قصد ورود به چنین شرایطی را داشته باشند.

تعدیل نرخ ارز نباید بی‌برنامه باشد

جدا از موضوع شدنی یا ناشدنی بودن توافقات بین ایران و کشورهای حاضر در توافق برجام، یکی از موضوعاتی که کارشناسان اقتصاد و فعالان این حوزه بر آن اتفاق نظر دارند، اهمیت موضوع چگونگی و مکانیسم اعمال تعدیل نرخ ارز بر تولید و تجارت خارجی کشور است.

جمشید نفر، رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران درباره راهکارهای رسیدن به تاثیرات مثبت کاهش و تعدیل نرخ ارز در کشور در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: تا امروز شرایط به نحوی رقم خورده که ما نیز مجبور به استفاده از قیمت‌های دستوری و سیاست‌های انقباضی در این بخش بوده‌ایم و بدون شک تعدیل و تثبیت نرخ ارز می‌تواند نقش بسیار تعیین‌کننده‌ای در بهبود تجارت کشور داشته باشد اما در صورت رخ دادن چنین شرایطی، پیش رفتن به سوی تعدیل قیمت‌ها نیز باید همراه با درنظر گرفتن یک‌سری از قواعد و اصول باشد تا نظام اقتصادی کشور در این حوزه دچار مشکل نشود.

نفر درباره تمهیدات موردنیاز برای بازگشت به شرایط عادی و آزاد نرخ ارز بیان کرد: با توجه به اینکه روند تولید و تجارت از مرحله خرید مواد اولیه تا فروش کالاهای مختلف زمان‌های متفاوتی دارد، اعمال سیستم کاهشی ناگهانی نیز درباره قیمت‌ها نیز مانند افزایش ناگهانی آن با شیب تند می‌تواند آسیب‌های گوناگونی را به چرخه اقتصادی کشور وارد کند.

وی در این باره افزود: کارشناسان اقتصاد درباره شرایط لازم برای توسعه اقتصادی معتقدند آنچه بیش از همه می‌تواند به اقتصاد هر جامعه کمک کند، ثبات است و نباید با اعمال محرک‌های ناگهانی و دفعی آن را دچار آشفتگی کرد. بنابراین حتی در صورت به نتیجه رسیدن برجام، رفع تحریم‌ها، خروج نام ایران از فهرست FATF و کاهش نرخ ارز، این تغییرات باید به صورت پلکانی و با شیب ملایم به این سیستم وارد شود.

رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران تاکید کرد: اگر روند نرخ ارز را در ماه‌های آینده نزولی درنظر بگیریم که اتفاق مثبتی محسوب می‌شود، اگر مدیریت لازم صورت نگیرد، روند کاهشی نرخ ارز با شیب تند، باعث می‌شود تولیدکننده که نمی‌خواهد در فروش کالا با زیان مالی روبه‌رو شود، تا رسیدن قیمت‌ها به کف قیمت‌های کاهشی تعیین‌شده، دست از تولید می‌کشد؛ یعنی وقتی اعلام می‌شود نرخ ارز کاهش شدید خواهد داشت، منطق برای تولیدکننده حکم می‌کند که برای ایجاد تعادل در نرخ خرید مواد اولیه، هزینه‌های تولید و نرخ فروش، تا آن زمان برای تولید دست نگه دارد و این موضوع تولید را با رکود مواجه می‌کند.

نفر در ادامه یادآور شد: از سوی دیگر اگرچه از دور به نظر می‌رسد صادرکنندگان تمایل دارند نرخ ارز افزایش پیدا کند و در مقابل واردکنندگان مایل هستند نرخ ارز با کاهش مواجه شود، وقتی به اجزای موثر و تاثیرات این دو اتفاق در اقتصاد کشور می‌نگریم، می‌بینیم که هر دو فرضیه اشتباه است. درواقع نرخ ارز باید بتواند چرخ‌های تولید را به حرکت درآورد و اقتصاد مملکت را در معرض شکوفایی قرار دهد. وی با استناد به آمار صادراتی کشور در این باره افزود: اگر به آمارهای تجارت کشور نیز توجه کنیم، می‌بینیم که طی مدت کاهش ارزش پول ملی، میزان صادرات کشور با کاهش قابلی‌توجهی روبه‌رو بوده که در برخی رشته‌ها حتی تا ۹۰ درصد هم رسیده است. رئیس کمیسیون صادرات اتاق بازرگانی ایران خاطرنشان کرد: در هر حال اگر قرار است سیاست‌های دولت و بانک مرکزی به کاهش نرخ ارز بینجامد، باید برنامه‌ریزی‌ها در این باره به نحوی باشد که این روند تدریجی و با شیب ملایم صورت گیرد. این روند باید به شکلی برنامه‌ریزی شود که نوسانات در بازار بیش از یک یا ۲ درصد نباشد زیرا در غیر این صورت سودهای تولیدکنندگان و بازرگانان که به طور معمول بین ۵ تا ۶ درصد یا ۱۰ درصد است تحت تاثیر قرار می‌گیرد و آنها را از کار بازمی‌دارد. نفر در پایان گفت: یک شیب ملایم در روند کاهشی یا حتی افزایشی نرخ ارز، می‌تواند همراه با تداوم روند تولید، واردات و صادرات باشد که فعالان اقتصاد در این روند تدریجی دچار زیان نمی‌شود.

> اگر نرخ ارز را به مبلغی پایین‌تر از ۲۰ هزار تومان برسانیم، صادرات جذابیت خود را برای صادرکننده از دست می‌دهد و صادرات کشور کم‌توان می‌شود

پیش‌بینی روند تجاری در جریان مذاکرات

اما روند مذاکرات چه تاثیری بر ورود سرمایه به کشور و روند مبادلات تجارت بین‌الملل خواهد داشت؟ مهرداد رحمانی، اقتصاددان در گفت‌وگو با ایسنا در این باره اظهار کرد: درحال‌حاضر با وجود روی کار آمدن دولت جدید در امریکا، اتفاق خاصی در زمینه لغو تحریم‌ها رخ نداده و به نظر می‌رسد ورود سرمایه به کشور در سال جدید نسبت به ۳ سال گذشته تغییر خاصی نداشته باشد. وی تصریح کرد: البته برخی از شرکت‌های کوچک و متوسط چینی که برای فروش محصولات تولیدی خود بازار فروشی در اروپا و امریکا نداشته‌اند و مراودات اقتصادی چندانی هم با شرکت‌ها و بانک‌های اروپایی و امریکایی ندارند، با ورود سرمایه‌های‌شان به کشور، فعالیت در اقتصاد ایران را افزایش داده و با افزایش ورود سرمایه به کشور شاهد تقویت سمت عرضه بازار ارز خواهیم بود. رحمانی بیان کرد: در سمت تقاضای ارز، تقاضا برای واردات مانند گذشته وجود دارد و جریان خروج سرمایه از کشور نیز مانند ۳سال گذشته خواهد بود. بنابراین به نظر می‌رسد تقاضای ارز در سال ۱۴۰۰ تقریبا در همان سطح یک سال گذشته باشد. رحمانی همچنین بیان کرد: در سمت تقاضای ارز واردات و خروج سرمایه وجود دارد که در یک سال پیش رو نیز تغییرات خاصی نسبت به ۳ سال اخیر نخواهیم داشت و انتظار داریم تقاضا در همان سطح یک سال گذشته برقرار باشد اما از طرف عرضه ارز انتظار می‌رود اندک گشایش‌هایی را در سال جاری شاهد باشیم و دست بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز در سال جاری نسبت به گذشته بازتر باشد. وی با بیان اینکه در روزهای اخیر مذاکراتی از سوی ایران و طرف‌های برجامی و با حضور غیرمستقیم دولت امریکا برگزار شده است، گفت: در این مذاکرات، سیگنال‌هایی به بازار رسیده که انتظار رفع تحریم‌ها در نزد فعالان اقتصاد را زنده نگه داشته است؛ البته باید منتظر باشیم و ببینیم طی چند ماه آینده چه نتایجی از این گفت‌وگوها حاصل خواهد شد.

سخن پایانی

درنهایت با توجه به آنچه گفته شد، اغلب کارشناسان معتقدند تاثیر رفع تحریم‌ها بر کاهش نرخ ارز مثبت خواهد بود و درنتیجه می‌تواند باعث رونق بیشتر اقتصاد و تجارت کشور شود اما در عین حال این کارشناسان بر این باورند که دامنه تغییرات نرخ ارز به حدی نخواهد بود که اقتصاد کشور را به کلی دگرگون کند. نکته دیگری که می‌توان از کلام کارشناسان اقتصاد این حوزه دریافت این است که امری که در کنار تغییر نرخ ارز و شاید مهم‌تر از آن در تجارت کشور تاثیرگذار خواهد بود، برنامه‌ریزی صحیح، سیاست‌گذاری‌های درست و حرکت در مسیر منطقی تولید و تجارت است که در شرایط فعلی و همین‌طور در بحران‌های آینده می‌تواند سمت و سوی درستی به تجارت و اقتصاد کشور دهد.

یادداشت

خصوصی‌سازی و رئوس سیاست‌های تعدیل

لاله قاسمعلی
کارآفرین نمونه کشور

قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در اصل ۴۴ بیان می‌کند که دولت تصدی‌گری خود را بر بخش تولید کاهش دهد تا مشارکت مردم در امور اقتصادی و تولیدی افزایش یابد، خصوصی‌سازی همواره از نیازهای کشور برای رونق و توسعه تولید و اشتغال است و باید از بخش خصوصی و فعالان این عرصه که وارد میدان تولید شده‌اند، حمایت‌های مالی و تسهیلاتی و حقوقی و قضایی به عمل آید. درحال‌حاضر با توجه به محدودیت‌های ناشی از تحریم و گسترش ویروس کرونا، لازم است جایگاه ویژه‌ای برای تشکل‌ها و بخش خصوصی در فرآیند اجرای پروژه‌ها درنظر بگیریم. دولت در شرایط فعلی به دلیل کاهش درآمدها ناچار است اولویت‌بندی کند و فقط پروژه‌هایی را اجرا کند که بسیار ضروری هستند یا درآمدزایی لازم را داشته باشند. بنابراین در این زمینه به کمک بخش خصوصی نیاز دارد. هرچند تا امروز تشکل‌ها و فعالان اقتصادی جایگاه مناسبی در اجرای پروژه‌های دولتی نداشتند اما از این پس ضرورت دارد به این گروه میدان عمل بیشتری داده شود. پیشنهاد من این است که نهادهای دولتی برای ایجاد رقابت و اجرای دقیق‌تر پروژه‌های خود، نیازها و شاخص‌های موردنظر را برای پروژه‌ها اعلام کنند و شرکت‌های بخش خصوصی با توجه به توان و امکاناتی که در اختیار دارند وارد شده و سرمایه‌گذاری کنند. خصوصی‌سازی به‌عنوان یکی از رئوس سیاست‌های تعدیل شناخته می‌شود که معنای دقیق آن انتقال دارایی یا واگذاری خدمات از طرف دولت به بخش خصوصی با هدف ایجاد شرایط رقابت و حصول بیشتر کارایی اقتصادی و اجتماعی است. خصوصی‌سازی موفق در گرو شکل صحیح و مناسب واگذاری (اصلاح ساختار بنگاه، قیمت‌گذاری صحیح و...) و وجود شرایط خاص اقتصادی و بازار است. اگر هرکدام از این دو محقق نشود، خصوصی‌سازی به رهاسازی تبدیل می‌شود. بگذارید گذری بر فلسفه ایجاد بخش خصوصی داشته باشیم تا معنای دقیق خصوصی‌سازی را درک کنیم؛ طی دهه‌های ۱۹۳۰ تا ۱۹۷۰ قرن بیستم، دولت‌ها با هدف رفع نواقص بازار، ایجاد زیرساخت‌های اقتصادی و تخصیص منابع، تامین کالا و خدمات اساسی و دستیابی به بعضی اهداف سیاسی-اجتماعی شمار زیادی از فعالیت‌های اقتصادی را برعهده گرفتند. افزایش فعالیت‌های دولت در مسائلی مانند بروکراسی شدید اداری، ضعف سیستم‌های ارزیابی، تعدد در اهداف و نبود انگیزه کاری، حمایت‌های غیرمعقولی را در اقتصاد پدید آورده و به ناکارآمدی اقتصادی در اغلب کشورها منتهی شد. همین امر موجب گرایش کشورها به سوی نظام بازار و اجرای سیاست خصوصی‌سازی شد به طوری که در دهه‌های ۱۹۸۰و۱۹۹۰ میلادی سیاست آزادی‌سازی به‌عنوان الگویی برای رویارویی با مسائل و مشکلات اقتصادی در سطح جهان پیشنهاد شد و مورد حمایت قرار گرفت. این موضوع در کشور ما نیز به طور همزمان و بعد پایان جنگ تحمیلی مطرح شد. این در حالی بود که بعد از پیروزی انقلاب اسلامی، اوضاع نابسامان واحدهای بزرگ صنعتی، کشاورزی و مالی کشور، دولت را بر آن داشت تا مبتنی‌بر قانون «حفاظت و توسعه صنایع ایران» شرکت‌های زیادی را زیر پوشش قرار داده و ملی کند. سابقه مالکیت دولتی در صنایع و گسترش دخالت دولت در اقتصاد در دوران پیش از انقلاب و شدت بی‌حد و حصر این روند در دوران پس از آن به ناکارآمدی شدید اقتصادی منجر شد به طوری که در پایان جنگ تحمیلی کاهش مسئولیت‌های اقتصادی دولت و واگذاری شرکت‌های دولتی مورد توجه خاص قرار گرفت. امروزه نیز کاهش تصدی‌گری دولت در فعالیت‌های اقتصادی در برنامه‌های سوم و چهارم توسعه اقتصادی مورد توجه قرار گرفته است و مجلس شورای اسلامی نیز همزمان با برنامه‌های اقتصادی دولت سعی در رفع موانع ساختاری خصوصی‌سازی (اصلاح اصل ۴۴ قانون اساسی) در اقتصاد کشور دارد. خصوصی‌سازی در شکل ظاهری عبارت است از فرآیندی که طی آن وظایف و تاسیسات بخش دولتی در هر سطحی به بخش خصوصی انتقال داده می‌شود. اما خصوصی‌سازی در مفهوم حقیقی به اشاعه فرهنگی در تمام سطوح جامعه اطلاق می‌شود که نهاد قانون‌گذار، قوه قضائیه و مجریه و تمامی آحاد کشور باور کنند که کار مردم را باید به مردم واگذاشت؛ یعنی مردم بدون دخالت دولت ملزم به انجام وظایف و مسئولیت‌های مربوط به جامعه خود هستند و هیچ نهاد و قدرتی نمی‌تواند آنها را از انجام مسئولیت‌های‌شان بازدارد. اکنون بخش خصوصی ما توانمند است و نشان داده هر جا به این بخش بها داده و اعتماد شده، عملکرد خوبی داشته است. بنابراین باید این بخش را جدی گرفت و تقویت کرد. دولت اگر به جای شعار دادن، در عمل بخش خصوصی را یار و همراه خود ببیند این بخش می‌تواند با نقش‌آفرینی بیشتر در اقتصاد به حل مشکلاتی مانند بیکاری و ایجاد رونق تولید و اشتغال کمک کند. هم‌اکنون بیش از ۸۰ درصد اقتصاد کشور همچنان دولتی است. بنابراین در این شرایط نمی‌توان انتظار کاهش مشکلات را داشت، اما اگر این قضیه برعکس شود یعنی اگر ۸۰ درصد اقتصاد خصوصی شود می‌توان انتظار و امید داشت که مشکلات قطعا حل می‌شود.

نرخ ارز بر بازار داخلی چه تاثیری می‌گذارد؟

سیاست خارجی و عوارض داخلی

عکس: آیدا فریدی

پیمان صفردوست: گرچه پیکان مشکلات ارزی همواره به‌سوی تجارت خارجی کشور است و فعالان این حوزه را تحت فشار قرار داده، اما در هر حال حلقه‌های انتهایی این زنجیره به‌ویژه در حوزه واردات به بازارهای داخلی کشیده می‌شود. بازارهایی که در حال حاضر نیز شکنندگی زیادی نسبت به افزایش قیمت‌ها دارند بی‌شک با روند افزایشی نرخ ارز دشواری‌های بیشتری را تجربه خواهند کرد. روزنامه صمت در این شماره نظر کارشناسان و فعالان اقتصادی را درباره میزان تاثیر تغییر نرخ ارز بر بازارهای داخلی جویا شده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

نوسانات ارزی بازار مصرف را هدف می‌گیرد

سید مرتضی افقه، اقتصاددان درباره وضعیت بازارهای داخلی در برابر نوسانات نرخ ارز در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: در افزایش نرخ ارز و کاهش ارزش پول ملی، این تنها تجارت خارجی و اقتصاد کلان کشور نیست که متحمل فشار و آسیب می‌شود و بازارهای مصرف نیز به‌شدت تحت تاثیر این موضوع هستند. این اقتصاددان درباره وضعیت بازارهای داخلی کشور گفت: گرچه در این سال‌ها همواره تلاش بر این بوده که کشور در تامین کالاهای مصرفی به‌ویژه کالاهای اساسی و ضروری به خودکفایی برسد اما حقیقت این است که ما همچنان در تامین بخشی از این کالاها، تجهیزات خط تولید و نهاده‌های اصلی آنها همچنان نیازمند واردات هستیم که این یعنی تغییرات نرخ ارز و نوسانات این بازار تاثیر مستقیمی بر تولید و عرضه این کالاها خواهد داشت.

افقه در این باره افزود: در سال گذشته نیز ما در بازارهای داخلی شاهد این مشکلات بودیم که به‌صورت کاهش فاحش توان خرید مردم نمایان شد. وی با اشاره به لزوم حمایت دولت و نهاهای بالادستی از اقشار آسیب‌پذیر، تاکید کرد: در صورتی که نرخ ارز در ماه‌های آینده به ثبات و تعادل نرسد، باید در انتظار بروز مشکلات بیشتر به‌ویژه در حوزه معیشت اقشار آسیب‌پذیر باشیم. افقه در ادامه عنوان کرد: در صورت تداوم رشد بی‌رویه نرخ ارز، باید در انتظار ریزش تعداد زیادی از اقشار به زیر خط فقر و ایجاد بحران در این حوزه باشیم و اگر قصد دوری از چنین وضعیتی را داریم، باید با برنامه‌ریزی و هدف‌گذاری درست، از فرصت‌های بین‌المللی و تعاملات تجاری برای تغییر وضعیت و ایجاد ثبات در تجارت خارجی و متعاقب آن بازارهای داخلی استفاده کنیم.

ثبات نرخ ارز، پیش‌شرط برنامه‌ریزی است

قاسم نوده فراهانی، رئیس اتاق اصناف تهران در این باره در گفت‌وگو با صمت عنوان کرد: بازارهای داخلی ما باتوجه به نیاز ما به واردات -چه در حوزه مواد اولیه و چه کالاهای اساسی- تحت تاثیر نرخ ارز هستند و به‌طور طبیعی کنترل نرخ ارز با هر ابزاری، می‌توانند در ایجاد تعادل در بازارهای داخلی موثر باشد اما در این زمینه باید گفت بیشترین تاثیر ثبات بازار ارز در بازارهای داخلی از وجهی دیگر است.

نوده فراهانی در این باره بیان کرد: در حقیقت اگر تعاملات ما با کشورهای دیگر به نتایج مطلوبی برسد و در نهایت باعث لغو تحریم‌ها شود، در نتیجه ایجاد ثبات در نرخ ارز، توانایی برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و تولیدی در کشور افزایش خواهد یافت و در نهایت بازارهای داخلی ما سامان بهتری پیدا خواهند کرد. وی با تاکید بر نقش موثر برنامه‌ریزی‌های مدون در حوزه تولید و تجارت افزود: در حال حاضر باتوجه به تغییر و نوسانات ناگهانی نرخ ارز قابلیت این نوع برنامه‌ریزی در کشور وجود ندارد زیرا نرخ ارز گاهی در فاصله کوتاهی دچار چنان تغییراتی می‌شوند که می‌توانند تمام برنامه‌ریزی‌های انجام شده توسط فعالان اقتصادی را دچار اشکال کنند. رئیس اتاق اصناف تهران در این زمینه تصریح کرد: اگر ما می‌خواهیم به توسعه اقتصادی دست پیدا کنیم، باید برای اهداف خود برنامه‌ریزی‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت داشته باشیم و برای برنامه‌ریزی درست نیز باید ثبات نسبی در حوزه اقتصادی -که بیش از همه تحت تاثیر نرخ ارز است- وجود داشته باشد. وی در این باره خاطرنشان کرد: البته منظور ما از به نتیجه رسیدن گفت‌وگو در زمینه اقتصاد بین‌الملل، رسیدن به حقوق قانونی کشور در این بخش است و نباید به نتیجه رسیدن و دریافت برخی حقوق در این حوزه به قیمت دادن پوئن و امتیازهای غیرمنطقی به دولت‌های دیگر باشد.

نوده فراهانی در ادامه درباره احتمال به نتیجه نرسیدن برجام و گفت‌وگوهای اقتصادی پیرامون آن تاکید کرد: بدون شک تداوم وضعیت فعلی و افزایش نرخ ارز نمی‌تواند مطلوب اقتصاد کشور باشد اما در عین حال می‌بینیم که مردم در طول این سال‌ها با چنین تحریم‌هایی مواجه بوده‌اند و در این زمینه بالاتر از سیاهی رنگی نیست. وی بیان کرد: برنامه‌ریزی‌های ما در حوزه تولید و تجارت باید به گونه‌ای باشد که بتوانیم با اتکا به ظرفیت‌های داخلی کشور، بخش قابل توجهی از نیاز به مواد اولیه و محصولات نهایی را تامین کنیم تا این گونه بحران‌ها تاثیر کمتری بر عملکرد بازارهای داخلی ما بگذارند.

نوده فراهانی در پایان گفت: در هر حال بیشترین امید ما درباره وضعیت ارز در کشور این است که این موضوع به بهترین شکل و به نفع اقتصاد کشور به سرانجام برسد.

باوجود تحریم‌ها هم می‌توانیم

خسرو ابراهیمی‌نیا، نایب‌رئیس اتاق اصناف تهران نیز در این باره در گفت‌وگو با صمت اظهار کرد: اگر واقع‌بین باشیم می‌بینیم که گرچه موفقیت در برجام می‌تواند مسیر حرکت کسب‌وکار و اصناف کشور را تا حدودی هموار کند اما به نتیجه نرسیدن آن به معنی شکست کسب‌وکار و اشتغال در کشور نیست. ابراهیمی‌نیا در این باره افزود: حقیقت این است که اگر ما در داخل کشور از ظرفیت‌ها و قابلیت‌های موجود به‌درستی استفاده کنیم، عوامل خارجی نمی‌توانند ما را در عرصه اقتصادی شکست دهند و ما می‌توانیم با تکیه بر توان خود این مسیر را طی کنیم. وی با اشاره به صنایع مختلف ایجاد شده در کشور در طول این سال‌ها تاکید کرد: ایران همان کشوری است که در سال‌های گذشته یکی از وارد کنندگان مرکباتی مثل پرتقال بود اما می‌بینیم که در حال حاضر با تکیه بر همین توان داخلی این محصول را بیش از نیاز داخلی تولید می‌کنیم. در موضوع پوشاک نیز ما به همین شکل عمل کرده‌ایم و امروز صادرکننده این کالا نیز هستیم. نایب رئیس اتاق اصناف تهران با تاکید بر توان داخلی کشور در تامین نیازهای جامعه، خاطرنشان کرد: در حال حاضر تولید ما مثبت است، منابع سرشاری داریم، نیروی کار ما فعال هستند و با تکیه بر این موارد توانسته‌ایم خود را به‌عنوان شاخص اقتصادی در منطقه اثبات کنیم. ابراهیمی‌نیا در ادامه گفت: باتوجه به این موارد می‌توان گفت حتی در صورت بروز بدترین تحریم‌ها و افزایش نرخ ارز، همان‌طور که در تحریم‌های حداکثری اثبات کردیم، باز هم می‌توانیم به حرکت رو به جلو شرایط دیگری دارد. وی از لزوم توجه به بخش خصوصی توسط دولت، به‌عنوان یکی از عوامل موثر بر رونق بازار داخلی یاد کرد و درباره این عامل گفت: بخش خصوصی در این سال‌ها همواره با هر سختی که بوده مسیر درست خود را پیدا کرد و با استفاده از خلاقیت و قابلیت‌های خود جایگاه در خوری در این حوزه یافت؛ بنابراین جا دارد دولت و نهادهای زیرمجموعه آن و قانون‌گذاران به نقش ارزشمند این بخش پی ببرند و در این راستا از بخش خصوصی حمایت کنند. ابراهیمی‌نیا در پایان گفت: جایگاه بخش خصوصی در اقتصاد امروز کشور بسیار فراتر از جایی که در حال حاضر قرار دارد و لازم است نهادهای بالادست به‌جای کنار زدن این قشر و تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری پشت درهای بسته، این بخش را بیشتر در چرخه تصمیم‌گیری‌ها مشارکت دهند تا هم کشور با استفاده از ایده‌های نو این بخش پیشرفت کند و هم فعالان بخش خصوصی بتوانند به جایگاه اصلی خود برسند.

سخن پایانی...

گرچه در این سال‌ها همواره بیشترین فشارهای ناشی از تحریم‌ها و محدودیت‌ها متوجه بخش خصوصی بوده اما با تمام این فشارها به‌نظر می‌رسد نمایندگان این بخش از مشکلاتی مانند نادیده گرفته شدن فعالان بخش خصوصی در سیاست‌گذاری‌ها و تصمیم‌گیری‌ها بیشتر رنج می‌برند. در هر حال فعالان بخش خصوصی همچنان بر ایستادگی در مسیر سازندگی تاکید دارند و در عین حال هنوز دل‌شان به روزنه‌های کوچک توجه از سوی نهادهای بالادست روشن است. با این حساب مهم‌ترین نقطه مجهول در رونق این بخش در سال جاری، با یا بدون موفقیت‌های برجامی و موضوع نرخ ارز، همراهی و همیاری دولت و نهادهای تصمیم‌گیر با آنها در این حوزه است. البته جدا از آسیب‌های احتمالی بازار و کسب‌وکار از نوسانات نرخ ارز در سال جاری، باید به این نکته نیز توجه داشت که مصرف‌کنندگان این بازارها در صورت روند افزایشی نرخ ارز با مشکلات جدی حتی در تامین مایحتاج روزانه خود مواجه خواهند بود.

Hi Health

در گفت‌وگو با مدیرعامل شرکت دارو سلامت فارمد مطرح شد:

بازارهای منطقه‌ای را مدنظر داریم

شرکت دارو سلامت فارمد یکی از شرکت‌های دارویی فعال و موفق در کشور است که در سال ۱۳۸۹ فعالیت خود را در زمینه تولید مکمل‌ها و قرص‌های جوشان آغاز کرده و در طول این سال‌ها توانسته موفقیت‌های بسیاری را در زمینه فعالیت خود به‌دست آورد.

این شرکت با بهره‌گیری از دانش روز در تولید محصولات سلامت‌محور در سال‌های فعالیت خود توانسته حضور موفقی در این عرصه داشته باشد و عناوین فراوانی را نیز کسب کند. شرکت دارو سلامت فارمد یکی از شرکت‌های حائز رتبه‌های برتر در چهارمین جشنواره صنعت سلامت‌محور نیز بود.

به همین بهانه روزنامه صمت در این شماره خود گفت‌وگوی کوتاهی را با آقای صادق عید قائم‌مقام شرکت داروسلامت فارمد انجام داده که شرح آن را در ادامه می‌خوانید:

◉ تولیدات این شرکت شامل چه محصولاتی هستند؟

شرکت دارو سلامت فارمد در سال ۱۳۹۰ برای توسعه فعالیت و محصولات خود اقدام به فرمولاسیون و تولید مکمل به‌صورت قرص جوشان، سافت ژل، قطره و کپسول کرده که تعدادی از این محصولات به بازار دارویی ایران وارد شده است.

این شرکت در این سال‌ها بخش قابل‌توجهی از نیاز کشور را در این زمینه برطرف کرده است.

◉ برای فعالیت در داخل کشور و صادرات چه برنامه‌هایی داشته‌اید؟

در حوزه تولید و توزیع داخلی، این شرکت در حال حاضر با شرکت‌های پخش سراسری برای توزیع محصولات خود همکاری می‌کند و سعی دارد محصولات خود را با بهترین کیفیت در مناطق مختلف کشور به‌دست مصرف‌کنندگان برساند که تا امروز نیز در این کار موفق بوده است. البته هدف ما تنها محدود به تامین نیاز داخلی نیست و شرکت دارو سلامت فارمد با هدف توسعه بازار، با مطالعات و بررسی بازارهای منطقه‌ای برای صادرات محصولات خود در خاورمیانه اقدام کرده و تلاش دارد بیش از ۱۰ قلم مکمل جدید برای صادرات به بازار بین‌المللی ارائه دهد.

◉ تعداد پرسنل شرکت شما چند نفر است و در زمینه اشتغالزایی در منطقه چه نقشی ایفا کرده‌اید؟

این شرکت در طول سال‌های فعالیت خود با بهره‌گیری از دانش جوانان این مرز و بوم توانسته بسیاری از فرآورده‌های مورد نیاز جامعه را تولید و روانه بازار کند و علاوه بر تامین این نیازها نقشی نیز در حوزه اشتغالزایی داشته باشد. در حال حاضر شرکت داروسلامت فارمد بیش از ۱۰۰ فرصت شغلی را در کشور ایجاد کرده است.

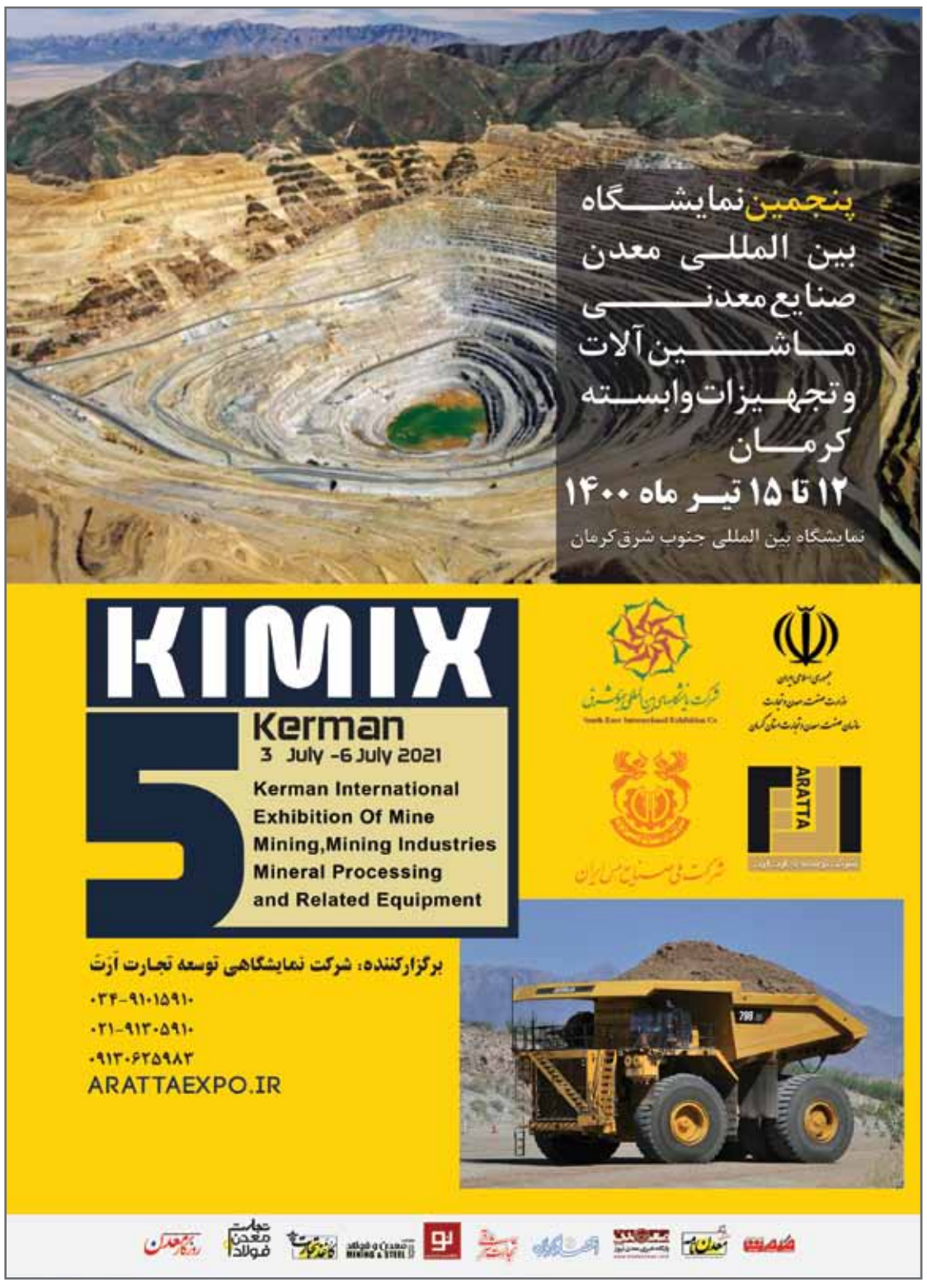
◉ شاخص‌های سلامت در محصولات شما چه نقشی دارند؟

اگر فرآورده‌های دارویی و مکمل به‌نحو علمی و اصولی تولید، نگهداری، توزیع و به فروش رسانده نشوند، نه‌تنها در دستیابی به شاخص‌های کمی و کیفی سلامت جامعه تاثیر مطلوب نمی‌گذارند، بلکه می‌توانند سبب بروز اختلالات و گرفتاری‌های جدی و تهدید کننده‌ای در جامعه، محروم ماندن از درمان و حتی مرگ بیمار شوند؛ بنابراین بی‌شک توجه خاص به شاخص‌های سلامت جایگاه ویژه‌ای در تولید و عرضه محصولات این شرکت خواهد داشت. علاوه بر این، تولید محصولات با رویکرد پیشگیری از بیماری‌ها به‌جای ذهنیت درمان‌محور در جهت ارتقای سلامت جسمی جامعه یکی از اهداف اساسی است که همواره مدنظر ما قرار داشته است.

◉ نقش جشنواره صنعت سلامت‌محور را در این عرصه چطور ارزیابی می‌کنید؟

برگزاری جشنواره صنعت سلامت‌محور و جشنواره‌هایی نظیر آن با هدف ارتقای سطح آگاهی و فرهنگ استفاده از محصولات و خدمات سلامت‌محور، باعث تقویت زیرساخت‌های موردنیاز کشور در جهت ارائه محصول سالم و ایمن و تشویق مصرف‌کنندگان برای استفاده از محصولات و خدمات سلامت‌محور می‌شود. همچنین تشویق برندها و سازمان‌های متعهد به سلامت با تقویت بازار رقابتی تولیدکنندگان تاثیر بسزایی در شناخته شدن محصولات و برندهای سلامت‌محور در سطح جامعه دارد که این جشنواره در این زمینه نیز بسیار موفق عمل کرده است.

شهرآفتاب به منطقه ویژه اقتصادی بدل خواهد شد

پیرو جلسات مدیریتی و دیدار معاونان شهردار تهران و مدیرعامل نمایشگاه شهرآفتاب با وزیر راه و شهرسازی، استانداری تهران و فرمانده انتظامی تهران بزرگ، جلسه بررسی انتقال و جابه‌جایی عوارضی تهران-قم در نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب برگزار شد. روز گذشته جلسه‌ای با حضور سرهنگ نورالله خادم به‌عنوان رئیس پلیس‌راه فرماندهی انتظامی تهران بزرگ و محمدرئوف قادری مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب، نمایندگان با هدف بررسی جابه‌جایی عوارضی تهران و قم در نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب برگزار شد. قادری با اشاره به جلسه برگزارشده با سردار رحیمی فرمانده نیروی انتظامی تهران بزرگ، اظهارکرد: تغییر مکان عوارضی تهران-قم و تسهیل مسیر دسترسی به نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب خواسته ما و شهرداری تهران است که خوشبختانه موردتوافق سردار رحیمی نیز قرارگرفته است. مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهر آفتاب توضیحاتی درباره جابه‌جایی عوارضی تهران-قم ارائه داد و گفت: در صورت جابه‌جایی عوارضی تهران-قم، علاوه بر اصلاح بصری نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب، راه دسترسی به این نمایشگاه نیز تسهیل می‌شود. در ادامه این جلسه نمایندگان آستان امام خمینی(ره) ضمن تشکر از اقدامات بسیار خوب مدیرعامل نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب درباره ایجاد منطقه آزاد اقتصادی، اظهارکرد: با توجه به بحث ایجاد منطقه آزاد در نمایشگاه بین‌المللی شهرآفتاب و اتصال این نمایشگاه به فرودگاه بین‌المللی امام‌خمینی(ره)، پیشنهاد ما انتقال عوارضی تهران-قم به بعد از فرودگاه امام خمینی(ره) است.

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در گفت‌وگو با صمت مطرح کرد

بالندگی صنعت نمایشگاهی در گرو رفع موانع تولید

صنعت نمایشگاهی به‌عنوان معرف دستاوردها و تولیدات صنعتی کشور، نقش حائز اهمیتی در توسعه صادرات و بازاریابی‌های جدید دارد. از همین‌رو فعالیت این بخش نقش موثری در بهبود وضعیت اقتصادی کشور، اشتغالزایی و در نهایت بهبود معیشت مردم خواهد داشت. کارشناسان بر این باورند که تولید و فروش با بازاریابی حاصل می‌شود و اگر قصد داریم به این مهم توجه کنیم باید در گام نخست به بازاریابی خوب در آن صنف و صنعت توجه کنیم.

در همین راستا، صمت درباره اهمیت فعالیت صنعت نمایشگاهی در ارائه تولیدات داخلی به دنیا گفت‌وگویی را با حمید گلی‌پور، عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران و مدیرعامل شرکت نمایشگاه‌های بین‌المللی استان همدان ترتیب داده که در ادامه مطالعه خواهید کرد. با صمت همراه باشید.

حمید گلی‌پور اظهارکرد: صنعت نمایشگاهی در استان همدان با شیوع ویروس کرونا دستخوش تغییرات عمده‌ای شد. این ویروس موجب وارد آمدن ضرر حدود ۴ میلیارد تومانی به صنعت نمایشگاهی استان شد اما با هماهنگی‌های به‌وجود آمده میان شرکت نمایشگاه‌های همدان، سازمان صنعت، معدن و تجارت و ستاد مقابله باکرونای استان به پروتکل‌های توافق شده‌ای رسیدیم و براساس همین توافق و پس از گذر از دوران تعطیلی فعالیت‌های نمایشگاهی در سطح کشور، موفق شدیم ۱۰ عنوان رویداد نمایشگاهی را برگزار کنیم.

وی افزود: این رویدادها به‌طور کاملا تخصصی و با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی برگزار شدند. این پروتکل‌ها به‌شدت سختگیرانه بودند. در همین راستا، از نظر رعایت موارد و پروتکل‌های بهداشتی دستگاه برتر استان در سال گذشته انتخاب شدیم. ما از این طریق اثبات کردیم که می‌توان در کنار برگزاری رویدادهای نمایشگاهی پروتکل‌ها را نیز رعایت کرد. گفتنی است پس از برگزاری این رویدادها حتی یک مورد ابتلا به کرونا در میان غرفه‌داران، بازدیدکنندگان و کارکنان نمایشگاهی استان گزارش نشد.

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی در ادامه گفت: این رویه در سال جاری نیز پیگیری خواهد شد. خوشبختانه با همکاری و مدیریت تمام نهادها و سازمان‌های متولی و تدابیر شرکت نمایشگاه‌های استان و با توجه به تمام مشکلات و چالش‌هایی که شیوع ویروس کرونا ایجاد کرد، ما تعدیل نیرو نداشتیم و خوشبختانه به مرز ورشکستگی نرسیدیم. امیدواریم تا اواخر اردیبهشت شرایط کرونایی کشور به نارنجی و زرد تغییر وضعیت دهد تا بتوانیم رویدادهای سال جاری را نیز با موفقیت و حفظ سلامت مردم برگزار کنیم.

گلی‌پور در ادامه به تدوین تقویم نمایشگاهی همدان اشاره کرد و افزود: براساس این تقویم، برگزاری ۲۴ عنوان رویداد برای سال جاری برنامه‌ریزی‌شده است. نخستین رویداد این تقویم نمایشگاهی نیز از انتهای اردیبهشت برگزار خواهد شد.

آخرین جزئیات ساخت سایت جدید استان همدان

وی در بخش دیگری از صحبت‌های خود به ساخت سایت جدید نمایشگاهی استان همدان اشاره کرد و گفت: بنا به‌دلایل متعدد، ساخت سایت جدید با وقفه‌ای طولانی مواجه شده بود. خوشبختانه در سال‌های اخیر اتفاقات خجسته‌ای در ساخت این سایت رخ داد. در همین راستا، سال گذشته موفق شدیم منابع مالی پروژه را تعریف کنیم. سهامداران نیز ملزم شدند آورده جدیدی داشته باشند. تا این لحظه، ساخت سایت جدید نمایشگاهی استان همدان حدود ۸۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است. امیدواریم این سایت تا پایان فعالیت دولت دوازدهم به افتتاح و بهره‌برداری برسد.

گلی‌پور افزود: این سایت نمایشگاهی در زمینی به مساحت ۲۰ هکتار و در ورودی شهر همدان تاسیس شده است.

فاز نخست این سایت سالنی ۸۵۰۰ متری بوده که عملیات ساخت آن تقریبا رو به پایان است. پارک مشاهیر و اقوام نیز در این سایت جانمایی خواهد شد.

چند سوله نیز برای برگزاری نمایشگاه‌های دائمی در نظر گرفته‌شده است. استراتژی‌های خوبی برای سایت جدید تدوین‌شده که به‌احتمال قوی بسیاری از آنها در سال جاری عملیاتی خواهد شد.

صنعت نمایشگاهی وابستگی کاملی به تولید و صنعت کلان کشور دارد. در همین راستا، امیدواریم تحریم‌های ظالمانه که علیه کشور وضع‌شده، لغو و فضا برای فعالیت‌های اقتصادی باز شود

افق صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۰

مدیرعامل سایت نمایشگاهی قزوین در ادامه به افق صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۰ اشاره کرد و افزود: متاسفانه با توجه به شرایط موجود نمی‌توان چشم‌انداز روشنی را برای صنعت نمایشگاهی کشور متصور بود. بسیاری از سایت‌های استانی به‌طور کامل ورشکست و بسیاری از فعالان نمایشگاهی کشور مانند برگزارکنندگان و غرفه‌سازان و... نیز آسیب‌های جدی را متحمل شده‌اند. متاسفانه حمایت خاصی نیز از فعالان صنعت نمایشگاهی از سوی دولت و متولیان این صنعت انجام نشد. با توجه به اینکه وضعیت اقتصادی کشور نیز خاص است و تولید در بدترین شرایط به‌سر می‌برد، نمی‌توان افق روشنی را نه‌تنها برای صنعت نمایشگاهی، بلکه برای تمام صنایع و اصناف کشور متصور بود.

وی افزود: صنعت نمایشگاهی وابستگی کاملی به تولید و صنعت کلان کشور دارد. در همین راستا، امیدواریم تحریم‌های ظالمانه که علیه کشور وضع‌شده، لغو و فضا برای فعالیت‌های اقتصادی باز شود و با رفع موانع تولید در سال ۱۴۰۰ شاهد بروز تحول و رشد صنعت نمایشگاهی در سال ۱۴۰۱ باشیم.

البته در سال جاری دو سیگنال احیای برجام و انتخابات ریاست جمهوری نیز به تمام صنایع و بازارهای کشور مخابره شده است. احیای دوباره برجام بدون شک تاثیر مستقیمی بر ایجاد روابط بین‌المللی کشور ما با دیگر ممالک جهان خواهد شد. اگر برجام دوباره احیا شود و شیوع ویروس کرونا نیز با واکسیناسیونی که آغاز شده مدیریت شود، می‌توان شاهد رشد و اعتلای صنعت نمایشگاهی بود.

عضو انجمن برگزارکنندگان نمایشگاه‌های بین‌المللی ایران در پایان گفت: وضعیت اقتصادی کشور درحال‌حاضر به‌طور ویژه‌ای به تحریم‌ها وابسته هستند. اگر این تحریم‌ها لغو نشوند باوجود انتخابات ریاست جمهوری و فرض احیای برجام نیز نمی‌توان آینده روشنی برای اقتصاد و صنعت کشور تصور کرد.

سهیل فرزین
editor@smtnews.ir

حمید گلی‌پور

توسعه پایدار نمایشگاهی در گرو تغییر ارزش‌ها

رامین سمیع‌زاده- مدیر عامل مرکز نمایشگاهی ایران مال: ما در دنیایی به سر می‌بریم که سرعت تغییرات شتابی دو صدچندان به خود گرفته و مرتب دگرگونی‌های شگرفی را به‌گونه‌ای رقم می‌زند که انسان‌ها، مشاغل، ساختارها، دولت‌ها و نظام‌ها از آن بازمی‌مانند. ازاین‌رو برای بقاء الزاما باید خود را با این دنیایِ پیوسته در حال تغییر و سرعت فزاینده آن سازگار کنند.

یکی از راهکارهای کارآمد و لازمه موفقیت نسبی در تحقق این هدف، نگاه آینده‌پژوهی است که بلکه بتوان به‌وسیله آن برخی از این موارد را تا حدودی پیش‌بینی یا حداقل زمینه‌های مقابله با آنها را به‌طور نسبی فراهم کرد.

بحران کرونا هشدار داد که همواره باید مجموعه‌ای از طرح‌ها و برنامه‌های عملی برای مواجهه با تحولات احتمالی آینده پیش‌بینی کرد و مدیران باید درباره اتفاقات احتمالی آینده بیندیشند و متناسب با علوم و فنون روز جهان تا جای ممکن آمادگی رویارویی با وقایع پیش‌بینی‌نشده را کسب کنند.

اصولا نهادها به‌ویژه نهادهای اقتصادی بر مبنای مهم‌ترین ارزش‌های پیشنهادی آنها شکل می‌گیرند که این ارزش‌ها، عمدتا حاصلِ نیازهای بخش‌هایی از جامعه است که کسب‌وکارها سعی در تامین آنها دارند؛ از سوی دیگر، هنگام وقوع بحران، نیازهای بشری نیز در عرصه‌های مختلف تغییر کرده و به همین دلیل، ارزش‌ها نیز عوض می‌شوند.

برای مثال در برگزاری نمایشگاه‌ها پیش از بروز کرونا، گرد هم آوردن جمعیت زیادی بازدیدکننده در یک مکان، یک ارزش بود اما پس از بروز این بحران، عدم‌تجمع افراد و فاصله‌گذاری اجتماعی پررنگ شد اما اکنون، ارزش قبلی به‌عنوان یک ضدارزش شناخته می‌شود؛ بنابراین باید ارزش جایگزین شناسایی و بعد انجام شود.

همان‌طور که تاکید شد در حوزه صنعت نمایشگاهی نیز ناچار به پذیرش تغییرات در ارزش‌ها خواهیم بود و عملا بروز بحران کرونا باعث شد نگاه واقع‌بینانه‌تری بر این صنعت حاکم و سبب شود از پارادایم فشاری و بخشنامه‌ای به سمت پارادایم کششی حرکت کنیم.

اصولاً شاکله اصلی فرآیند «طراحی ارزش» بر مبنای نیازهای فعلی و همچنین آتی متقاضیان آن ارزش‌ها شکل می‌گیرد و همه نهادها اعم از دولتی و خصوصی، تولیدی و خدماتی نیز با توجه به نیازهای موجود و بر مبنای تامین آن نیازها، ارزشی را در نظر می‌گیریم که به آن«ارزش پیشنهادی» اطلاق می‌شود در همین راستا با بروز یک بحران مانند کرونا، نهادها نیز باید با تغییر نیازها، خود را متناسب با نیازهای جدید تجهیز کنند.

برای مثال با شیوع این بیماری در کشورمان موضوعی که خود را به‌طورجدی نشان داد، ضعف در حوزه امکانات و قابلیت‌های حوزه فناوری‌اطلاعات و ارتباطات (ICT) بود؛ در بحران کرونا، با توجه به شیوع بیماری و محدودیت‌های فاصله‌گذاری اجتماعی، حضور در مجامع به‌شکل فیزیکی خطرآفرین است درنتیجه، حضور در فضاهای سایبری پررنگ می‌شود؛ بدان‌معنا که باید در راستای تامین نیاز جدید در دوره بحران، ارزش‌های پیشنهادی جدیدی ارائه کنیم مانند اتفاقاتی که در حوزه سایبری می‌افتد ازجمله فروشگاه‌ها و زیرساخت‌های اینترنتی.

گفتنی است، موضوع حضور جدی‌تر در فضاهای ICT متاسفانه در بسیاری از حوزه‌ها به ایجاد یک فروشگاه اینترنتی کاهش پیداکرده که این اتفاق نیز کاملا اشتباه و غیراصولی است.

همه صنایع و حِرف نیز باید توجه داشته باشند که نیازهای امروز متفاوت شده و سازمان‌ها، شرکت‌ها، حِرف، صنوف، اساتید دانشگاهی و مشاورین باید در راستای نیازهای جدید فعالیت کنند و به همین دلیل باید شاهد تولید و ایجاد محصولات و سرویس‌های جدید متناسب با بحران‌های پیش‌آمده باشیم.

مشخصا و لاجرم در حوزه صنعت نمایشگاهی نیز اینکه چه ساختاری حاکم شود، چه رویدادهایی با چه مفهومی، با چه مختصات و ویژگی‌هایی، برای کدام گروه مخاطبان و به چه شکلی برگزار شود را بازار، مشتریان و به عبارتی جامع‌تر ذی‌نفعان آن حوزه با پارادایم کششی مشخص می‌کنند.

از سوی دیگر، در راستای انجام فعالیت‌ها برای رفع نیازهای جدید، مفاهیم مهمی مانند توسعه خود را بیش‌ازپیش

نشان می‌دهند؛ توسعه به‌خودی‌خود اتفاق خوبی است مگر اینکه همه جانبه‌نگر نباشد. متاسفانه بعضی مواقع شاهد شکل‌گیری توسعه فقط در یک حوزه هستیم به‌صورت که این فرآیند مهم سایر حوزه‌های دیگر را پوشش نمی‌دهد.

ازاین‌رو و با یک دیدگاه جامع‌نگر، «توسعه پایدار» موضوع اصلی امروز جهان بوده و اصول توسعه پایدار تلاشی است در راستای قرار دادن فرآیندهای توسعه در مسیری اصلاحی و انسان‌محورانه. در توسعه پایدار باید به ۳ رکن اساسی اقتصاد، مردم و محیط‌زیست توجه کرد. یعنی هر اقدامی در راستای توسعه باید اولا اصول انسانی و نیز اشتغال را در نظر داشته باشد و این اقدام در صورتی پایدار است که در راستای تامین نیازهای اقتصادی بوده و در بحث‌های اقتصادی و مالی توجیه‌پذیر باشد.

در ادامه باید به این مهم اشاره شود که نگاه توسعه‌محور زمانی پایدار می‌ماند که نسل‌های بعدی و محیط‌زیست را نیز در نظر گرفته باشد؛ بنابراین باید الگویی برای اقدامات‌مان طراحی کنیم که دربرگیرنده همه مباحث اشتغال، اقتصاد و محیط‌زیست باشد.

در زمان بروز بحران باید هر رفتار و اقدام جدیدی، متناسب با نیاز امروزِ آن صنعت باشد، چراکه اصولا ارزش، وابسته به زمان و مکان بوده و یک ارزش پیشنهادی شاید مناسب برای آینده و پاسخگوی نیازهای آن نباشد. به‌عنوان مثال، ارزش پیشنهادی برای یک کشور، پاسخگوی نیازها در کشور دیگر نباشد. پس، ارزش‌ها در سراسر جهان یکسان نیست، بلکه مفهوم نسبی ارزشِ پیشنهادی در زمان‌ها و مکان‌های مختلف تغییر می‌کند و هنر ما این است که بتوانیم در سطح کلان کشور و بخش‌های گوناگون صنعت، از جمله صنعت نمایشگاهی نیازهای مقطع فعلی را شناسایی کرده و بر مبنای آن نیازها، ارزش پیشنهادی ارائه دهیم.

همچنین، در همین راستا باید به اصول موردنیاز حوزه توسعه پایدار نیز توجه داشت و در جهت اشتغالزایی، اقتصاد پررونق و مولد و محیط‌زیست نیز حرکت کنیم.

درحال‌حاضر، بیشتر بخش‌های صنعتی و خدماتی کشور به‌دلیل عدم‌ثبات نرخ ارز، عدم‌امنیت سرمایه‌گذاری، مسائل بین‌المللی و موضوع بحران کرونا و نیز تحریم‌ها و... وضعیت خوبی ندارد و همه باید در این شرایط، نیازهایشان را تشخیص داده و ارزش‌های پیشنهادی جدید ارائه دهند. به‌طور کلی، همه سازمان‌ها و افرادی که می‌خواهند در راستای مدیریت این بحران و ارائه راه‌حل‌های جدید شرکت کنند باید با نگاهی یکپارچه باشند که شامل ۴ رکن اصلی یعنی دولت، تشکل‌ها، دانشگاه‌ها و بنگاه‌ها می‌شود.

اگر هر کدام از این نهادها به‌تنهایی اقدامی کنند، به‌طور قطع موثر نخواهد بود. دانشگاه باید فعالیت علمی، تخصصی و آینده‌پژوهی انجام دهد و با نگاه حوزه بین‌المللی فعالیت کند، تشکل‌ها به‌عنوان بازویی بین حاکمیت و بدنه اقتصاد و صنعت عمل کنند، بنگاه‌ها باید چابک، فعال، سرزنده و آماده تغییر باشند و دولت نیز بسترهای قانونی، اجرایی و حمایتی را فراهم کند. در راستای انجام این مهم و ضرورت وجود رویکرد سیستماتیک را مشاهده می‌کنیم؛ اگر با دیدگاه حرفه‌ای، صنعتی و تخصصی به بحران کرونا بنگریم، معتقدیم همه نهادها علاوه بر نگرش سیستماتیک (Systematic) باید یکپارچه (Integrated)، هم‌افزا (Synergic)، منعطف (Flexible)، سریع (Agile) و پویا (Dynamic) رفتار کنند تا بتوانند نسبت به اتفاقاتی که بحران‌ها ایجاد می‌کنند، واکنش مناسب نشان دهند.

ما این نگاه را SISFAD نام نهاده و در بسیاری از موارد به آن نیاز داریم اما در بحران‌ها، نیاز به آن بیش‌ازپیش احساس می‌شود. امید است همه دست‌اندرکاران و ذی‌نفعان حوزه نمایشگاهی با هدفی واحد و با نگاهی ملی و چه‌بسا بین‌المللی با رویکرد SISFAD و با پارادایمی کششی نسبت به تبیین ارزش‌های جدید و آتی این صنعت بزرگ اقدام کرده و به شکل یکپارچه و هم‌افزا به سمت آن گام بردارند.

روی خط خبر

برگزاری دهمین نمایشگاه ایران ایرشو

دهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی هوایی ایران (ایران ایرشو) ۲۸ تا ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ به شکل مجازی در جزیره کیش برگزار می‌شود.

دهمین دوره نمایشگاه بین‌المللی هوافضای ایران (ایران‌ایرشو) برای نخستین‌بار به شکل مجازی برگزار می‌شود و میزبان علاقه‌مندان خواهد بود.

هدف از برپایی این نمایشگاه، به نمایش گذاشتن توانمندی‌های کشور در صنایع هوایی، هوانوردی، هواپیمایی و هوافضا است تا محفلی برای ارائه این دستاوردها به بازار داخلی و جهانی باشد.

در این نمایشگاه، واحدهای پژوهشی، تجاری، خدماتی، تولیدی و آموزشی با یکدیگر همکاری می‌کنند تا تجهیزات صنایع هوایی و دستاوردهای این حوزه در اختیار بازدیدکنندگان قرار گیرد.

ایران ایرشو از مهم‌ترین نمایشگاه‌های کشور محسوب می‌شود و بازرگانان، پژوهشگران، متخصصان و صنعتگران مخاطبان اصلی آن هستند.

براساس اعلام کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و موسسات دانش‌بنیان، یکی از نقاط قوت نمایشگاه سال جاری، رونمایی از محصولات جدید صنایع هوایی و فضایی کشور است؛ محصولاتی که با اتکا به توان داخلی و با تلاش متخصصان و جوانان کشور تولیدشده و به ثمر نشسته است. لینک vexpo.Iranairshow.co به‌عنوان نسخه نمایشی برای آشنایی با این دوره مجازی ارائه‌شده است.

راه دسترسی به نمایشگاه قم ۲ ماه دیگر به بهره‌برداری می‌رسد

استاندار قم گفت: راه دسترسی نمایشگاه بین‌المللی قم تا ۲ ماه دیگر به بهره‌برداری می‌رسد.

به‌گزارش تسنیم، بهرام سرمست در حاشیه بازدید از پروژه‌های عمرانی استان در جمع خبرنگاران با اشاره به پیگیری وضعیت پروژه‌ها در یکشنبه‌های عمرانی اظهارکرد: امروز از چند پروژه عمرانی بازدید به عمل آمد و پروژه‌هایی که امکان بهره‌برداری در زمان‌بندی مشخص را داشته برای ارزیابی وضعیت تکمیل آن در این طرح مورد بازدید قرار می‌گیرند.

وی با اشاره به پروژه مرکز تحقیقات هواشناسی ابراز کرد: این پروژه با پیشرفت بالای ۹۲ درصد، روند تکمیل را می‌پیماید و امید است تا دو ماه آینده بتوانیم این پروژه را به بهره‌برداری برسانیم، از نظر انشعابات نیز باید نهادهای خدمات‌رسان، مساعدت لازم را اتخاذ کنند.

استاندار قم خاطرنشان کرد: همچنین در تخصیص اعتبارات برای تکمیل پروژه نیز، پیگیری در سطح ملی و تهران دنبال می‌شود تا به‌عنوان یک مرکز بسیار کارآمد و مؤثر به بهره‌برداری برسانیم.

وی در ادامه با اشاره به بازدید از پروژه راه دسترسی به نمایشگاه بین‌المللی تصریح کرد: این پروژه دارای اهمیت زیادی است، چراکه نمایشگاه ویترین صنعت و تولید در قم به‌شمار می‌رود و با موقعیت جغرافیایی قم باید به‌طور ویژه موردتوجه قرار بگیرد.

سرمست ادامه داد: راه دسترسی نمایشگاه بین‌المللی قم دو ماه دیگر به بهره‌برداری می‌رسد، نمایشگاه دائمی واقع در اتوبان قم تهران، جایگاه مهم و نقش بسزایی در عرضه تولیدات و محصولات و رونق تولید استان دارد و می‌تواند به‌عنوان نمایشگاهی پربازدید قرار بگیرد.

وی با اشاره به اینکه اتاق بازرگانی و بخش خصوصی این پروژه را تکمیل می‌کنند افزود: یکی از کارهایی که باید موردحمایت قرار می‌گرفت، احداث راه دسترسی نمایشگاه است و طبق قولی که داده‌ایم آن را به بهره‌برداری می‌رسانیم.

استاندار قم یادآور شد: هم‌زمان با راه دسترسی نیز بخش خصوصی در تکمیل پروژه نمایشگاهی تلاش می‌کنند در مدت کوتاهی به سرانجام برسد و نمایشگاه براساس قول بخش خصوصی یک ماه پس از راه دسترسی به بهره‌برداری می‌رسد.

برداشت بیش از ۳ تن زعفران خشک در یزد

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی یزد سطح زیر کشت زعفران در سال گذشته را ۹۰۹ هکتار عنوان کرد و گفت: ۶۶۳ هکتار آن بارور است و به طور متوسط در هر هکتار ۴ کیلوگرم و در برخی مزارع تا ۶ کیلوگرم نیز برداشت شد.

به گزارش صمت از یزد، اکبر شیخ‌علیشاهی با اعلام برداشت بیش از ۳ تن زعفران خشک در یزد، سطح زیرکشت زعفران در شهرستان بهاباد را ۴۱۸ هکتار، ابرکوه را ۱۱۲ هکتار، تفت را ۱۰۹ هکتار، بافق را ۷۷ هکتار و مهریز را ۷۵ هکتار خواند و یادآور شد که کمترین آن با ۸ هکتار مربوط به شهرستان یزد است.

مدیر باغبانی سازمان جهاد کشاورزی یزد با اشاره به اینکه در هر هکتار مزارع زعفران زمینه اشتغال مستقیم یک نفر فراهم است، تصریح کرد: زعفران تولیدی استان به دلیل شرایط آب و هوایی و خاک مناسب از کیفیت بالایی برخوردار است و یزد در میان استان‌های تولیدکننده این محصول در جایگاه ششم قرار دارد.

شیخ‌علیشاهی ادامه داد: زعفران از جمله گیاهان کم‌آبخواه با بازدهی ۷ ساله است که برای بازدهی دوباره آن، باید پس از ۷ سال پیاز گیاه را جابه‌جا کرد.

وی با بیان اینکه افزون‌بر ۴ هزار خانوار کشاورز در تولید زعفران فعالیت دارند، اظهار کرد: زمان کشت این گیاه شهریور است و برداشت محصول با توجه به شرایط آب و هوایی از نیمه دوم آبان در برخی مناطق استان آغاز می‌شود و تا اواخر آذر ادامه دارد.

تشویق دانش‌بنیان‌ها به استقرار در شهرک‌های صنعتی

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

معاونت علمی و فناوری و سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تفاهمنامه‌ای در راستای توسعه و نفوذ فناوری‌های نوین در صنایع کوچک و متوسط، ارتقای سطح فنی و کیفی در محصولات و خدمات فنی و تخصصی، توسعه زیرساخت‌های موردنیاز نوآوری در سطح کشور و بهبود فضای کسب‌وکار منعقد کردند

معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت علمی با بیان اینکه شرکت‌های دانش‌بنیان می‌توانند با دریافت مشوق‌هایی در شهرک‌های صنعتی مستقر شوند، گفت: این باعث نفوذ فناوری در صنایع می‌شود.

معاونت علمی و فناوری با سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران تفاهمنامه‌ای در راستای توسعه و نفوذ فناوری‌های نوین در صنایع کوچک و متوسط، ارتقای سطح فنی و کیفی در محصولات و خدمات فنی و تخصصی، توسعه زیرساخت‌های موردنیاز نوآوری در سطح کشور و بهبود فضای کسب‌وکار منعقد کردند.

این تفاهمنامه در راستای بهره‌گیری از ظرفیت‌های ایجادشده در شهرک‌ها و نواحی صنعتی در جهت توسعه زیست‌بوم نوآوری در سطح کشور بسته شده است. به گزارش مهر، پیمان صالحی درباره این تفاهمنامه گفت: با توجه به رسالت‌های معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری در جهت توسعه زیست‌بوم نوآوری و رونق اقتصاد دانش‌بنیان این تفاهمنامه منعقد شده است. وی اضافه کرد: سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران به منظور توسعه استقرار شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور، مشوق‌های حمایتی برای استقرار فعالان زیست‌بوم فناوری و نوآوری در شهرک‌ها و نواحی صنعتی و بکارگیری ظرفیت‌ها و زیرساخت‌های موجود، به منظور توانمندسازی و توسعه بازار (تجاری‌سازی) واحدها و موسسات فناور کوچک و متوسط، شرکت‌های دانش‌بنیان و واحدهای فناور مستقر در مراکز نوآوری، مراکز رشد، پارک‌های علم و فناوری، نواحی نوآوری و سایر شرکت‌های مستقر شهرک‌های صنعتی و فناوری و مشاوران مراکز خدمات تخصصی فناوری، فراهم کرده است. صالحی با بیان اینکه در همین راستا فعالان زیست‌بوم فناوری و نوآوری امکان بهره‌مندی از حمایت‌هایی را برای به دست آوردن زیرساخت خواهند داشت، عنوان کرد: شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور به میزان ۱۰ درصد تشویقی نسبت به کل قراردادی که با صنایع منعقد می‌کنند از سوی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران دریافت خواهند کرد.

به گفته وی، همچنین شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور می‌توانند قدرالسهم بخش نقدی موضوع قرارداد خود را در مناطق توسعه‌یافته به میزان ۲۰ درصد و در مناطق کمتر توسعه‌یافته به میزان ۱۰ درصد پرداخت کنند که این نیز یک مشوق از سوی سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران بوده است تا شرکت‌های دانش‌بنیان بتوانند به‌راحتی در شهرک‌های صنعتی مستقر شوند. وی خاطرنشان کرد: در صورت بهره‌مندی پیش از موعد، شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور می‌توانند تا سقف ۱۰ درصد مبلغ قرارداد واگذاری زیرساخت را دریافت کنند. صالحی افزود: همچنین اجاره‌بهای دفاتر شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در شهرک‌های کوچک و متوسط، تحت قرارداد شرکت‌های دانش‌بنیان و فناور در مراکز خدمات فناوری و کسب‌وکار ایجاد شده در سطح کشور در سال اول استقرار، مشروط به فعالیت موثر، مشمول مشوق خواهد شد.

معاون نوآوری و تجاری‌سازی فناوری معاونت علمی اضافه کرد: همچنین احداث هزار واحد کارگاهی برای انجام فعالیت‌های تولیدی برای شرکت‌های دانش‌بنیان در شهرک‌ها و نواحی صنعتی کشور در حال برنامه‌ریزی است.

صالحی با اشاره به مزایای این تفاهمنامه خاطرنشان کرد: ایجاد کسب‌وکارهای نوین تقاضامحور، افزایش بهره‌وری و بهبود فضای کسب‌وکار در بنگاه‌های کوچک و متوسط فناور و نوآور، همکاری در توسعه کیفی‌سازی و استانداردسازی محصولات تولیدی واحدها و بنگاه‌های دانش‌بنیان، شناسایی و رفع نیازمندی‌های فناورانه و نوآورانه واحدهای تولیدی و بنگاه‌های صنعتی کوچک و متوسط، بهره‌گیری از ظرفیت استارت‌آپ‌ها از مزیت‌های این تفاهمنامه به شمار می‌رود.

به گفته وی، این اقدامات در جهت شکل‌گیری خوشه‌های تخصصی کسب‌وکار متناسب با اولویت‌ها و بهره‌گیری از ظرفیت‌های طرف‌ها برای تقویت و توسعه زیرساخت موردنیاز مراکز نوآوری و مراکز فنی-تخصصی (پشتیبان فناوری) بوده که منجر به ارتقای کسب‌وکارهای نوین و نفوذ دانش در بنگاه‌های کوچک و متوسط خواهد شد.

پیشبرد قانون هوای پاک در سال ۱۴۰۰

به مناسبت روز جهانی زمین پاک، جلسه هماهنگی پیشبرد قانون هوای پاک در سال ۱۴۰۰ با حضور رئیس و معاونان سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، معاون و نمایندگان اداره کل محیط‌زیست و نماینده سازمان صنعت، معدن و تجارت که در اجرای تبصره یک ماده ۱۶ قانون هوای پاک نقش داشتند در سالن جلسات سازمان با رعایت پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد. به گزارش روابط‌عمومی سازمان نظام مهندسی، رئیس سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی استان یزد ضمن تبریک روز جهانی زمین پاک و تشکر از حسن همراهی مدیرکل محیط‌زیست و صنعت، معدن و تجارت استان، رضایتمندی خود را از اقدامات انجام شده در راستای اجرای قانون هوای پاک اعلام و اظهار کرد: با همکاری و همبستگی یکدیگر توانستیم فعالیت‌ها در این راستا را از اواخر سال ۹۸ شروع کنیم و در سال ۹۹ به اوج برسانیم. محمدرضا خلف باغی در ادامه افزود: با اجرای این قانون توانستیم هم به صنایع و هم به پاکی هوای شهر کمک کنیم. وی گفت: در طول این یک سال برای بررسی و نظارت برای داشتن واحد HSE در صنایع از سوی نمایندگان بازدیدهایی از صنایع گوناگون به عمل آمد و برای راه‌اندازی و بکارگیری نیروی متخصص محیط‌زیست در صنایع مکاتباتی با صنایع انجام شد.

خلف باغی عنوان کرد: در سال ۹۹ با بیش از ۶۰ نفر از کارشناسان محیط‌زیست مصاحبه شد و بیش از ۲۰ نفر از کارشناسان با گذراندن کلاس‌های توجیهی در صنایع مستقر شدند.

رئیس سازمان نظام مهندسی در پایان سخنانش ابراز امیدواری کرد با همکاری و برنامه منسجم‌تر بتوانیم در سال ۱۴۰۰، کارشناسان بیشتری را برای کمک به رفع مشکلات زیست‌محیطی صنایع و جلوگیری از آلودگی‌ها معرفی کنیم. در ادامه، معاون اداره کل محیط‌زیست استان نیز گفت: زمانی که کارها با برنامه‌ریزی و پایه‌ای صورت گیرد آیندگان ما نیز می‌توانند ادامه مسیر دهند و به طور قطع اقداماتی که با همدلی و نیت خیر انجام شود پایدار خواهد بود. محمدرضا کوچک‌زاده افزود: شروع هر کاری با فراز و نشیب‌هایی روبه‌رو است و در ابتدا ایراداتی خواهد داشت که در طول مسیر و کسب تجربه برطرف خواهد شد.

وی در پایان سخنانش از پیگیری‌ها و اقدامات سازمان در راستای اجرایی شدن این قانون و همچنین زحمات نمایندگان ۳ سازمان تشکر کرد. در ادامه افراد حاضر در جلسه نظرات خود را در راستای پیشبرد این قانون در سال ۱۴۰۰ ارائه کردند. در پایان با اهدای لوح از زحمات نمایندگان این ۳ سازمان قدردانی شد.

رونمایی از ۷۰ عنوان کتاب و ۶ اطلس در هفته فرهنگی اصفهان

بهروز راعی: شهردار اصفهان گفت: از شاخص‌ترین برنامه‌های هفته فرهنگی اصفهان رونمایی از بیش از ۷۰ عنوان کتاب در حوزه‌های اجتماعی و شهروندی مرتبط با موضوع کودک و رونمایی ۶ اطلس فرهنگی، اجتماعی و شهری است. به گزارش صمت به نقل از اداره ارتباطات رسانه‌ای شهرداری اصفهان، قدرت‌الله نوروزی در برنامه رادیویی «سلام اصفهان» ضمن تبریک هفته فرهنگی اصفهان، اظهار کرد: به دلیل مصادف شدن هفته فرهنگی اصفهان با ماه مبارک رمضان تلاش شده است برنامه‌های هفته فرهنگی با این ماه تناسب داشته باشد. وی اصفهان را مهد هنر و فرهنگ و پایتخت فرهنگ و تمدن ایران اسلامی عنوان کرد و افزود: زیبایی‌های اصفهان در اردیبهشت دوچندان می شود. هفته فرهنگی اصفهان فرصتی را برای پرداختن به ظرفیت بزرگ فرهنگی و هنری اصفهان فراهم می‌آورد. شهردار اصفهان ادامه داد: با توجه به وضعیت قرمز شیوع کرونا در شهر اصفهان برنامه‌های امسال هفته فرهنگی به صورت عرصه‌محور برگزار نمی‌شود و رونمایی از بخش تولیدات مکتوب و چند رسانه‌ای در کنار برگزاری رویدادهای دیگر در بستر مجازی برای این هفته برنامه‌ریزی شده که از شاخص‌ترین این برنامه‌ها رونمایی از بیش از ۷۰ عنوان کتاب در حوزه‌های اجتماعی و شهروندی مرتبط با موضوع کودک است. وی تصریح کرد: همچنین ۶ عنوان اطلس شهر با موضوع سلامت، خانواده، زنان، مشارکت اجتماعی، پدافند غیرعامل و فرهنگ شهروندی که مبنایی برای برنامه‌ریزی‌های فرهنگی اجتماعی در حوزه‌های مختلف شهری است در این هفته رونمایی می‌شود. نوروزی گفت: این اطلس‌ها به گونه‌ای است که هر نهادی که قصد داشته باشد در حوزه‌های اجتماعی و مدنی خدماتی ارائه کند می‌تواند از آن استفاده کند؛ به طور مثال در حوزه سلامت در هر محله یا منطقه‌ای مشخص شده میزان درگیری بیماری‌هایی مانند سرطان به چه شکل است که این موضوع می‌تواند برای همه کسانی که نیاز به چنین مطالعاتی دارند فرصت خوبی را فراهم کند تا برنامه‌ریزی مناسبی انجام شود. وی اضافه کرد: این موضوع به برنامه‌ریزی‌های توسعه‌ای، کالبدی و فرهنگی که نیاز به درک درست از واقعیت شهر و فهم صحیح از نیاز شهروندان دارد کمک می‌کند تا براساس آن به شیوه صحیح برنامه‌ریزی شود. شهردار اصفهان افزود: این اطلس‌ها برای نخستین‌بار تدوین و به گونه‌ای طراحی شده که می‌تواند مورد مطالعه و استفاده همه شهروندان نیز قرار گیرد.

تصویب ۵۱ پروژه اقتصاد مقاومتی با نگاه به رفع کمبودهای زیرساختی

رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی سیستان و بلوچستان گفت: امسال ۵۱ پروژه اقتصاد مقاومتی از مجموع ۷۲ مورد پیشنهادی با نگاه به رفع کمبودهای زیرساختی این استان مصوب شده که بالاترین تایید پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در سراسر کشور بوده است. به گزارش ایرنا، مهرداد عرب‌اول در نشست ستاد راهبردی اقتصاد مقاومتی سیستان و بلوچستان با اشاره به برخی از این پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در استان افزود: تکمیل خطوط انتقال آب از سد زیردان به ابتدای شبکه پیرسهراب، ساماندهی رودخانه سیستان، ساخت خط ۶۳ کیلو ولت لوتک-شهرک صنعتی رامشار، ساخت خط ۲۳۰ کیلوولت زاهدان-میرجاوه-ایجاد زون انرژی‌های تجدیدپذیر، بادی و خورشیدی در مناطق میل نادر و رامشار، بازنگری طرح جامع آبرسانی به روستاهای سیستان، اجرای شبکه آب آشامیدنی تلنگ و پیرسهراب، تکمیل تاسیسات زیربنایی سایت پرورش میگوی رودیک، ساخت و تکمیل و نگهداری تاسیسات زیربنایی سایت پرورش میگوی گواتر، ساخت موج‌شکن‌های اصلی و فرعی بندر صیادی تنگ، توسعه پرورش آبزیان در آب‌های داخلی، تکمیل زیرساخت‌های مجتمع‌های خدمات رفاهی بین‌راهی و ایجاد زیرساخت‌های لازم تا مجتمع فولاد مکران از جمله عناوین پروژه‌های اقتصاد مقاومتی در این استان است. وی با تشریح برخی شاخص‌های مهم استان اظهار کرد: جمعیت این استان ۳ میلیون و ۱۱ نفر، نرخ بیکاری براساس زمستان سال گذشته ۹.۸ ضریب شهرنشینی ۵۲.۱، تراکم جمعیت ۱۵.۲ نفر در یک مترمربع، نرخ باسوادی براساس برآورد سال ۹۵ میزان ۷۶.۰۳، نرخ مشارکت اقتصادی ۳۳.۵، محصول ناخالص داخلی ۳۵۹ هزارو ۲۱۹ میلیارد تومان، سهم اشتغال در بخش کشاورزی ۱۷.۳، اشتغال در بخش صنعت ۳۴.۸ و سهم اشتغال در بخش خدمات ۴۸ درصد است. رئیس سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی سیستان و بلوچستان با اشاره به اینکه سال گذشته ۳۷ پروژه ویژه جهش تولید در سیستان و بلوچستان مصوب شده بود، افزود: از مجموع این پروژه‌ها، ۱۴ پروژه در بخش کشاورزی، ۵ پروژه حوزه آب، ۱۰ پروژه حوزه حمل‌ونقل، ۲ پروژه در حوزه صنعت، ۳ پروژه گردشگری، ۲ پروژه حوزه بهداشت و درمان و یک پروژه در حوزه بسیج بوده است.

مدیرعامل باشگاه مشتریان پیشگامان کارآفرین نمونه شد

امیرحسین رضایی‌نژاد، مدیرعامل باشگاه مشتریان پیشگامان، کارآفرین نمونه کشور و کاندیدای رویداد بین‌المللی توپ شد. به گزارش روابط‌عمومی گروه تعاونی پیشگامان، رویداد ملی جوان شایسته کارآفرین هر سال با انتخاب ۱۰ جوان برجسته زیر ۴۰ سال از سوی اتاق بین‌المللی جوانان کشور (JCI) با معیارهای تاثیرگذاری در انجام ماموریت‌های سازمان کارآفرینی خود از قبیل تبدیل چالش‌ها و تهدیدها به فرصت، کسب موفقیت و دستاوردهای تاثیرگذار و همچنین الهام‌بخش بودن و انگیزه‌دهنده برای خود و دیگران برگزار می‌شود. رضایی‌نژاد، مدیرعامل شرکت تعاونی باشگاه مشتریان پیشگامان با نظر تیم داوری به‌عنوان یکی از جوانان شایسته کارآفرین کشور انتخاب و کاندیدای رویداد بین‌المللی توپ شد. این رویداد به صورت آنلاین و با بیش از ۱۰۰ نفر شرکت‌کننده و ۱۲ داور در حوزه‌های مختلف با همکاری مجموعه‌های گوناگون از جمله کمیسیون صادرات غیرنفتی، اتاق بازرگانی ایران و فراکسیون کارآفرینی مجلس شورای اسلامی با هدف جهانی‌سازی جوانان کارآفرین در ایران برگزار شد.

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن مرکزی بافق عنوان کرد

تلاش پاکبانان برای جلوگیری از شیوع کرونا

مدیرعامل شرکت سنگ‌آهن با بیان اینکه عملکرد پاکبانان سلامت جسمی و روانی کارکنان را تضمین می‌کند، اظهار کرد: عملکرد خوب یا بد شما بر مجموعه تاثیرگذار است و ما بخشی از تولید و عملکرد خوب کارکنان را مدیون زحمات شما پاکبانان هستیم. به گزارش مرکز اطلاع‌رسانی شرکت سنگ‌آهن مرکزی بافق، مراسم تجلیل از پاکبانان صنعتی و شهری شرکت سنگ‌آهن مرکزی برگزار شد. در ابتدای این مراسم مدیر HSE شرکت با اشاره به نام‌گذاری ۲ اردیبهشت به روز جهانی زمین پاک و توجه به محیط زیستی که در آن زندگی می‌کنیم، گفت: باید به این موضوع توجه داشت که آیا انسان‌ها به‌عنوان موجوداتی که روی کره زمین زندگی می‌کنند، می‌توانند از تمام منابع طبیعی استفاده کنند یا نسل‌های آینده نیز به نوعی باید از ذخایر روی کره زمین بهره‌وری کنند. فلاح مبارکه با بیان اینکه بیش از یک سال از شیوع بیماری کرونا می‌گذرد و پاکبانان در خط مقدم مقابله با این بیماری بودند و نقش مهمی در نظافت و پاکیزگی مجموعه و شهر ایفا کردند، گفت: اگر عملکرد بسیار خوب پاکبانان در نظافت سیستم نبود، بدون شک با مشکلات جدی در مجموعه شرکت سنگ‌آهن مواجه می‌شدیم. فلاح مبارکه با بیان اینکه عملکرد پاکبانان سلامت جسمی و روانی کارکنان را تضمین می‌کند، اظهار کرد: عملکرد خوب یا بد شما بر مجموعه تاثیرگذار است و ما بخشی از تولید و عملکرد خوب کارکنان را مدیون زحمات شما پاکبانان هستیم.

حمایت مجلس از طرح جامع پارک علم و فناوری یزد

نماینده مردم یزد و اشکذر در مجلس شورای اسلامی، آمادگی خود را برای مساعدت در رفع موانع اجرای طرح جامع پارک علم و فناوری یزد اعلام کرد. محمدصالح جوکار در نشست مشترک با مسئولان پارک علم و فناوری استان، طرح جامع پارک علم و فناوری را مایه امیدواری بسیاری از شرکت‌های دانش‌بنیان و علاقه‌مندان به فناوری و نوآوری توصیف کرد و آن را زمینه‌ای مثبت برای تحولی بزرگ در اقتصاد دانش‌بنیان استان خواند. وی در پاسخ به درخواست رفع موانع دسترسی مناسب به اراضی طرح جامع، واگذاری قطعی زمین و رفع برخی معارضات دیگر، ابراز امیدواری کرد که مسئولان استان و نمایندگان مردم استان در مجلس شورای اسلامی همگام با مسئولان پارک علم و فناوری، موانع موجود را کنار زده و قطعیت مالکیت زمین و احداث دسترسی لازم بین دو سوی جاده کنارگذر در محدوده طرح جامع را به سرانجام برسانند و به موازات آن، دستگاه‌های خدمات‌رسان، زیرساخت‌های لازم را برای رونق طرح جامع ایجاد کنند. جوکار افزود: به دنبال سفر اخیر نایب‌رئیس مجلس شورای اسلامی به استان یزد و ۴ مصوبه ارزشمندی که با درخواست پارک و علم و فناوری در این زمینه تدوین شده، بلافاصله پس از ابلاغ مصوبات به استان، موارد با جدیت پیگیری و جوانان مشتاق و جامعه ذی‌نفعان پارک، از برکات آن بهره‌مند خواهند شد. در این دیدار لطفی، رئیس پارک علم و فناوری با ابراز تاسف از معطل ماندن پرونده طرح جامع در سازمان برنامه و بودجه کشور گفت: ما نیازمند دستور صریح وزارتخانه به سازمان ملی زمین و مسکن و راه و شهرسازی یزد هستیم تا امور اجرایی طرح جامع با سرعت بیشتری دنبال شود که در این زمینه از سوی نماینده مردم یزد در مجلس شورای اسلامی قول مساعدت داده شد. لطفی همچنین با تشریح اهمیت مشارکت مالی سرمایه‌گذاران یزدی در تحقق هرچه سریع‌تر برنامه‌های عمرانی طرح جامع پارک علم و فناوری یزد، اظهار کرد: برخی از مردم استان یزد از سرمایه‌های خوبی برخوردار هستند که نزد بانک‌ها سپرده شده یا به خارج از استان منتقل می‌شود؛ درحالی که می‌توان با سوق دادن این سرمایه‌ها به پروژه‌های پارک علم و فناوری و اجرای طرح جامع، تحول جدی در تامین منابع مالی و بهره‌گیری از ظرفیت نخبگان ایجاد کرد. در این باره جوکار قول مساعد داد تا با رایزنی‌های لازم و شیوه‌های مناسب این سرمایه‌ها به سوی اجرای موفق طرح جامع پارک علم و فناوری جلب و سوق داده شود. در این دیدار شکوهی، معاون فناوری و نوآوری پارک علم و فناوری یزد اظهار کرد: مستندات توانمندی علمی و فنی پارک علم و فناوری یزد و دیگر بخش‌ها و نهادهای علمی و صنعتی موجود در استان، مورد توجه میناقرار گرفته و راه‌اندازی شرکت میناد در دستور کار مدیریت پارک علم و فناوری است که هدف نهایی آن بهره‌مندی از تمام ظرفیت‌ها از طریق جلب نیروهای سیاسی و اقتصادی استان است. نگهداشت نیروی‌های نخبه علمی و جذب مهارت‌های علمی، صنعتی و اقتصادی و بالا بردن توان فنی استان و قرار گرفتن در لبه تولید دانش و فناوری در استان نیز از برنامه‌های اصلی این دفتر در استان خواهد بود.

عزم جدی مخابرات برای افزایش رضایتمندی

بهروز راعی: سرپرست مخابرات منطقه اصفهان در دیدار با حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده مردم شهرستان‌های شاهین‌شهر و میمه و برخوار در مجلس شورای اسلامی گفت: مخابرات منطقه اصفهان با تلاش و جدیت در افزایش رضایتمندی مردم عزیز استان اصفهان تلاش می‌کند.

به گزارش صمت به نقل از روابط‌عمومی مخابرات منطقه اصفهان، اسماعیل قربانی ضمن تشریح اقدامات مخابرات منطقه اصفهان اظهار کرد: مخابرات منطقه اصفهان با تلاش و جدیت درباره بروزرسانی و ارتقای شبکه تلفن ثابت و همراه اقدام می‌کند که امیدواریم شاهد تسهیل و تسریع دسترسی به اینترنت در کل استان و رضایتمندی مردم استان باشیم. حسینعلی حاجی‌دلیگانی، نماینده مردم شهرستان‌های شاهین‌شهر و میمه و برخوار نیز در این دیدار ضمن قدردانی از خدمات مخابرات منطقه اصفهان پیشنهاداتی درباره بهبود وضعیت ارتباطات حوزه انتخابیه خود ارائه کرد.

دادوستد بیش از ۷ میلیون گواهی سپرده در بورس کالا

در جریان معاملات فروردین ۱۴۰۰ معامله‌گران در بازار ابزارهای مالی بورس کالای ایران ۷ میلیون و ۳۴۳ هزار و ۱۲۸ گواهی سپرده کالایی را به ارزشی افزون‌بر ۴۰۶۸ میلیارد و ۶۴۲ میلیون ریال و بر پایه دارایی‌های سکه طلا، زعفران نگین و پوشال، پسته، برنج، کشمش سبز قلمی، زیره سبز و رطب مضافتی دادوستد کردند.

به گزارش کالاخبر، در ماهی که گذشت، ۳ میلیون و ۳۲۵ هزار و ۲۰۰ گواهی سپرده سکه طلا به ارزش تقریبی ۳۴۹۵ میلیارد ریال مورد دادوستد قرار گرفت.

معامله‌گران ۳ میلیون و ۸۵۵ هزار و ۷۱۱ گواهی سپرده زعفران نگین را نیز خریدوفروش کردند و ارزشی بیش از ۵۰۰ میلیارد ریال را به ثبت رساندند.معامله ۶۰ هزار و ۳۱ گواهی سپرده زعفران پوشال ارزشی حدود ۵.۵ میلیارد ریال را داشت. دادوستد ۳۱ هزار و ۳۳ گواهی سپرده پسته فندقی و بادامی نیز ارزشی افزون‌بر ۴۷ میلیارد و ۲۹۸ میلیون ریال را رقم زد. ۴۰ هزار و ۷۶ گواهی سپرده برنج طارم نیز در حالی مورد معامله قرار گرفت که ارزش این معاملات به بیش از ۱۰ میلیارد و ۸۶۵ میلیون ریال رسید. خریدوفروش ۲۰ هزار و ۹۴۶ گواهی سپرده کشمش سبز قلمی نیز با ثبت ارزش ۴.۶ میلیارد ریالی همراه شد. معامله‌گران در ماه یادشده تعداد ۶۴۵۳ گواهی سپرده زیره سبز را نیز معامله کرده و ارزش ۳ میلیارد و ۳۷۵ میلیون ریالی را به ثبت رساندند. در جریان معاملات دوره یادشده ۳۶۷۸ گواهی سپرده رطب مضافتی نیز موردمعامله قرار گرفت که ارزش این معاملات به رقم ۶۲۲ میلیون ریال نزدیک شد.

هیاهوی دلار ادامه دارد

بورس در انتظار حرکت بعدی

نوسان نرخ ارز آزاد و نیمایی از پارامترهای اثرگذار بر روند معاملات انواع کالاها و قراردادها در بورس کالای ایران هستند. از آنجاکه نرخ پایه فروش کالاها در رینگ معاملات بورس کالا براساس قیمت‌های جهانی تعیین می‌شود، نرخ ارز نیمایی در تعیین بهای پایه عرضه هر محصولی اثر می‌گذارد. در همین حال، نوسانات نرخ ارز در بازار آزاد نیز بر انتظارات تورمی میان فعالان بازار تاثیر دارد و بدین‌ترتیب می‌تواند زمینه‌ساز رقابت یا رکود باشد. در این گزارش تلاش کرده‌ایم به بررسی روند نوسانات نرخ ارز بر معاملات بورس کالا طی سال ۹۹ و از ابتدای امسال تاکنون بپردازیم. نرخ ارز طی ۲ هفته گذشته به‌شدت تحت‌تاثیر مذاکرات مجدد برجامی است.

سیگنال‌های مثبت مذاکرات وین در هفته گذشته باعث شد بهای اسکناس امریکایی در بازار آزاد به کانال ۲۳ هزار تومان بازگردد. این موضوع به‌سرعت بر معاملات بورس کالای ایران اثر گذاشت، به‌گونه‌ای که از سویی به تعویق خرید کالا از این بازار انجامید و از سوی دیگر، بر رفتار معامله‌گران بازار مالی و مشتقه بورس کالا اثرگذار بود و منجر به خروج سرمایه از این بازارها شد.

سیگنال‌های مثبت مذاکرات وین در هفته گذشته باعث شد بهای اسکناس امریکایی در بازار آزاد به کانال ۲۳ هزار تومان بازگردد، این موضوع به‌سرعت بر معاملات بورس کالای ایران اثرگذار شد

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

▣ تغییر رفتار معامله‌گران با سیگنال‌های ارزی

براساس گزارشی از صمت نوسان نرخ ارز آزاد و نیمایی یکی از مهم‌ترین پارامترهای اثرگذار بر روند معاملات انواع کالاها و قراردادها در بورس کالای ایران است. با توجه به شفافیت معاملات در بورس کالای ایران، نحوه اثرگذاری این فاکتور در دادوستدهای انجام‌شده در بازار فیزیکی و رفتار معامله‌گران در بازار مالی و مشتقه بورس کالای ایران به‌وضوح نمایان است. در واقع ردپای نوسانات نرخ ارز در روند دادوستد کالاها و رونق بازار مشتقه و مالی بورس کالا به‌ویژه در دورانی که نرخ ارز با نوسانی قابل‌ملاحظه روبه‌رو می‌شود، بارها تجربه شده است. علاوه بر آنکه، نوسان نرخ ارز در روند دادوستد بورس کالا منعکس می‌شود، فاصله نرخ ارز آزاد و نیمایی نیز می‌تواند بر رفتار معامله‌گران در این بازار اثرگذار باشد. با توجه به تعیین بهای پایه کالاها براساس نرخ جهانی، نرخ ارز نیمایی در تعیین بهای پایه عرضه هر محصولی در بورس کالا به‌طور مستقیم اثرگذار می‌شود، درعین‌حال، روند نوسان نرخ ارز در بازار آزاد نیز بر انتظارات تورمی میان فعالان بازار اثرگذاربوده و می‌تواند منجر به شکل‌گیری رقابت در یک بازار یا فورفتن آن در رکود شود.

نحوه تاثیرگذاری نوسان نرخ ارز بر معاملات بورس کالا بسته به نوع معاملات می‌تواند تا حدی متفاوت باشد. عموما زمانی که نرخ ارز در مسیر نزولی قرار می‌گیرد و انتظار افت بیشتر میان اهالی بازار وجود دارد، از میزان متقاضیان خرید کالا و حتی اوراق در این بازار کاسته می‌شود، در واقع خریداران به امید افت بیشتر نرخ، خریدهای خود را به تعویق می‌اندازند. البته در این برهه‌های زمانی نیز متقاضیانی که به‌دنبال تامین مواد اولیه خطوط تولید خود هستند، چاره‌ای جز خرید به‌منظور متوقف نشدن خطوط تولید ندارند؛ بااین‌وجود، تعویق خرید تا زمانی که میزان موجودی انبار مواد اولیه اجازه آن را بدهد، امری طبیعی و متداول تلقی می‌شود. اما زمانی که نرخ ارز در مسیر رشد قیمتی قرار می‌گیرد و انتظاری برای تغییر جهت نوسان این نرخ در کوتاه‌مدت نیز وجود ندارد، بورس کالا با اوج‌گیری تقاضا روبه‌رو می‌شود، چراکه خریداران انتظار دارند در چنین شرایطی، تعویق خرید به افزایش بیشتر قیمت‌ها در بازار منجر شود.

افزایش فاصله نرخ ارز آزاد و نیمایی (بالاتر بودن نرخ ارز آزاد) موضوع دیگری است که به‌سرعت بر روند معاملات بورس کالای ایران تاثیر می‌گذارد؛ با توجه به آنکه بهای پایه عرضه محصولات در بورس کالا براساس نرخ ارز نیمایی تعیین می‌شود اما قیمت‌ها در بازار آزاد براساس نرخ ارز آزاد تعیین می‌شوند، فاصله‌گیری نرخ ارز آزاد و نیمایی باعث می‌شود خرید از بورس کالا ارزان‌تر از خرید از بازار آزاد شود. همین موضوع سیگنالی برای سوق متقاضیان برای خرید از بورس کالا به‌شمار می‌رود.

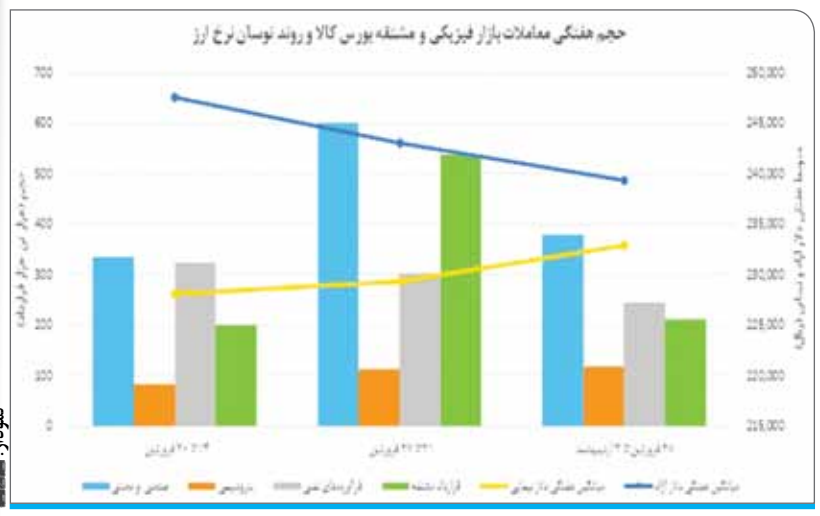
▣ رونقی پیش از موعد در بازار صنعتی

عموما بازار فیزیکی بورس کالا در هفته‌های نخست هر سال با موجی از تقاضا روبه‌رو می‌شود، این تقاضا برای کالاهای پایه به‌منظور تامین مواد اولیه خطوط تولید است، چراکه در نیمه نخست سال به شکل سنتی شاهد گسترش انواع فعالیت‌های تولیدی و ساخت‌وسازی در کشور هستیم که به اوج‌گیری تقاضا برای انواع محصولات می‌انجامد و خریدوفروش کالا از رینگ معاملاتی بازار فیزیکی بورس کالا در این برهه زمانی رونق می‌گیرد.

بررسی روند معاملات بخش صنعتی بازار فیزیکی بورس کالا بیانگر آن است که این بازار حتی زودتر از سال‌های قبل و درست از هفته نخست سال رونق را تجربه کرد. به‌گونه‌ای که در هفته منتهی به ۱۳ فروردین برای ۱۴۶ هزار تن شمش فولادی عرضه‌شده در بازار فیزیکی بورس کالا تقاضایی افزون‌بر ۱۷۴ هزار تن در این بازار به ثبت رسید که البته در نهایت به معامله حدود ۹۸ هزار تن شمش فولادی از این بازار در این هفته انجامید. که این رقم بیشترین میزان معامله شمش فولاد از این بازار پس از هفته نخست اسفند سال قبل بود. در روزهای پایانی اسفند و در ادامه روزهای ابتدایی فروردین امسال، فاصله نرخ ارز نیمایی و آزاد افزایش یافت، این مهم‌ترین موضوعی بود که خریداران را راهی بازار فیزیکی بورس کالا کرد. این اتفاق البته به شکلی وسیع‌تر از اردیبهشت تا اواخر تابستان سال گذشته نیز تجربه شد. در این برهه زمانی، نرخ ارز آزاد و نیمایی از یکدیگر فاصله گرفتند و این فاصله‌گیری باعث سوق یافتن خریداران به بورس کالا شد. با توجه به تعیین نرخ پایه براساس دلار نیمایی و تعیین نرخ محصول در بازار آزاد براساس دلار آزاد، فاصله‌گیری این ۲ نرخ ارز (در حالت بالاتر بودن نرخ ارز آزاد) باعث می‌شود بهای پایه محصول در بورس کالا از نرخ آن در بازار آزاد کمتر باشد و به‌این‌ترتیب، خرید از رینگ معاملاتی بورس کالا به سود متقاضیان باشد. به تعبیری دیگر، وجود این شکاف قیمتی به‌نوعی ارزان‌فروشی به‌شمار می‌آید که باعث سوق یافتن خریداران به این بازار می‌شود. خوشبختانه در نیمه دوم سال ۹۹ این فاصله کاهش یافت و همین موضوع نیز باعث شد از میزان تقاضاهای نجومی در این بازار کاسته شود. اما در روزهای پایانی سال ۹۹ و روزهای ابتدایی سال ۱۴۰۰ فاصله‌گیری دوباره این ۲ نرخ ارز، خریداران را به رینگ معاملاتی بورس کالا آورد؛ هرچند این فاصله چندان دوامی نداشت و انتشار اخباری سیاسی مبنی بر احتمال بازگشت امریکا به برجام و رفع تحریم‌ها بهای ارز را از روز ۱۴ فروردین تا حدی تعدیل کرد.

▣ اخبار مذاکرات، بازار را راکد کرد

پس از روند صعودی به‌وجود آمده در بازار ارز در ۲ هفته نخست سال ۱۴۰۰، نرخ دلار در مسیر کاهشی قرار گرفت. این روند نزولی به‌وجود آمده در این بازار متاثر از اخبار سیاسی و احتمال احیای برجام بود. در این میان، هر خبری مبنی بر گامی به سمت جلو برداشته شدن در مسیر احیای برجام دلار را در بازار نزولی و هر خبر منفی از مذاکرات به‌سرعت نرخ ارز را صعودی می‌کرد. نوسان نرخ ارز در این مدت باعث سردرگمی خریداران انواع کالاها از بورس کالا نیز شد. از سویی هفته‌های ابتدایی سال، زمان خرید بود و درعین‌حال قرار گرفتن بهای اغلب کامودیتی‌ها در مسیر رشد در این بازه زمانی، سیگنالی در راستای تقویت تقاضا برای فعالان بازار به همراه داشت و از سوی دیگر، روند کاهشی ایجادشده در بازار ارز، سیگنال تعویق خرید را داد. قرارگیری این دو پارامتر رو به روی یکدیگر به سردرگمی خریداران از بورس کالا انجامید. در هفته پایانی فروردین، سیگنال‌هایی مثبت از مذاکرات وین، اسکناس امریکایی را وارد سراشیبی سقوط کرد. روند نزولی نرخ ارز در هفته پایانی فروردین با توجه به سیگنال‌های مثبت از مذاکرات برجامی شتابی بیشتر به خود گرفت و در نهایت نرخ ارز در آخرین روز از فروردین ۱۴۰۰ با بازگشت به کانال ۲۳ هزار تومان و ثبت نرخ ۲۳ هزار و ۸۰۰ تومان به کف قیمتی ۷۵ روز اخیر خود رسید. به‌این‌ترتیب در فروردین امسال دلار ۳.۵ درصد از ارزش خود را از دست داد که این موضوع سیگنالی کاهشی برای اغلب بازارهای کشور بود. افت محسوس نرخ ارز به‌ویژه در هفته پایانی فروردین (۲۸ فروردین تا ۲ اردیبهشت) به‌سرعت بر بازارهای بورس کالای ایران اثرگذار شد، به‌گونه‌ای که در این هفته حجم معاملات انجام‌شده در بازار محصولات صنعتی و معدنی بورس کالا به ۳۷۸ هزار تن رسید که این رقم نسبت به حجم معاملات هفته قبل افتی ۳۷ درصدی داشت.

نمودار: صمت

حجم بازار پتروشیمی در هفته منتهی به ۲ اردیبهشت ۱۱۶ هزار تن بود که نسبت به حجم معاملات در هفته قبل‌تر افزایشی ۴ درصدی داشت. رشد حجم معاملات این بازار در حالی که نرخ ارز در مسیر نزولی شدن قرار گرفته بود را باید در سایر فاکتورهای تاثیرگذار در این بازار از جمله نوسان قیمت‌های جهانی جست‌وجو کرد. بهای نفت در بازارهای جهانی در چند هفته گذشته اندکی ریزش داشت، با توجه به آنکه اغلب تحلیلگران بر این باور بودند که افت به‌وجود آمده در بهای جهانی نفت چندان دوامی نخواهد داشت، این کاهش نرخ، سیگنالی برای خرید کالاهایی مانند محصولات بخش پتروشیمی بود که از بهای نفت سیگنال می‌گیرند. به‌این‌ترتیب، خریداران گروه‌های کالایی بخش پتروشیمی از فرصت افت بهای جهانی به‌وجود آمده استفاده کرده و با وجود افت نرخ ارز در هفته پایانی فروردین دست به خرید زدند. روند نزولی به‌وجود آمده در نرخ ارز، بازار مشتقه بورس کالا را نیز در هفته پایانی فروردین از رونق انداخت به‌گونه‌ای که در این بازه زمانی در مجموع ۳۱۱ هزار قرارداد مشتقه مورد دادوستد قرار گرفت که نسبت به هفته منتهی به ۲۷ فروردین افتی ۴۲ درصدی داشت. به‌این‌ترتیب همچنین تعداد قراردادهای دادوستد شده در بازار مالی بورس کالا نیز در هفته منتهی به ۲ اردیبهشت به ۲۱ میلیون و ۳۹۵ هزار مورد رسید که نسبت به تعداد قرارداد معامله‌شده در هفته قبل خود، کاهشی ۳۷ درصدی داشت. اگرچه روند نزولی نرخ ارز در هفته پایانی فروردین اغلب بازارهای بورس کالا را با رکود مواجه کرد اما تاثیر افت بهای اسکناس امریکایی بر بازارهای مالی و مشتقه بورس کالا بیشتر بود. سیالیت بالای این بازارها و حضور خریدارانی که با هدف سرمایه‌گذاری وارد این بازار شده‌اند، باعث می‌شود این بازارها بتوانند خود را به‌سرعت با روند انتظارات تورمی و نوسانات نرخ ارز تطبیق دهند.

در روزهای پایانی اسفند سال گذشته و در ادامه روزهای ابتدایی فروردین امسال فاصله نرخ ارز نیمایی و آزاد افزایش یافت، این مهم‌ترین موضوعی بود که خریداران را راهی بازار فیزیکی بورس کالا کرد

▣ سخن پایانی

نزول قیمت‌ها در بازار ارز باعث افت محسوس متقاضیان فعال در رینگ‌های معاملاتی بورس کالا در هفته گذشته شد. نوسان بهای ارز سیگنالی مهم برای بازارهای کالایی کشور به‌شمار می‌رود؛ به‌گونه‌ای که قرار گرفتن نرخ اسکناس امریکایی در سراشیبی سقوط با ایجاد ذهنیت کاهش تورم باعث تعویق خرید و رکود در معاملات این بازار می‌شود. درعین‌حال افزایشی شدن نرخ ارز نیز می‌تواند، رونقی قابل‌ملاحظه به این بازار بدهد. البته در این میان نمی‌توان از اثرات نوسان نرخ‌های جهانی بر روند معاملات بازار فیزیکی بورس کالا و بازار مالی و مشتقه آن نیز چشم‌پوشی کرد. در واقع برآیند عواملی از جمله نرخ ارز آزاد و نیمایی، قیمت‌های جهانی، انتظارات تورمی و... رفتار معامله‌گران در بازارهای گوناگون از جمله بورس کالا را شکل می‌دهد.

یادداشت

توسعه در گرو ثبات ارزی

مرتضی یزدخواستی
فعال صنعت فولاد

نوسانات نرخ ارز و تاثیر آن بر عملکرد صنایع در طول سال‌های اخیر موردتوجه قرار گرفته است. شناخت این نوسانات تاثیر بسزایی بر تنظیم سیاست‌های ارزی و توسعه صنعتی و اقتصادی کشور دارد. در حالت کلی، افزایش نرخ ارز ۲ اثر متفاوت بر عملکرد صنایع صادرات‌محور یا واردات‌محور دارد. صنایعی که در فرآیند تولید خود به واردات مواد اولیه یا قطعات یدکی و تجهیزات وابسته هستند از این روند تاثیر منفی می‌گیرند اما صنایعی که زنجیره تولید آنها بر پایه بهره‌گیری از منابع داخلی شکل‌گرفته و در همین حال، امکان صادرات محصولات خود را دارند، فرصتی برای کسب سودآوری هرچه بیشتر می‌یابند. کما اینکه بررسی آمار فروش این شرکت‌ها نیز همین موضوع را تصدیق می‌کند. در واقع شاهد رشد ۲ برابری سود بسیاری از شرکت‌های فعال در حوزه معدن و صنایع معدنی هستیم.

این افزایش سود در حالی حاصل‌شده که در همین زمان، امکان کاهش قابل‌توجه هزینه تمام‌شده تولید برای این واحدها میسر نبوده است. در همین حال، نرخ فروش محصولات این واحدها نیز رشد ۲ برابری را از آن خود نکرده؛ بنابراین بخش قابل‌توجهی از تغییر و رشد سودآوری یادشده از افزایش نرخ ارز نشأت می‌گیرد.

نرخ ارز در بیش از یک‌سال اخیر با نوسانات قابل‌توجهی همراه بوده است. در همین حال، فعالان اقتصادی نیز برای امسال پیش‌بینی‌هایی را از نوسانات احتمالی نرخ ارز اعلام می‌کنند. از ابتدای امسال شاهد روند نزولی قیمت ارز هستیم.

چنانچه نرخ دلار در مسیر نزولی کنونی ادامه یابد، از سودآوری شرکت‌های صادرات‌محور کاسته می‌شود اما فعالیت صنایعی که برای تولید خود به مواد اولیه وارداتی نیاز دارند، تسهیل خواهد شد.

فارغ از روند صعودی یا نزولی نرخ ارز، تثبیت قیمت دلار در برابر ریال از اهمیت بیشتری برخوردار است، چراکه نوسانات یادشده در نرخ ارز زمینه بر هم خوردن بازار را فراهم می‌کند، در چنین شرایطی، حتی شاهد تغییر در صدور مجوزهای صادرات و واردات نیز هستیم. بدین‌ترتیب نوسان نرخ ارز فارغ از روند صعودی یا نزولی آن درمجموع به نفع صنعت و تولیدکنندگان نیست.

این نوسانات حتی مسیر توسعه صنایع را هم متاثر می‌کند، زیرا به‌دنبال رشد نرخ ارز که روندی معمول در کشور است، هزینه سرمایه‌گذاری و توسعه نیز افزایش خواهد یافت؛ بدین‌ترتیب در چنین موقعیت ناپایداری، از میزان طرح‌های توسعه‌ای کاسته خواهد شد.

صرفه‌جویی ۱۵۵ هزار مترمکعبی آب «فولاد»

رئیس گروه فنی ناحیه نورد گرم شرکت فولاد مبارکه از موفقیت تلاشگران ناحیه نورد گرم و ثبت رکوردی جدید در کاهش مصرف آب در این ناحیه خبر داد و گفت: این موفقیت بزرگ در شرایط سخت شیوع بیماری کووید ۱۹ با تلاش و همدلی همکاران ناحیه نورد گرم و در راستای تحقق اهداف سازمانی با صرفه‌جویی ۱۵۵ هزار مترمکعب آب در سال ۹۹ به‌دست آمده است.

فرزاد فرهادی تصریح کرد: رکورد قبلی مصرف آب نورد گرم مربوط به سال ۱۳۹۷ و به مقدار ۰.۲۵ مترمکعب به ازای هر تن تولید کلاف گرم بود که این رکورد در سال ۱۳۹۹ تا مقدار ۰.۲۲ مترمکعب به ازای هر تن تولید کلاف گرم کاهش یافت و صرفه‌جویی ۱۵۵ هزار مترمکعبی آب حاصل شد.

وی در ادامه به اقدامات انجام‌شده در راستای کنترل و کاهش مصرف آب که همواره جزو اهداف مهم ناحیه نورد گرم بوده، اشاره کرد و گفت: بهبود شبکه توزیع آب، بهبود تجهیزات پوسته‌شویی بار و ورق، کنترل مستمر فرآیند خنک‌کاری ورق، بهینه‌سازی و کنترل دمای آب ورودی، اجرای دقیق روتین‌های نگهداری و تعمیرات از جمله این اقدامات است.

رئیس گروه فنی ناحیه نورد گرم در پایان دستیابی به این دستاورد مهم را به‌تمامی همکاران و ذی‌نفعان گروه فولاد مبارکه تبریک گفت و از حمایت‌های مدیریت عالی شرکت، مدیریت ناحیه و زحمات بی‌دریغ تمامی همکاران ناحیه نورد گرم و پشتیبانی سایر نواحی که در کسب این موفقیت همکاری داشتند، تشکر کرد.

خبر

فرهنگ‌سازی برای ترویج موفقیت‌های فولاد مبارکه

معاون اطلاعات و اخبار صداوسیمای مرکز اصفهان در دیدار با مدیر روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه به نقش مهم روابط‌عمومی در انتقال موفقیت‌ها و مزایای صنعت فولاد به‌ویژه فولاد مبارکه اشاره کرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت فولاد مبارکه اصفهان، مرتضی صالحی‌شکیب معاون اطلاعات و اخبار صداوسیمای مرکز اصفهان افزود: آنچه بیش‌ازپیش نمایان است آن است که فولاد مبارکه اصفهان به‌عنوان یک مجموعه بزرگ صنعتی مزایای بسیاری برای استان و کشور دارد که به‌دلیل فنی بودن بخش عمده‌ای از آنها مخاطب صنعتی را در برمی‌گیرد.

این در حالی است که این صنعت که صنایع پایین‌دستی خود را تغذیه می‌کند، جایگاه ویژه‌ای هم در بین صنایع دارد.

معاون اطلاعات و اخبار صداوسیمای مرکز اصفهان در پایان افزود: درحالی‌که عموم جامعه از اقدامات مفید شرکت فولاد مبارکه اصفهان به‌صورت جزئی اطلاع دارند، این رسانه‌ها هستند که با فرهنگ‌سازی مناسب می‌توانند جامعه را از فواید حضور این‌گونه بنگاه‌های اقتصادی مطلع کنند.

یادداشت

پوست‌اندازی کاربرد انرژی در جهان

حسن مرادی / استاد حقوق انرژی دانشگاه تهران

ایران طی دهه‌ها روال ثابتی در مراودات و معاملات نفتی خود داشته و در کنار مصرف بالای داخلی (حدود ۲ میلیون بشکه در سال)، می‌توان گفت پایه اقتصاد خود را بر صادرات نفت خام بنا کرده است. با کوچ جهان به سوی استفاده از انرژی‌های پاک، انتظار می‌رود نگاه ایران نیز به این سمت و سو متمرکز باشد و از تغییر رویکرد جهان یا به‌عبارتی پوست‌اندازی کاربرد انرژی جا نماند. در سراسر جهان متخصصان در حال تحقیق و توسعه بوده تا براساس پژوهش‌های علمی، راهکارهای مناسبی در جهت بهره‌برداری از انرژی‌های نو به دست آورند. بنابراین ما نیز نباید دچار غفلت شویم و به دلیل داشتن ذخایر غنی از سوخت‌های هیدروکربنی از جمله نفت خام، به صادرات یا استفاده صرف از این انرژی‌ها بسنده کنیم بلکه با توجه به رویکردهای بین‌الملل و تحقیقاتی که روزبه‌روز استوارتر پیگیری می‌شود، بخش تحقیقات نفت و انرژی کشور نیز باید همگام با جهان پیش رود. توجه به سوخت‌های پاک مانند انرژی خورشیدی، انرژی زیست‌توده و همچنین انواع انرژی‌های نو مانند انرژی اتمی در طی سال‌های اخیر استفاده از سوخت‌های فسیلی را به دلیل معایب و زیان‌های زیست‌محیطی آن کنار زده و ما نیز نباید از قافله بین‌المللی که گرایش به استفاده از شیوه‌های نوین در صنایع دارد، عقب بمانیم. کشور ما در کنار آنکه توجه اقتصاد را بر درآمدهای نفتی متمرکز کرده، سالانه مقدار قابل‌توجهی سوخت فسیلی در مصارف داخلی داشته که همین موضوع می‌تواند برای ایران یک نکته منفی محسوب شود. انتظار می‌رود تا جامعه صنعتی کشور به سمت تولید محصولات مستقل از سوخت‌های فسیلی از جمله نفت خام حرکت کند چراکه اقدامات جهانی در این عرصه به ما نشان داده که انرژی‌های پاک می‌توانند جایگزین مناسبی برای سوخت‌های فسیلی باشند و حتی کاراتر از نفت در خدمت صنعت قرار گیرند. از همین رو فعالیت‌های تحقیقاتی ما نیز باید دنباله‌رو این نتایج باشد. امروزه ساخت ماشین‌های هیبریدی که به جای سوخت فسیلی از برق برای حرکت استفاده می‌کنند، نقش ویژه‌ای در جهت ارائه رویکرد جهانی به سمت انرژی‌های پاک داشته و سازکار آن نشان‌دهنده توانایی استقلال صنعت از سوخت‌های فسیلی است. طی سال‌های اخیر مباحث دیگری از جمله فناوری‌های نانو یا استفاده از آب به‌عنوان سوخت برای تجهیزات و ماشین‌آلات صنعتی نیز در جهان مطرح شده و در زمینه استفاده از این فناوری‌ها پیشرفت‌های چشم‌گیری حاصل شده است. در کشور ما نیز شرکت‌های دانش‌بنیان همواره تلاش کرده‌اند از این قاعده و رویه‌ای که جامعه جهانی در زمینه استفاده از نفت و انرژی در پیش گرفته، عقب نمانده و به سمت تولید فناوری‌های نوین در این حوزه پیش رفته‌اند. اما نکته شایان توجه آن است که سرعت روند رشد ما در استفاده از انرژی‌های پاک در صنایع و دستیابی به فناوری‌های نوین این بخش، با شتاب سایر کشورها تناسب نداشته و باید حرکت ما سرعت بیشتری به خود بگیرد. بنابراین برداشت من از پیش‌بینی‌های آینده درباره کاهش تقاضای جهانی نفت خام و تقلیل استفاده از سوخت‌های فسیلی، این است که نباید در مقابل این پیشگویی‌ها و رویکرد فعلی جامعه جهانی درباره استفاده از انرژی‌های پاک بی‌تفاوت بوده و تنها به ذخایر و منابع سوخت‌های فسیلی خود دلخوش باشیم. لازم به یادآوری است زمانی که استفاده از سوخت سیاه یا مازوت در کشتی‌ها ممنوع و براساس قانون کشتی‌ها برای تردد و فعالیت وادار به استفاده از گازوئیل یا گاز شدند، به‌تدریج این سوخت‌ها از مصارف حذف شد. در ادامه نیز با جایگزینی انرژی‌های پاک به جای سوخت‌های فسیلی، جهان با کنار گذاشتن نفت‌خام به سمت ساخت زمینی پاک قدم خواهد برداشت. در حقیقت این دست تصمیمات زیست‌محیطی که از دغدغه صیانت از زمین سرمنشأ می‌گیرد، بشر را به سوی دنیایی بی‌آلایش‌تر رهنمون می‌کند.

بررسی روش تعیین نرخ ارز در گفت‌وگو با یک کارشناس اقتصاد:

جهش‌های ارزی پیامد تورم هستند

امیرعباس آذرم‌وند
editor@smtnews.ir

رابطه میان نرخ ارز و تورم در فضای بحث‌های اقتصادی ایران تبدیل به رابطه‌ای مبهم شده که گاه علت و معلول در آن تغییر می‌کند. برخی تصور می‌کنند افزایش نرخ دلار یا همان جهش‌های ارزی معروف تخته پرش تورم در کشور هستند. حال آنکه بررسی‌ها نشان می‌دهد نرخ تورم دو رقمی مهمان امروز و دیروز اقتصاد ایران نبوده و حداقل در سال‌های پس از انقلاب همواره شریک اقتصاد ما بوده است. به این ترتیب حتی زمانی که نرخ ارز هم ثابت می‌ماند تورم در کشور دو رقمی بود.

در همین باره محمدرضا عبداللهی، پژوهشگر اقتصاد به صمت گفت: نقدینگی در ادبیات اقتصادی پیش‌فرض و دلیل تمام تورم‌ها در میان‌مدت و بلندمدت است؛ یعنی اگر قصد کنترل تورم وجود دارد اول باید افزایش نقدینگی را کنترل کرد. افزایش نقدینگی خود دلیل اصلی تضعیف ارزش پول ملی و نوسانات نابهنگام بازار ارز است.

مشروح این گفت‌وگو را در ادامه بخوانید.

در برخی دوران از آنجا که نرخ نفت به شکل افسانه‌ای رشد می‌کرد دولت به بازیگر اصلی بازار ارز تبدیل می‌شد زیرا تامین‌کننده عمده ارز داخل کشور بود

◉ قیمت ارز در کشورهایی چون ایران چگونه تعیین می‌شوند؟

برای بررسی نرخ هر کالایی باید ابتدا متغیرهای بنیادین سازنده نرخ آن را شناخت و با بررسی شرایط این متغیرها به تحلیل قیمتی اقدام کرد. بازار ارز همچون بازارهای دیگر عمل می‌کند یعنی قبل از هر چیز تحت تاثیر میزان عرضه و سطح تقاضا است.

در بحث عرضه ارز در کشور ما این امر ثابت شده که عمده ارز داخل کشور از طریق صادرات تامین می‌شود؛ یعنی صادرکنندگان ایرانی با صادرات کالاها یا خدمات خود می‌توانند ارز به دست بیاورند و آن را برای ارائه و هزینه‌کرد در داخل کشور تبدیل به ریال کنند.

در این میان دولت ایران هم خود در صادرات نقش مهمی دارد؛ دولت ایران انحصار فروش نفت ایران را در دست دارد و ارز حاصل از این فرآیند را به داخل کشور می‌آورد و برای اینکه بتواند هزینه‌های خود را بپردازد آن را تبدیل به ریال می‌کند.

از سوی دیگر نباید فراموش کنیم در برخی دوران از آنجا که نرخ نفت به شکل افسانه‌ای رشد می‌کرد دولت به بازیگر اصلی بازار ارز هم تبدیل می‌شد زیرا تامین‌کننده عمده ارز داخل کشور بود. در این شرایط دولت می‌توانست نقش پررنگ‌تری را در تامین نرخ ارز بازی کند.

◉ در بخش تقاضا بازیگران اصلی چه کسانی هستند؟

متقاضیان اصلی ارز در داخل کشور واردکنندگان هستند زیرا برای خرید کالاهای موردنیاز در داخل باید ارز همراه داشته باشند تا از طریق بازارهای جهانی اقدام به خرید کالاها کنند.

همچنین بخشی دیگر از تقاضای ارز در ایران هم برای خروج سرمایه استفاده می‌شود؛ یعنی افرادی که در شرایط بحرانی اقتصاد چشم‌انداز روشنی نمی‌بینند و فکر می‌کنند باقی ماندن در کشور به زیان آنها خواهد بود، دارایی‌های خود را تبدیل به ارز کرده و از کشور خارج می‌کنند.

حال ممکن است بخشی از این خروج سرمایه به صاحبان سرمایه‌های خرد تعلق داشته باشد مانند بیشتر افرادی که اقدام به خرید ملک در خارج از کشور کرده‌اند.

بخش ناچیزی هم از تقاضای کل ارز در ایران را مسافران تشکیل می‌دهند که برای سفرهای خارجی نیاز به ارز معتبر جهانی دارند و برای این مهم اقدام به خرید ارز می‌کنند. همان‌طور که تاکید کردم سهم این بخش نسبت به دو بخش دیگر بسیار ناچیز است.

◉ در شرایط تحریم چه اتفاقی رخ می‌دهد که ما جهش‌های ارزی را همواره در این دوران مشاهده می‌کنیم؟

در زمان تحریم‌های جدی و به‌ویژه از همان جنسی که در دهه ۹۰ در کشور اتفاق افتاد قبل از هر چیز جلوی فروش نفت ایران گرفته می‌شود.

این امر سبب می‌شود تا در عمل دولت مهم‌ترین ابزار به دست آوردن دلار را از دست بدهد و نتواند تقاضای موجود در بازار را تامین کند.

حتی ارز حاصل از فروش نفتی که به دشواری فروخته می‌شود را هم نمی‌توان به‌راحتی به کشور وارد کرد به همین دلیل عرضه دچار مشکل می‌شود.

از سوی دیگر در همین شرایط دشوار اقتصادی نیز دولت ارز ناچیزی را که در اختیار دارد مجبور است با نرخ ۴۲۰۰ تومانی به واردات کالاهای اساسی اختصاص دهد.

از سوی دیگر، شرایط برای صادرات غیرنفتی هم دشوار می‌شود. در همین یکی دو سال اخیر نیز این امر مشاهده شد.

البته خود تحریم‌ها شاید مانع اصلی این نوع صادرات نباشند و برای مثال، در دوره اخیر کرونا نقش اصلی را بازی کرد اما به هر حال چون موانعی بر سر برگشت پول‌های حاصل از صادرات به بانک‌های داخلی وجود دارد، به طور کلی صادرات و به طور خاص حتی صادرات غیرنفتی نیز دشوارتر می‌شود.

این عوامل دست‌به‌دست یکدیگر می‌دهند تا عرضه از یک سو کاهش پیدا کند. در بخش تقاضا هم البته واردات کشور نسبت به گذشته کاهش داشته و نمی‌توان ادعا کرد هم‌اکنون فشار واردات سبب تقاضای چشمگیر در بازار شده اما هم تقاضا برای خروج سرمایه افزایش یافته و هم میزان کاهش تقاضا به اندازه عرضه نبوده است.

درنتیجه تراز میان عرضه و تقاضا به نحوی به هم خورده که قیمت‌ها روند تورمی داشته باشند.

◉ این روزها بحث بر سر نرخ واقعی دلار داغ است. اگر تحریم‌ها همین‌طور پابرجا باشند و فشار اقتصادی به کشور ادامه یابد، نرخ دلار در سال ۱۴۰۰ چقدر می‌شود؟

من فکر نمی‌کنم اکنون در آستانه یک جهش قیمتی باشیم. هیچ‌کدام از عوامل این جهش هم‌اکنون مشاهده نمی‌شوند و در مقابل به نظر می‌رسد فضا به یک وضعیت تثبیت‌شده رسیده است.

حتی صحبت‌های کارشناسان مختلف هم نشان می‌دهد آنها نیز فکر نمی‌کنند دلار در آستانه جهش دوباره باشد.

به نظر من، نرخ فعلی همچنان ثابت بماند؛ یعنی فکر می‌کنم نرخ دلار امسال میان ۲۱ تا ۲۵ هزار تومان در نوسان باشد و فعلا نوسانی به چشم نمی‌آید.

◉ چنانچه تحریم‌ها لغو شوند، وضعیت چگونه خواهد شد؟

اگر منظور شما از لغو تحریم‌ها، لغو تمام تحریم‌های پس از خروج امریکا از برجام باشد، یعنی مشابه چیزی که در سال ۹۴ رقم خورد آن‌گاه شرایط یکسره متفاوت می‌شود.

نخستین اقدام عملی پس از لغو تحریم‌ها این است که به دلیل رفع مانع بر سر فروش نفت ایران، درآمد ارزی دولت بهبود خواهد یافت.

به این ترتیب دولت ایران هم توانایی کافی برای کنترل بازار را به دست خواهد آورد و می‌تواند دوباره مدیریت خود را اعمال کند.

با این حال، حتی اگر به شرایط پیش از تحریم هم برگردیم نرخ هر دلار امریکا کمتر از ۱۵ هزار تومان نمی‌شود؛ یعنی وقتی به میزان تورمی که در سه چهار سال گذشته کشور به آن دچار شده بنگریم، می‌فهمیم که دیگر رسیدن به ارز ۱۰ هزار تومانی یا ارزان‌تر ممکن نخواهد بود و نرخ دلار در بهترین حالت در کانال میان ۱۵ تا ۲۰ هزار تومانی قرار خواهد گرفت.

◉ در اقتصادی چون اقتصاد ایران، تورم علت جهش نرخ ارز است یا برعکس، این جهش ارز است که سبب شتاب تورم می‌شود؟

درباره بحث تورم و ارز یا همان رابطه میان نرخ تورم و نرخ ارز باید ابتدا به یک اشتباه رایج پرداخت؛ به‌ویژه که این اشتباه مصطلح در ادبیات اقتصادی کشور هم جا افتاده است.

تورم در یک تعریف کلی به معنای افزایش مستمر نرخ کالاها یا خدمات است. تاکید خاصی بر مستمر بودن آن وجود دارد که نشان‌دهنده اهمیت روند تورمی در یک مقطع است. حال در کشور ما اصولا یا نرخ دلار ثابت می‌ماند یا دچار جهش‌های قیمتی می‌شود.

به این ترتیب می‌توانیم بگوییم بازار ارز ایران نمی‌تواند سبب ایجاد تورم باشد اما موجب افزایش سطح عمومی قیمت‌ها می‌شود. افزایش سطح عمومی قیمت‌ها در اقتصاد به روندی ناگهانی گفته می‌شود که قیمت‌ها در آن به دلایلی رشد انفجاری را تجربه می‌کنند.

پس با وجود اینکه ما در کشور شوک ارزی داشتیم اما خود شوک ارزی معلول چیزهای دیگری است و علت تورم محسوب نمی‌شود بلکه تنها سبب افزایش سطح عمومی نرخ کالاها و خدمات در کشور می‌شود.

◉ با این حال، مطالعات متنوعی نشان می‌دهد جهش نرخ ارز در کشور اثرات تورمی هم به همراه دارد. اثر تورمی این جهش‌ها چقدر است؟

بله؛ منظورم این نبود که تورم و نرخ ارز هیچ رابطه‌ای با هم ندارند بلکه منظورم این بود که میان تورم و افزایش سطح عمومی قیمت‌ها تفاوت وجود دارد که در مستمر بودن آن است. اما جهش‌های نرخ ارز افزایش ناگهانی را به همراه دارند که همان افزایش عمومی سطح قیمت‌ها است.

با این حال، مطالعات گوناگونی درباره نقش افزایش نرخ ارز بر نرخ تورم انجام شده است. از جمله مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی چند بار به فراخور به این مسئله پرداخت.

اکنون ثابت شده افزایش هر ۱۰ درصد بر میزان نرخ ارز ۲ درصد بر کل نرخ تورم کشور اضافه خواهد کرد. حتی می‌توان گفت در بلندمدت و میان‌مدت این دو درصد می‌تواند بیشتر هم شود اما به طور کلی این عدد در بیشتر مواقع صدق می‌کند.

◉ شما دلیل اصلی نرخ تورم در ایران را جهش‌های نرخ ارز نمی‌دانید. می‌توانید بگویید عامل اصلی جهش‌های تورمی در کشور چیست؟

درواقع قصد دارم بگویم دلیل اصلی تورم در کشور ما به هیچ وجه ارز و نوسانات آن نیست. البته نمی‌توانم این مسئله را کتمان کنم که در مقاطعی افزایش نرخ حامل‌های انرژی و بنزین موجب افزایش چشمگیر در سطح عمومی قیمت‌ها شده و همین امر نیز بر شتاب تورمی افزوده است.

اما باز هم می‌گویم تورم نیاز به یک روند مستمر فزاینده قیمتی دارد، نه یک جهش ناگهانی هرچند چشمگیر.

در ادبیات اقتصاد این به‌عنوان یک اصل پذیرفته شده که در بلندمدت و میان‌مدت هیچ عاملی برای افزایش نرخ تورم وجود ندارد جز افزایش نقدینگی.

اگر کسی دنبال مقصر تورم در کشور می‌گردد باید سراغ میزان افزایش نقدینگی برود. در نیم قرن اخیر همواره تورم دو رقمی در ایران وجود داشته اما برای مدت‌های طولانی نرخ ارز بدون هیچ تکانه‌ای در کشور با ثبات دست‌به‌دست می‌شد.

مانند دهه ۸۰ که برای یک دهه به شکل مداوم نرخ دلار تقریبا ثابت ماند اما در تمام آن دهه هم همیشه نرخ تورم کشور دو رقمی بود.

به این ترتیب همان‌طور که مشاهده می‌شود جهش‌های نرخ ارز خود زاده یک وضعیت نامعقول هستند.

همانطور که گفتم، تورم در بلندمدت تنها یک دلیل دارد و آن هم افزایش نقدینگی است. در تمام دولت‌های بعد از جنگ به ازای هر ۸ سال نقدینگی در کشور ما ۷ برابر شده است.

این شاخص نشان می‌دهد چرا وقتی کشور دچار رکود هم می‌شود یا قرنطینه کرونایی سبب تعطیلی تقریبا تمام مشاغل می‌شود باز هم قیمت‌ها ثابت نمی‌مانند و روند افزایشی آنها ادامه‌دار است.

اینجا باید از یک سوءتفاهم هم پیشگیری کرد؛ من قصد ندارم بگویم جلوگیری از فرار سرمایه از کشور کاری عبث است بلکه باید این اقدام با شدت دنبال شود و اجازه داده نشود که ارز از کشور به شکل غیرقانونی خارج شود. حتی نمی‌خواهم بگویم کنترل نرخ ارز اشتباه است و به طور کلی باید کنار گذاشته شود.

منظور من این است که اگر هدف اصلی کنترل نرخ تورم باشد باید ریشه مشکل را فهم کرد. جایی که برای این مهم باید مورد توجه قرار گیرد روند افزایش نقدینگی در کشور است.

به این ترتیب باید سراغ اصلاح نظام بانکی و بودجه در کشور رفت و از این طریق و کنترل بهتر بر بخش مالی و پولی کاری انجام داد تا تورم کاهش یابد.

بدون این پیش‌نیازها و با تمرکز صرف بر بازار ارز نمی‌توان امیدوار بود که این مسئله حل خواهد شد و نرخ تورم تک‌رقمی می‌شود.

به همین دلیل باید در بحث‌های مربوط به نرخ ارز هوشیار بود و توجه داشت که تورم مهم‌ترین دلیل افزایش نرخ ارز است و نه نرخ ارز دلیل اصلی افزایش نرخ تورم در کشورها.

◉ با این حال، تا زمانی که تحریم‌ها با این شدت ادامه دارد به نظر نمی‌رسد بتوان جلوی کسری بودجه که مهم‌ترین عامل افزایش نقدینگی در کشور است را گرفت. به نظر شما این روند توقفی دارد؟

همان‌طور که شما هم گفتید رشد نقدینگی در ایران بیش از هر چیز ناشی از کسری بودجه بزرگ دولت است. این کسری بودجه از سال ۹۷ تاکنون ادامه داشته است. حتی با توجه به لایحه بودجه و پیش‌بینی فروش ۲ و نیم میلیون بشکه نفت در روز از سوی دولت هم نشان می‌دهد امسال نیز کسری بودجه بزرگی در کشور رقم بخورد چراکه روند مذاکرات این را نشان نمی‌دهد که به همین زودی گره تنش‌ها باز شود. به هر حال همین کسری بودجه خود به دلیلی برای خلق پول بدون پشتوانه تبدیل می‌شود و افزایش نقدینگی نیز به شوک ارزی در کشور دامن می‌زند.

محمدرضا عبداللهی

حتی ارز حاصل از فروش نفتی که به دشواری فروخته می‌شود را هم نمی‌توان به‌راحتی به کشور وارد کرد به همین دلیل عرضه دچار مشکل می‌شود

بندهای پیشنهادی برای مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید

در جلسه‌ای با حضور وزیر صنعت، معدن و تجارت، موارد پیشنهادی معاونت امور صنایع وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید در بخش صنعت مورد بررسی قرار گرفت.

به‌گزارش شاتا، وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌عنوان متولی بخش صنعت، معدن و تجارت کشور از نخستین روزهای سال ۱۴۰۰ و در راستای تحقق شعار سال با عنوان «تولید؛ مانع‌زدایی‌ها و پشتیبانی‌ها»، شناسایی موانع پیش‌روی تولید و تدوین راهکارهای اجرایی برای رفع موانع موجود را در دستورکار قرار داده است.

به همین منظور، وزیر صنعت، معدن و تجارت در جلسه‌ای که با حضور معاونان طرح و برنامه و امور صنایع، رئیس هیات‌عامل ایدرو، مدیرعامل سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران و دبیر ستاد تسهیل و رفع موانع تولید کشور برگزار شد، پیشنهادهای ارائه‌شده در زمینه مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید در بخش صنعت را بررسی کرد.

علیرضا رزم‌حسینی در این جلسه با تاکید بر ضرورت تسریع در فرآیند تدوین بسته پیشنهادی مانع‌زدایی و پشتیبانی از تولید در راستای تحقق فرمایشات رهبر معظم انقلاب، توجه به نظرات و پیشنهادات کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی، تشکل‌های بخش خصوصی، اتاق بازرگانی و اتاق اصناف را ضروری برشمرد.

وی تاکید کرد: وزارت صنعت، معدن و تجارت با تمام توان، در مسیر تحقق فرمایشات رهبر معظم انقلاب، جهش بیش از پیش تولید و رفع موانع پیش‌روی تولیدکنندگان گام برخواهد داشت.

سایپا در مسیر نوآوری و توسعه

شاهین اتومات نیمه دوم سال به بازار می‌آید

تولید براساس استانداردهای تدوین‌شده هشتادوپنج‌گانه در صنعت خودرو، نویدبخش مدل‌هایی متفاوت از گذشته است. به‌گزارش صمت شاید پیش‌تر بخشی از این استانداردها، آپشن محسوب می‌شد اما امروز آنها خود بخشی از قطعات اصلی و ضروری هر خودرویی هستند. بخشی از تامین رضایتمندی مشتریان مربوط به استانداردهای جدید و البته ارتقای کیفی خودروهاست.

از نیمه دوم سال ۹۸، تغییر و تحولاتی در شرکت‌های خودروساز آغاز شد و آنها با استفاده از امکانات و ظرفیت‌های کشور به سوی افزایش خودکفایی و ارتقای کیفی محصولات حرکت کردند. این امر در بازدید رئیس سازمان ملی استاندارد از شرکت خودروسازی سایپا مورد تاکید قرار گرفت و عنوان شد که امسال شاهد عرضه خودروهای جدید و باکیفیت به بازار از سوی این خودروساز داخلی خواهیم بود و می‌تواند صادرات خودرو به کشورهای منطقه را هم گسترش دهد.

عکس: صمت

گروه صنعت
editor@smtnews.ir

تامین رضایت مردم

یکی از نخستین مولفه‌های مهم در شرکت‌های خودروسازی جهان، تامین رضایت مشتریان است. تولیدکنندگان بنام جهانی تلاش دارند با در نظر گرفتن تمام سلایق، رضایتمندی حداکثری متقاضیان کالاها را افزایش داده و سهم خود را از بازار بیشتر کنند. خودروسازان داخلی هم با طراحی و عرضه خودروهای جدید و ارتقای کیفی و فنی خودروهای قدیمی‌تر به‌دنبال این امر مهم هستند. غلامرضا شریعتی، رئیس سازمان ملی استاندارد در حاشیه بازدید از مرکز تحقیقات و خطوط تولید گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه مدیریت جدید سایپا مبتکر و نوآور است، گفت: امسال شاهد عرضه خودروهای جدید و باکیفیت به بازار از سوی شرکت سایپا خواهیم بود و این گروه خودروسازی به سمت تامین رضایت مردم حرکت می‌کند. به‌گزارش سایپانیوز، وی اظهارکرد: سال‌های گذشته، مجموعه سایپا انواع محدودی خودرو تولید می‌کرد که بخشی از آنها به صورت سی‌کی‌دی بود اما در دو سال اخیر این مجموعه با خوداتکایی به پیشرفت‌های خوبی رسیده و توانسته با طراحی و تولید خودروهای جدید به سمت تامین نیاز مشتریان و بروزرسانی صنعت خودرو حرکت کند.

رئیس سازمان ملی استاندارد با بیان اینکه گروه خودروسازی سایپا در مسیر نوآوری و توسعه است، تاکید کرد: آنچه در مرکز تحقیقات سایپا دیده شد، بیانگر کار بزرگی است که از سوی مهندسان داخلی در حال انجام است؛ بنابراین با ادامه رویکرد فعلی، صنعت خودرو می‌تواند به پیشرفت‌هایی که از سال‌های دور انتظار آن وجود داشت، برسد.

شریعتی با اشاره به اینکه امسال شاهد ورود خودروهای جدید سایپا به بازار و رونمایی از محصولات جدید خواهیم بود، گفت: تنوع گسترده در محصولات خودرویی، ارتقای سطح فناوری خودروها و رشد کیفی، ۳ مقوله‌ای است که این خودروساز هدف‌گذاری کرده که طی امسال و سال آینده محقق کند. وی ادامه داد: مدیریت حاکم بر سایپا مبتکرانه و نوآورانه است و سعی‌شده برای احترام به حقوق شهروندان و نظرات مشتریان برنامه‌ریزی‌های لازم انجام شود؛ به‌طور قطع در این مسیر ایرادهایی وجود دارد که این شرکت خودروساز باید در راستای حل آنها گام بردارد.

▣ حمایت از تولید وظیفه دولت‌هاست

رئیس سازمان ملی استاندارد خاطرنشان کرد: هیچ‌کس انتظار ندارد در شرایط سخت تحریم، خودروساز ایرانی با خودروسازان مطرح خارجی که سال‌های متمادی است در بازارهای بین‌المللی حضور دارد، تطابق داشته باشد اما حرکت به سمت توسعه و حل چالش‌ها ضرورت دارد.

شریعتی با بیان اینکه گروه خودروسازی سایپا با توجه به طراحی خودروهای جدید و به‌روز این امکان را خواهد داشت که صادرات محصولات خود را به کشورهای منطقه گسترش داده و با سایر شرکت‌های خارجی در بازار منطقه رقابت کند، تصریح کرد: با توجه به توسعه مناسب صنعت خودرو، دیگر این صنعت نیازمند حمایت‌های غیرمتعارف نیست، البته حمایت از تولیدات داخل وظیفه دولت‌هاست و در تمام کشورها انجام می‌شود.

▣ ادامه حرکت توسعه‌ای

رئیس سازمان ملی استاندارد تاکید کرد: امیدوارم حرکت توسعه‌ای سایپا متوقف نشود و فرآیندی که وجود دارد موردحمایت و پشتیبانی قرار گیرد.

شریعتی با بیان اینکه شرایط امسال و سال‌های آینده سایپا متفاوت از دهه‌های گذشته است، تصریح کرد: من به توسعه این مجموعه امیدوارم و به‌طور قطع، با افزایش فعالیت مهندسان داخلی و نیازسنجی بازار می‌توان صنعت خودرو کشور را متحول کرد.

▣ تقدیر از خروج پراید

رئیس سازمان ملی استاندارد با قدردانی از مدیرعامل گروه خودروسازی برای خروج پراید از خط تولید این مجموعه، گفت: ورود خودروهای ایمن و به‌روز اتفاق خوبی بود که پس از خروج پراید با جدیت بیشتری دنبال شد؛ از سایپا انتظار داریم این حرکت روبه‌جلو را با شتاب بیشتری ادامه دهد.

شریعتی در ادامه به موضوع استاندارد هشتادوپنج‌گانه خودرو اشاره کرد و افزود: با توجه به رشد صنعت خودرو از شرکت‌های خودروسازی می‌خواهیم فقط به استانداردهای اجباری بسنده نکنند و در راستای انتظارات مشتریان و احترام به مصرف‌کنندگان خودرو، سطح استانداردها را افزایش دهند، به‌گونه‌ای‌که سازمان ملی استاندارد خود را با استانداردهای به‌روز و بومی‌شده خودروسازان تطبیق دهد.

▣ استانداردهای سخت‌گیرانه شاهین

رئیس سازمان ملی استاندارد با اشاره به استاندارد مناسب خودرو شاهین که از اواخر سال گذشته وارد بازار شده، گفت: برای تدوین استاندارد این خودرو تولید داخل، همکاری‌های گسترده‌ای بین سازمان ملی استاندارد و گروه خودروسازی سایپا انجام شد که نتیجه آن بسیار مطلوب بود؛ هر دو مجموعه تلاش کردند با وجود شرایط سخت تحریم سطح استاندارد خودرو شاهین را بالا ببرند.

وی ادامه داد: هر میزان استانداردها سخت‌گیرانه‌تر باشد، به‌طور قطع رضایت مشتریان بیشتر و صادرات خودروهای تولید داخل میسر می‌شود؛ در این میان، ضرورت دارد تامین رضایت مردم اولویت خودروسازان باشد. رئیس سازمان ملی استاندارد گفت: امسال شاهد ورود خودروهایی به بازار خواهیم بود که خودروسازی سایپا براساس سلیقه مشتریان و رعایت استانداردها تولید می‌کند. وی تصریح کرد: با روند توسعه‌ای که سایپا در پیش گرفته، نگاه جامعه به صنعت خودرو تغییر خواهد کرد و دیگر مردم به‌دنبال خودروهای خارجی نخواهند بود. شریعتی اظهارکرد: صنعت خودرو با وجود سخت‌ترین شرایط تحریمی و مشکلات جدی که با آن مواجه شد، توانست به موفقیت‌هایی دست پیدا کند.

غلامرضا شریعتی: با روند توسعه‌ای که سایپا در پیش گرفته، نگاه جامعه به صنعت خودرو تغییر خواهد کرد

افزایش تیراژ تولید

در ادامه این بازدید، سیدجواد سلیمانی، مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه برنامه جامعی برای تولید خودروهای جدید و باکیفیت دارند، گفت: تیم مدیریتی گروه خودروسازی سایپا در تلاش است در راستای تامین رضایت مشتریان و مردم گام بردارد وی اظهارکرد: سال گذشته با وجود تمام مشکلاتی که تحریم‌های ظالمانه برای صنعت خودرو ایجاد کرد، توانستیم رشد تولید داشته باشیم و میزان تولید خودرو را به بیش از ۴۲۰ هزار دستگاه برسانیم.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه در فشار حداکثری و اوج‌گیری تحریم‌ها و نیز محدودیت‌های اپیدمی کرونا، مجموعه سایپا موفق شد در زمینه طراحی و تولید خودروهای جدید و به‌روز گام بردارد، اظهارکرد: طراحی خودروهای آریا، اطلس، شاهین و... که طراحی و تولید آنها ۱۰۰ درصد در داخل و از سوی مهندسان جوان ایرانی انجام‌شده نشان می‌دهد، تحریم نه‌تنها باعث توقف صنعت خودرو نشد، بلکه سبب شد گروه خودروسازی سایپا در مسیر رشد و توسعه پایدار قرار گیرد.

▣ تولید ۲۰ هزار «آریا»

سلیمانی با اعلام این خبر که برنامه‌ریزی برای تولید ۶۰ هزار «شاهین» و ۲۰ هزار «آریا» در سال ۱۴۰۰ انجام‌شده، گفت: در راستای تامین رضایت مشتریان از شهریور خودرو شاهین اتوماتیک تولید و در نیمه دوم امسال وارد بازار خواهد شد.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا با بیان اینکه حذف زودتر از موعد پراید نسبت به زمانی که سازمان ملی استاندارد اعلام کرد بیانگر آن است که مجموعه سایپا قصد دارد برای تامین خواسته‌های مردم تلاش مضاعف داشته باشد، خاطرنشان کرد: سایپا در سال‌های تحریم و کرونا، از خودرو پراید به خودروهای شاهین، آریا و اطلس رسیده؛ خودروهایی که به جهت فناوری برتری‌های متعددی دارند و می‌توانند رضایت مردم را فراهم کنند.

وی تاکید کرد: مجموعه سایپا در شرایطی موفق‌شده به طراحی و تولید خودروهای جدید و به‌روز دست پیدا کند که شرکای خارجی، بدعهدی کردند و از ایران رفتند. او گفت: خروج شرکای خارجی از ایران باعث شد مجموعه سایپا با معوقات زیادی روبه‌رو شود که با تلاش‌های انجام‌شده معوقات به حداقل رسیده است.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا ادامه داد: در ابتدای دوره تحریم، فضاسازی رسانه‌های معاند به‌گونه‌ای بود که صنعت خودرو ایران شکننده است و در ادامه فشار حداکثری نمی‌تواند ادامه حیات دهد، اما مجموعه سایپا اجازه نداد جوسازی‌ها ادامه پیدا کند و به‌سرعت نسبت به طراحی خودروهای جدید برنامه‌ریزی کرد.

سلیمانی با اشاره به اینکه استاندارد خودرو شاهین که سال گذشته وارد بازار شد از سوی کارشناسان این مجموعه و سازمان ملی استاندارد نهایی شده، گفت: برای نخستین‌بار در کشور، استاندارد خودرو شاهین از صفر تا نهایی شدن آن از سوی مهندسان داخلی انجام شد؛ این امر اتفاق بسیار مهم و بزرگی است.

مدیرعامل گروه خودروسازی سایپا افزود: برای اینکه یک محصول متمایز داشته باشیم، یک سیستم کیفی خاص برای خودرو شاهین تعریف شد؛ بدین‌جهت استاندارد این خودرو جدید است که خوشبختانه به‌خوبی پیاده‌سازی شده است.

اعطای تسهیلات اعتباری

گفتنی است در راستای افزایش رضایت‌مندی مشتریان و انجام مسئولیت‌های اجتماعی، تفاهمنامه همکاری مشترکی بین شرکت خدمات فنی رنا و بانک دی امضا شد که براساس آن، اعطای تسهیلات اعتباری به مالکان محصولات سایپادیزل در دستور کار قرار گرفت. حمید رزمجو، مدیرعامل شرکت خدمات فنی رنا با اعلام این خبر افزود: در راستای تحقق شعار سال با عنوان تولید، پشتیبانی‌ها، مانع‌زدایی‌ها و برای حمایت و پشتیبانی از صاحبان محصولات سایپادیزل و رفع مشکلات مالی، طرح اعطای تسهیلات اعتباری به مشتریان در دستور کار قرار گرفت.

وی اظهارکرد: براساس این تفاهمنامه، مالکان محصولات سایپادیزل می‌توانند با مراجعه به تمامی شعبه‌های بانک دی در سراسر کشور نسبت‌به اخذ تسهیلات برای خرید قطعات و دریافت خدمات از نمایندگی‌های شرکت خدمات فنی رنا اقدام کنند.

رزمجو با قدردانی از اقدامات بانک دی در راستای انجام مسئولیت‌های اجتماعی خاطرنشان کرد: این بانک تاکنون گام‌های خوبی را در ارائه طرح‌های حمایتی برداشته است و بدون شک این همکاری و تعامل در حوزه خدمات به مشتریان این شرکت می‌تواند اثرات مثبتی را در بخش خدمات‌رسانی در کشور به‌همراه داشته باشد.

سیدجواد سلیمانی: برای نخستین‌بار، استاندارد خودرو شاهین از صفر تا نهایی شدن آن از سوی مهندسان داخلی انجام شد

زمینه تعامل

رحیم طاهری، عضو هیات مدیره بانک دی نیز در آیین امضای این تفاهمنامه گفت: امیدواریم مشارکت و همکاری که بانک دی در قالب اعطای تسهیلات به شبکه خدمات و تعمیرات خودروهای سنگین آغاز می‌کند، زمینه‌ساز تعامل بیشتر با گروه خودروسازی سایپا باشد.

براساس تفاهم انجام‌شده با بانک دی، تسهیلاتی در قالب کارت اعتباری به مبلغ ۵۰۰ میلیون ریال به دارندگان خودروهای تولیدی شرکت سایپادیزل اعطا می‌شود.

سخن پایانی

بنابر این گزارش قرار است مدل‌های جدید خودرویی کشور براساس آخرین استانداردهای داخلی و باکیفیت تولید و به‌دست مشتریان برسد که رضایت حداکثری تامین شود. مدل‌های جدید براساس دانش داخلی و از سوی مهندسان ایرانی طراحی و تولید شده‌اند و برخی از آنها نیمه دوم سال ۱۴۰۰ وارد بازار می‌شوند.

اخبار

مهم‌ترین برنامه‌های سال ۱۴۰۰ ابلاغ شد

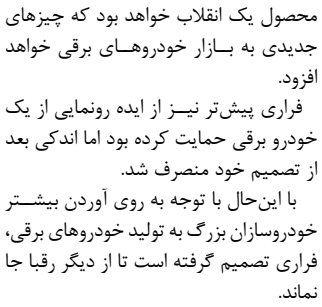
وزیر صنعت، معدن و تجارت مهم‌ترین برنامه‌های وزارتخانه در سال ۱۴۰۰ را به قائم‌مقام امور بازرگانی، معاونان و روسای سازمان‌ها، شرکت‌ها، صندوق‌ها و موسسات وابسته ابلاغ کرد.

به‌گزارش شاتا، علیرضا رزم‌حسینی در قالب دستورالعمل اجرایی، مهم‌ترین برنامه‌های وزارتخانه در سال ۱۴۰۰ را برای اجرا به قائم‌مقام امور بازرگانی، معاونان و روسای سازمان‌ها، شرکت‌ها، صندوق‌ها و موسسات وابسته ابلاغ کرد.

برنامه‌های ابلاغی از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت برای سال ۱۴۰۰ با استناد به سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغی از سوی رهبر معظم انقلاب، قانون برنامه ششم توسعه، اولویت‌های اختصاصی و عمومی ابلاغی ریاست‌جمهوری و سایر اسناد بالادستی و در راستای استقرار نظام برنامه‌ریزی در وزارت صنعت، معدن و تجارت تدوین‌شده است.

رزم‌حسینی در این ابلاغیه تاکید کرده که برنامه‌های سال ۱۴۰۰ وزارت صنعت، معدن و تجارت با تاکید بر شعار «تولید؛ پشتیبانی‌ها و مانع‌زدایی‌ها» تدوین‌شده و گزارش عملکرد برنامه‌های ابلاغی باید ماهانه ارائه شود.

خودرو برقی فراری در راه است

کمپانی خودروسازی فراری اعلام کرد که نخستین خودرو برقی این شرکت تا ۴ سال دیگر روانه بازار خواهد شد.

به‌گزارش ایسنا، رئیس هیات‌مدیره خودروسازی فراری با اشاره به افزایش تمایل مصرف‌کنندگان برای در اختیار داشتن خودروهای برقی گفت: در پاسخ به نیازهای جدید بازار، تا سال ۲۰۲۵ یک خودرو برقی را روانه بازارها خواهیم کرد که این خودرو دارای ویژگی‌های منحصربه‌فرد برای ایجاد رضایت در نسل جدید مشتریان خواهد بود.

به‌گفته جان الکان، خودرو برقی فراری دارای ویژگی‌های ظاهری و فنی منحصربه‌فردی بوده و در تاریخ تولید خودروهای برقی یک نوآوری کامل خواهد بود.

وی گفت: برنامه برای تولید خودروهای هیبریدی در این خودروسازی وجود دارد اما لازم است جنبه‌های فناوری توسعه بیشتری پیدا کند، چراکه فراری به‌عنوان تولیدکننده خودروهای اسپورت با محدودیت‌هایی مواجه است که باید رعایت شوند.

اگرچه مدیرعامل فراری از ارائه جزئیات بیشتر از محصول جدید خودداری کرد اما براساس اطلاعات فاش شده، این خودرو به صورت دو درب طراحی خواهد شد.

به‌گفته الکان، فناوری به‌کار رفته در این محصول یک انقلاب خواهد بود که چیزهای جدیدی به بازار خودروهای برقی خواهد افزود.

فراری پیش‌تر نیز از ایده رونمایی از یک خودرو برقی حمایت کرده بود اما اندکی بعد از تصمیم خود منصرف شد.

با این‌حال با توجه به روی آوردن بیشتر خودروسازان بزرگ به تولید خودروهای برقی، فراری تصمیم گرفته است تا از دیگر رقبا جا نماند.

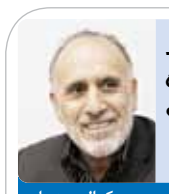
الکان همچنین از رونمایی از ۳ محصول جدید فراری طی ماه‌های پیش‌رو خبر داد اما از ارائه جزئیات بیشتر در مورد آنها خودداری کرد.

او سال ۲۰۲۲ را سال مهمی دانست که در آن از محصولات تازه این شرکت رونمایی خواهد شد.

سال قبل در نتیجه کرونا، میزان فروش فراری با ریزش شدیدی مواجه شد تا جایی‌که مجموع فروش این شرکت با کاهش ۱۰۰ درصدی نسبت به سال قبل آن به ۹۱۱۹ خودرو در جهان رسید.

یادداشت

تثبیت بازار ارز چگونه میسر می‌شود؟

کمال سیدعلی
معاون ارزی سابق بانک مرکزی

ثبات بـازار ارز همواره یکـی از دغدغه‌های اصلـی مدیـران بانـک مرکـزی بوده اسـت، به‌نحوی که در هر دوره سیاسـتی در راسـتای تثبیت بازار اجرایی شـده کـه هر یک تا امروز مشـکلاتی را ایجـاد کرده و نتوانسـته نتیجه چندان روشنی داشته باشد. این روزها نیز نرخ ارز در کشـورمان دچار نوسـانات زیادی است. اگر به روند تغییرات نرخ دلار در سال ۹۹ توجه کنیم متوجه خواهیم شد که نرخ دلار از کانال ۱۴ هزار تومان در ابتدای سـال تا محدوده ۳۲ هزار تومان در پاییز در نوسـان بوده که چنین روندی مناسب حال هیچ اقتصاد پویایی نیست.

برای رسـیدن به ثبـات یا کاهش نرخ ارز در بـازار باید چندین عامل مهم را در نظر گرفت؛ نخسـت اینکـه بـرای بازگشـت ارز حاصل از صـادرات به کشـور، بایـد تعاملـی بین بانک مرکـزی و تجار، اتاق بازرگانی و وزارت صنعت، معدن و تجارت برقرار شود.

موضـوع دیگـری که می‌تواند نـرخ ارز را به ثبات برسـاند بحث ثبت‌سـفارش‌هایی است کـه در وزارت صنعـت، معدن و تجارت و بانک مرکـزی مانده اسـت. در حال حاضـر روزانه قوانیـن جدیدی برای محدود کـردن واردات وضع می‌شـود تا ارز برای مـواد غیرضروری تخصیص داده نشـود. اما در این بین مشـکلی کـه برای تجـار ایجاد می‌شـود تحقق نیافتن تعهدات‌شـان در بازارهای بین‌المللی اسـت و این تاجران به ناچار برای تامین نیازهای ارزی خود به بازار مراجعه می‌کنند. همین امر موجب افزایش نرخ ارز می‌شـود، چراکه تقاضا در بازار بالا می‌رود و طبیعتا ارز هم گران‌تر می‌شود.

از طرفـی هم هرچه ثبت‌سـفارش در بانک مرکزی و وزارت صنعت، معدن و تجارت سریع‌تر انجام شود، به تثبیت نرخ ارز کمک خواهد کرد. از سوی دیگر نباید برای صادرکنندگان هر روز قوانیـن مضاعف و جدیـدی بگذاریم. در حال حاضر تجار نمی‌توانند از ارز غیر استفاده کنند. در چنین شرایطی واردکننده باید چه کار کند تا هرچه سـریع‌تر محصول مـورد نظر را وارد کشور کند؟

بـرای مثال ما همین حالا ارز مسـافری هم می‌فروشـیم. این موارد باید بررسـی شوند که آیا مسـافرتی انجام می‌شـود که ارز مسافرتی فروخته می‌شـود؟ چـرا ما بایـد باوجود تمام مشـکلاتی که در تامین ارز داریم و با حواله ارز را وارد کشور می‌کنیم، مقدار معینی یورو به هر فردی که کارت ملی ارائه می‌کند، ارائه دهیم؟ اصـلا چـرا بایـد بـدون اینکه افـراد بلیت خارجی داشته باشـند، تنها با ارائه کارت ملی ارز مسـافرتی بخرند؟ این مسـائل مشـکلات اساسـی بـرای اقتصاد ما ایجـاد می‌کند، زیرا صـادرات و واردات را عقـب انداخته‌ایم و برای مثـال ارز را در ازای ارائـه کارت ملی به مردم می‌فروشیم.

مسئله دیگری که در این زمینه اهمیت دارد بحث سرمایه‌هایی است که به بازار سهام هجوم برده‌اند و حالا که شـاهد ریزش بورس هستیم نوسهامداران ممکن اسـت دوباره به بازارهای مـوازی بازگردند که این امر هم به خودی خود خطرناک اسـت و می‌تواند موجب بی‌ثباتی در حوزه‌های مختلف اقتصاد شود. ما باید بازارهای مـوازی را متعادل پیـش می‌بردیم؛ وقتی بازار سـهام ناگهان ۳۰۰ درصد رشد پیدا کند، خود به خود جاذب سرمایه است و همین امر موجب می‌شود سایر بازارها مانند بازار ارز هم به‌دنبال بورس کشیده شوند.

ما به ناگاه از یک بازار با هدف تامین کسری بودجـه حمایـت می‌کنیم و سـرمایه‌ها به آن سـمت سرازیر می‌شـوند اما باید توجه داشته باشـیم که این امر بر سایر بازارها تاثیر خواهد گذاشت و باید برای چنین شرایطی برنامه‌ریزی داشته باشیم، چراکه اگر طبق برنامه و طرحی دقیق پیش نرویم نرخ تورم نیز تاثیرات بسـیار مخربی خواهد گرفت.

برای مثال اگر بازار سـرمایه با مشکل مواجه شود و مردم سهام خود را بفروشند و به سمت بازارهای دیگر از جمله ارز، مسکن و طلا بروند چـه اتفاقـی رخ می‌دهد؟ باید توجه داشـت چنین واکنشـی قطعـا موجب افزایش تقاضا و نتیجتا افزایش قیمت‌ها نیز خواهد شـد. نکته دیگری که قابل‌توجه اسـت حرفـه‌ای نبودن سـرمایه‌گذاران در بازارهای مختلف است که همین امر نیز ممکن است ثبات در بازار را به‌هم ریخته و نظام اقتصادی کشـور را با مشـکلات دیگری مواجه سازد.

بازپرداخت تسهیلات کارت اعتباری سهام عدالت

به‌گفته مدیرعامل بانک مسـکن به‌زودی ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تسهیلات بانکی به بخش مسـکن تعلق خواهد گرفت کـه می‌تواند در بازار تاثیرات مثبتی داشـته باشد. مدیرعامل بانک تخصصی بخش مسـکن گفت: امسال ۳۶۰ هزار میلیارد تومان از منابع بانکی برای سـاخت مسکن اختصاص می‌یابد. به گزارش خبرگزاری صداوسیما، محمود شایان با اعلام این خبر افزود: تکلیف شده در سال جاری ۳۶۰ هزار میلیارد تومان تسـهیلات در بخش مسـکن برای یک میلیون و ۲۰۰ هزار واحد مسـکونی داده شود. وی اضافه کرد: این مبلغ برای ساخت ۸۰۰ هزار واحد مسـکونی در شـهرها و ۴۰۰ هزار واحد در بخش روسـتایی پرداخت می‌شـود. مدیرعامل بانک تخصصی بخش مسـکن اقدامـات بانک مرکزی در تعیین بانک‌های عامل برای پرداخت این تسهیلات را مثبت ارزیابی کرد و گفت: امیدواریم با تزریق این میزان نقدینگی به بخش مسکن شاهد رونق در این صنعت باشیم. حسین قشمی، مدیر سیستم‌های تسویه و پرداخت شرکت سپرده‌گذاری مرکزی، درباره چرایی واریز نشدن سود مرحله اول سهام عدالت به حساب بعضی از سهامداران اظهار کرد: برخی از سهامداران به دو دلیل نتوانسته‌اند، سود مرحله اول را دریافت کنند که در مرحله نخسـت می‌توان به نواقص اطلاعاتی بعضی از اشـخاص در سامانه سهام عدالت اشاره کرد. او افزود: در گام بعدی هم مشکلاتی که در حساب‌های بانکی برخی از سهامداران به‌وجود آمده بود، سبب واریز نشدن سـود مرحله اول سهام عدالت این افراد شده است. این مقام مسئول تصریح کرد: تعداد سـهامدارانی که اسـامی آنان در اختیار بانک‌ها به‌منظور واریز سود سهام عدالـت قـرار گرفته، نزدیک ۴۴ میلیون نفر بوده اسـت کـه در بانک‌ها به‌دلیل کنترل‌هایی که صورت گرفته بعضی از آنها نتوانستند سودی را دریافت کنند.

صمت ساز کار قیمت‌گذاری ارز در ایران را بررسی کرد

سایه سنگین دولت بر سر دلار

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

طرح: آیدا فریدی

قیمت‌گذاری ارز یکی از مناقشـه برانگیزترین مباحث، در بین پژوهشـگران و کارشناسان سیاست پولی در ایران اسـت، زیرا عده‌ای از پژوهشـگران که دل در گرو اقتصاد دولتـی دارند بر لزوم دخالت دولـت و همچنین بانـک مرکزی در این بازار تاکیـد دارند اما در مقابل برخی هم بـا اعتقاد به اقتصاد لیبرالی هرگونه اعمال‌نظر و دخالت دولت و سـایر نهادهای حاکمیتی در بازار را مصداقی از ویرانگری می‌دانند که باعث ایجاد رانت و متعاقب آن فساد در ساختار سیاسی و اقتصادی کشور می‌شود. اما در ۳ سـال اخیر اتفاقاتی رخ داده که باعث شده بسـیاری از کارشناسان دچار نوعی تعارض اندیشه‌ای با سـاختار کنونی اقتصاد ایران شـوند، زیرا پس از اعمال تحریم‌های همه‌جانبه امریکا علیه ایران، دولت دیگر دسترسـی بی‌حدوحصری به منابع ارزی حاصل از فروش نفت نداشـت و به همین دلیل شـاهد در رفتـن فنر نرخ ارز از دسـت دولت در بازار آزاد بودیم که منجـر به افزایش نرخ دلار تا محدوده ۳۲ هزار تومان هم شـد. از طرفی باوجود اینکه نرخ در واقع آزاد شده، باز هم رد پای پررنگ دولت در امر نرخ‌گذاری ارز را می‌بینیم. همین امر باعث شده کارشناسان و تحلیلگران هر دو طیف شگفت‌زده شده و آن را نوعی سردرگمی اقتصادی بدانند که در نهایت باعث شد بازار ارز تنها در یک سال بیش از ۱۰۰ درصد نوسان را تجربه کند.

باید دست بانک مرکزی را باز گذاشت

عباس دادجوی توکلی، پژوهشـگر مسـائل پولی با اشاره به اختیار شـورای پول و اعتبار در قیمت‌گذاری ارز، بـه صمت گفت: اختیار تعیین نـرخ ارز در قانون اساسـی به کرات به شـورای پول و اعتبار داده شـده اسـت. در ماده ۱ قانون اصلاحی هم بر این نکته تاکید شـده که تعیین نرخ ارز به‌طور کامل در اختیار شورای پول و اعتبار اسـت که ریاسـت آن برعهده رئیس کل وقت بانک مرکزی قرار دارد.

وی در ادامـه افزود: باتوجه به این مسـئله در واقع وظیفـه تعیین نرخ ارز برعهده بانک مرکزی گذاشـته شده است.

▣ سازکار تعیین نرخ ارز

دادجـوی توکلی بـه نحوه تعیین نرخ دلار اشـاره و عنـوان کرد: تا زمانی که اوضاع کشـور خوب اسـت و درآمدهای نفتی در سـطح خوبی قـرار دارد، دولت‌ها به بانک مرکـزی در امر تعیین نـرخ ارز اختیار کامل می‌دهنـد اما در شـرایطی مانند تحریم‌هـا و آنچه در سال‌های اخیر شـاهدش بوده‌ایم مسئله قیمت‌گذاری ارز به جلسـه سران قوا هم کشیده می‌شود و هر کسی از هر نهادی در این مسئله دخالت می‌کند.

▣ نهادی مستقل برای تعیین نرخ

ایـن کارشـناس پولی بر لـزوم وجود یک نهاد مسـتقل برای تعیین نرخ ارز تاکید کرد و یادآور شـد: شاید بهتر باشـد ما یک نهاد مسـتقل برای تعیین نرخ ارز داشـته باشـیم تا در هر شرایطی نرخ دلار در این مرجع تعیین و اگر هم کسی در ایـن نهاد تخلفی انجام داد برخورد لازم با وی انجام شود.

▣ بهترین انتخاب؛ شورای پول و اعتبار

این پژوهشـگر پولی و بانکی شورای پول و اعتبار را گزینه خوبی برای تعیین قیمت‌ها دانسـت و به صمت گفت: به‌اعتقاد من در ایران شورای پول و اعتبار گزینه بسـیار خوبی برای تعیین نرخ ارز است، چون هم وزیر اقتصاد و دادسـتان کل کشور در آن حضور دارند و هم رئیس کل بانک مرکزی ریاستش را برعهده دارد؛ یعنی هم دولت و هم قوه قضاییه می‌توانند در روند تعیین نرخ ارز ابرازنظر کنند و دخیل باشند؛ یعنی سیسـتم کنونی نسـبتا خوب است اما ایـرادات جزئی دارد که بایـد هر یک به‌طور جداگانه مورد بررسی قرار گیرند.

وی مسـئله تعیین نرخ ۴۲۰۰ تومانی دلار را یادآور شـد و گفت: برای مثال همه درباره ارز ۴۲۰۰ تومانی گله دارند و درست هم هست که این تصمیم باعث گسترده‌تر شدن فساد در کشور می‌شود. ایـن نرخ هم در شـورای پـول و اعتبار تعیین شـده، اما می‌بینیـم که قوه قضاییه به ایـن تصمیم اعتراض می‌کند، در حالی که دادسـتان کل کشـور نیز عضوی از این شـورا اسـت؛ یعنی در اتخاذ ایـن تصمیم همه دخیل بوده‌اند.

یا مثلا سازمان امور مالیاتی کشور درباره نرخ تسعیر بـا بانک مرکـزی مخالفت می‌کنـد، در حالی که وزیر اقتصاد نیز در جلسات شورای پول و اعتبار حضور دارد و تصمیمات با اطلاع و تایید وی اتخاذ شده است.

▣ سفارش‌های غیربانکی

این کارشناس اقتصاد به موضوع سفارشات غیربانکی اشـاره و بیـان کرد: یکی دیگـر از موارد مشکل‌سـاز حجم بالای سـفارش‌های غیربانکی اسـت؛ برای مثال واردکننـده‌ای برای وارد کردن یـک کالا قیمتی را به بانک مرکزی اعلام می‌کند اما صادرکننده نرخ بالاتری را پیشـنهاد می‌دهد که همین امر نیز به تغییر نرخ ارز در بازار می‌انجامد و این اتفاق بسـیار خطرناک اسـت. در چنین مواردی قوه قضاییه و دولت باید ورود کنند و جلـوی تخلفات را بگیرند تا قیمت‌ها تحت تاثیر چنین اقدامات نادرستی قرار نگیرند.

دادجـوی توکلی در پایـان بر لزوم اسـتقلال بانک مرکزی در امر تعیین نرخ ارز تاکید و خاطرنشان کرد: همه این مـوارد تنها در صورتی امکان‌پذیر خواهد بود که اختیارات بانک مرکزی گسترده‌تر شود و دولت هم استقلال این نهاد را به رسـمیت بشناسد؛ در غیر این صـورت بانک مرکزی قیمت‌ها را بـا اعمال نظر دولت تعیین می‌کند اما مسئول پاسخگویی شناخته می‌شود.

> در ایران و برخی از کشورهای دارای ساختار اقتصاد دولتی، وظیفه دیگری هم بر عهده بانک مرکزی گذاشته شده و آن هم تعیین نرخ ارز است

تعیین نرخ ارز وظیفه بانک مرکزی نیست

کامران ندری، اقتصاددان و استاد دانشگاه امام صادق با اشـاره به وظیفـه ذاتی بانک مرکزی در کشـورهای توسعه‌یافته به صمت گفت: پیش از هر چیز باید یادآور شـوم که وظیفه ذاتی بانک مرکزی در تمام کشورهای جهان حراسـت از ارزش پول ملی همان کشـور است که این امر را باید از طریق کنترل نرخ تورم انجام داد.

وی در ادامه افزود: برای محافظت از ریال باید عوامل تضعیف‌کننده آن را شـناخت. در ایـران به‌دلیل مزمن بودن تورم، شاهد کاهش روزافزون ارزش ریال هستیم. پس می‌توان گفت وظیفـه اصلی بانک مرکزی کنترل تورم است زیرا مهم‌ترین عامل تهدیدکننده ریال شدت گرفتن تورم در کشور است.

▣ تصدی در بازار ارز

ندری به تعیین نرخ ارز توسـط بانـک مرکزی ایران اشـاره و بیان کرد: در ایران و برخی از کشورهای دارای ساختار اقتصاد دولتی، وظیفه دیگری هم بر عهده بانک مرکزی گذاشـته شـده و آن هم تعیین نرخ ارز است. همان‌طـور که پیش‌تر نیز گفته شـد در کشـور ما نیز ایـن وظیفه بر عهده بانک مرکزی اسـت. در واقع این وظیفه در اختیار شـورای پول و اعتبار است که ریاست آن را رئیس کل بانک مرکزی جمهوری اسـلامی ایران عهده‌دار است.

▣ استقلال بانک مرکزی

این اقتصاددان به اهمیت حفظ اسـتقلال بانک مرکزی اشـاره کـرد و به صمت گفت: بانک مرکزی در کشـور ما از اسـتقلال کافی برخوردار نیست تا با اتکا به آن بتواند نرخ ارز را باتوجه به وضعیت اقتصادی کشـور تعیین کند؛ از همین رو دولت می‌تواند اعمال‌نظر کرده و طبق آنچه مصلحت کشـور می‌داند نـرخ را به بانک مرکزی القا کند.

عضـو هیـات علمی دانشـگاه امـام صادق بـر لزوم چشم‌پوشـی بانک مرکـزی از دخالـت در نرخ‌گذاری دلار تاکید کرد و یادآور شد: به‌اعتقاد من بانک مرکزی باید از نرخ‌گذاری ارز چشم‌پوشی کرده و این وظیفه را برعهـده وزارت اقتصاد و دولت بگـذارد تا با این ترفند بتواند استقلال ب مراتب بیشتری داشته باشد؛ در غیر این صورت مجبور است تمام قوای خود را روی مدیریت نرخ ارز بگذارد و از وظیفه ذاتی خود که همان پاسداری از ریال است جا خواهد ماند.

▣ بی‌میلی دولت و بانک مرکزی

این اسـتاد اقتصاد بانک مرکزی را نسبت به وانهادن بـازار ارز بـه حال خـودش بی‌میل دانسـته و تصریـح کرد: بانک مرکـزی هم تمایلی به چشم‌پوشـی از تصدی‌گری در بازار ارز ندارد، زیـرا ارز در کشـور ما از جنبه‌های بسـیاری حائز اهمیت است و تنها یک مسئله اقتصادی نیست. به‌طبع هر نهادی هم که وظیفه تعیین نرخ دلار را داشـته باشـد از اهمیت بسـیار بالایی برخوردار خواهد بود.

وی در ادامـه افـزود: یعنی بانک مرکـزی اگر بتواند تصدی بازار ارز را در اختیار خود داشته باشد، می‌تواند نهاد بسیار مهم‌تری باشـد تا اینکه تنها وظیفه خود را کنترل تورم و پاسداری از قدرت ریال تعریف کند؛ البته وزارت اقتصـاد هم به دلایل خاصـی چنین تغییری را نمی‌پذیرد. نـدری در پایان به بی‌میلی دولت در زمینه تصدی تمام و کمال بازار ارز اشـاره کرد و گفت: به‌نظر می‌رسـد چنین امری دور از انتظار اسـت زیرا نه بانک مرکزی و نه دولت علاقه‌ای به این تغییر ساختار ندارند. دولت اگر زیر بار این تحولات برود باید اختیارات بانک مرکـزی را در تنظیم سیاسـت‌های پولـی و بانکی به رسمیت بشناسـد که اصلا مورد تایید و قبول دولت‌ها نخواهد بود.

سخن پایانی...

بسـیاری از اقتصاددانانی که از زاویه منطقی‌تر و غیرایدئولوژیک به مباحث نگاه می‌کنند، بر این باورند کـه به‌دلیل دولتی بودن سـاختار اقتصاد ایـران نمی‌توان انتظار داشـت دولت یک شـبه پایش را از بازار ارز بیرون بکشـد و هیچ دخالتی در امر نرخ‌گذاری‌ها نداشـته باشـد. راهکاری که ایـن عده ارائـه می‌کنند وانهـادن فرآیند تعیین نـرخ ارز به‌طـور تمام و کمال بـه وزارت اقتصاد اسـت که باعث می‌شود بانک مرکزی از استقلال عملیاتی به‌مراتب بالاتری برخوردار شـود. دلیل باز شدن دسـت بانک مرکزی هم دقیقا نیازمند نبودن این نهاد به منابع ارزی دولت اسـت، زیرا اگر تصدی بازار ارز بر عهده بانک مرکزی نباشد، دیگـر دولت نمی‌تواند به این نهاد امر و نهی کند کـه نرخ دلار را طبق تمایلات او تعیین کند. این عده از صاحب‌نظران معتقدند در حال حاضر تنها با بکارگیری این سیاسـت است که بانک مرکزی می‌توانـد به وظیفه ذاتی خـود که همان کنترل نرخ تورم اسـت بازگردد، وگرنـه در روی همین پاشنه می‌چرخد و تغییری در رویه نرخ‌گذاری در بازار ارز رخ نخواهد داد.

باجه خبر

▣ خدمات بانک دی برای خانواده‌های شهدا

مدیرعامل بانک دی و معاون توسـعه مدیریت و منابع بنیاد شـهید و امور ایثارگران بر افزایش تعامـلات فی‌مابین تاکید کردند. بـه گـزارش روابط‌عمومی بانک دی، بـرات کریمی، مدیرعامل بانک دی در نشست مشترک با ملک محمد نجفی، معاون توسـعه مدیریت و منابع بنیاد شـهید و امور ایثارگران که با هدف توسـعه همکاری‌ها میان بانک دی و بنیاد شـهید و امور ایثارگران برگزار شـد، توفیق خدمت به خانواده معظم شـهدا را بزرگ‌ترین نعمت و افتخـار برای کارکنان بانک دی دانسـت و گفت: بانک دی تلاش کرده با هدف تکریم و ایجاد رفاه هر چه بیشتر برای خانواده معزز شهدا و ایثارگران، دامنه ارائه خدمات به این عزیزان را گسترش دهد.

کریمـی افـزود: راه‌انـدازی واحدهای بانکـی بانک دی در ادارات بنیاد شـهید و امور ایثارگران سراسـر کشـور و انعقاد تفاهمنامه همکاری با پست بانک ایران برای آنکه خانواده‌های معظم شـهدا و ایثارگران بتوانند خدمات بانک دی را از شعب پسـت‌بانک ایـران نیز دریافـت کنند، دو اقدام مهمی اسـت که موجب می‌شـود دسترسـی خانواده‌های شـاهد و ایثارگر بـه خدمات بانک دی تسـهیل شـود. وی ادامـه داد: با این اقدامات توسـعه‌ای، انتظار می‌رود به‌زودی گروه‌های جدیدی از خانواده‌هـای شـاهد و ایثارگر در سراسـر کشـور به جمع مشـتریان و دریافت‌کنندگان خدمات بانک دی اضافه شـوند و بنیاد شـهید و امور ایثارگـران نیز تمرکز فعالیت‌های بانکی خود را در این بانک قرار دهد.

▣ آغاز زندگی ۱۲۵ هزار زوج با وام ازدواج

هزار عروس و داماد در سـال ۹۹ با وام قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه بانک صادرات ایران راهی خانه بخت شـدند و بیش از ۱۴۴ درصد مبلغ سـهمیه اختصاص‌داده شده به این بانک برای اعطای این وام محقق شد. به گزارش روابط‌عمومی بانـک صادرات ایـران، بیش از ۱۲۵ هزار نفر در سـال ۹۹ از بانک صادرات ایران وام قرض‌الحسنه ازدواج و تهیه جهیزیه به ارزش ۶۵ هزار میلیارد ریال دریافت کردند و باوجود تخصیص سهمیه ۴۵ هزار میلیارد ریالی به این بانک برای پرداخت وام مذکور، در سال ۹۹ حدود ۶۵ هزار میلیارد ریال وام ازدواج و تهیه جهیزیه توسط بانک صادرات ایران پرداخت شد و به این ترتیب ۱۴۴ درصد این هدف محقق شد.

بانک صادرات ایران علاوه بر اعطای وام‌های قرض‌الحسـنه بـرای ازدواج، پرداخـت وام‌هـای اشـتغالزایی سرپرسـتان خانواده‌هـای تحـت پوشـش کمیتـه امـداد، بهزیسـتی و معرفی‌شـدگان وزارت تعاون، کار و رفـاه اجتماعی، پرداخت تسـهیلات مسـکن اقشـار ویژه، بهسازی و نوسـازی مسکن روسـتایی و بافـت فرسـوده، پرداخت وام به آسـیب‌دیدگان حوادث غیرمترقبه از جمله سـیل سـال گذشـته، حمایت از بنگاه‌های کوچک و متوسط، اعطای وام به مشاغل آسیب‌دیده از کرونا، پرداخت وام ودیعه مسکن و سایر وام‌های ضروری را همچنان در دستور کار دارد.

▣ تامین مالی طرح‌های سردخانه‌ای در اردبیل

بانک توسعه تعاون طرح‌های سردخانه‌ای استان اردبیل را به میزان ۲۰۰ میلیارد ریال تامین مالی می‌کند. حسـن شریفی، معاون عملیات بانکی بانک توسـعه تعاون در جلسـه کارگروه اشتغال اسـتان اردبیل که با حضور بهنام‌جو، استاندار اردبیل و منصوری، معاون توسـعه کارآفرینی و اشتغال وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی برگزار شد، اظهار کرد: استان اردبیل برای ایجاد و تکمیل سـردخانه‌های بخش کشاورزی نیازمند ۹۰۰ میلیارد ریال تسـهیلات اسـت که با ایفای نقش بانک توسعه تعاون و دو بانک دیگر این مهم قابل انجام است. شریفی گفت: ۲ هزار میلیارد ریال طرح‌های اشـتغالزایی تعاونگران اسـتان اردبیل به بانک توسـعه تعاون معرفی می‌شود تا از محل ماده ۵۲ قانون برنامه ششـم و از محل صندوق توسـعه ملی منابع درخوری با عاملیت بانک به این طرح‌ها اختصاص یابد. وی با بیان اینکه تامین تسهیلات طرح‌های اقتصادی از اولویت‌های اسـتان‌ها بـرای حمایت از سـرمایه‌گذاری اسـت، افـزود: با همکاری مناسـب بانک‌ها امروز شاهد به بهره‌برداری رسیدن طرح‌های مهم اقتصادی، تولیدی و زیرساختی هستیم.

نامه مهم فعالان بازار سرمایه به بانک مرکزی

فعالان بازار سرمایه در نامه‌ای به بانک مرکزی اعلام کردند: بانک مرکزی در حمایت از بازار سرمایه به‌عنوان ثروت ملی باید گام‌های موثری بردارد.

به گزارش باشگاه خبرنگاران جوان، با توجه به روند نزولی بازار سرمایه تعداد زیادی از فعالان بازار سرمایه و اساتید عالی بازار برای حل مشکل بورس، در نامه‌ای خطاب به بانک مرکزی راه‌حل‌هایی را ارائه کردند.

بخشی از نامه مفصل فعالان بازار سرمایه بدین شرح است:

با سلام و احترام

این نامه از سوی جمع کثیری از فعالان بازار سرمایه و اساتید عالی رتبه مالی تهیه شده است.

در شرایطی که با توجه به چشم‌انداز اقتصاد ایران و نیز قیمت‌های جهانی، بازار سرمایه را در شرایط بسیار ارزشمندی برای سرمایه‌گذاری ارزیابی می‌کنیم، از نظر اینجانبان فضای ترس ایجادشده در این بازار با واقعیت‌ها و قابلیت‌های شرکت‌های موجود تطابق نداشته و در عجیبم با اشراف بر این واقعیت‌ها، چرا وزارت اقتصاد و سایر نهادهای حاکمیتی به‌ویژه بانک مرکزی در راستای حمایت و صیانت از ثروت ملی گام موثری برنمی‌دارند! این در حالی است که شاهد تشویقات ارکان گوناگون نظام در قیمت‌های اوج بازار سرمایه بوده‌ایم.

این نامه در ۴ سرفصل سعی دارد به اختصار ضمن برشمردن اتفاقات منجر به ایجاد شرایط فعلی و بررسی شرایط مشابه در کشورهای دیگر، راهکارهای کارشناسی در زمینه عبور از این بحران را ارائه کند.

صمت در گفت‌وگو با کارشناسان وضعیت بازار ارز را بررسی کرد

گوشه‌چشم فردوسی به وین

سهند اینانلو
editor@smtnews.ir

در شرایطی که تیم مذاکره‌کننده ایرانی در وین به‌سر می‌برد، در تهران اتفاقات زیادی در حال رخ دادن است که ملهم و متاثر از اخباری هستند که از این شهر زیبای اروپایی مخابره می‌شود. یکی از این تاثیرات به نوسانات کاهشی نرخ ارز باز می‌گردد که با توجه به خوش‌بینی‌های ایجادشده پیرامون مذاکرات رخ‌داده و نرخ دلار را تا کانال ۲۳ هزار تومان هم کاهش داده است. البته عده‌ای از کارشناسان معتقدند این کاهش نرخ ارز ناشی از واکنش‌های احساسی است و نمی‌توان انتظار پابرجا ماندن آن را داشت اما گروه دیگری از صاحب‌نظران بر این باورند که دولت با کف‌سازی قیمتی با استفاده از نرخ ارز نیمایی قصد دارد جلوی کاهش نرخ دلار را بگیرد تا نرخ همچنان بالا بماند. منتقدان عملکرد بانک مرکزی نیز بر این نکته تاکید دارند که نرخ واقعی دلار حتی کمتر از ۱۵ هزار تومان است و دولت به‌دلیل تامین کسری بودجه بانک مرکزی را موظف به بالا نگاه‌داشتن نرخ دلار کرده است. البته برای اثبات این نظر کارشناسان دلایل متقن و محکمی وجود ندارد اما برخی از اظهارات مقامات دولتی (از جمله محمود واعظی، رئیس دفتر ریاست جمهوری) این شائبه را تقویت می‌کند که دولت با کاهش نرخ ارز سر ناسازگاری دارد و به همین دلیل است که با وجود نوسانات نرخ ارز در بازار، نرخ ارز نیمایی در محدوده قبلی نگاه داشته شده تا مانعی برای کاهش بیش‌ازحد نرخ در بازار آزاد ایجاد شود.

عکس: آیدا فریدی

مشاهدات صمت از بازار ارز حاکی از نیمه تعطیل بودن برخی صرافی‌های خیابان فردوسی و صفر بودن تابلوهای اعلام نرخ ارز برخی از آنهاست. دلالان نیز دست از معامله کشیده و به‌ندرت می‌توان کسی را در حال خرید و فروش ارز دید.

کاهش نرخ دلار تحت تاثیر خوش‌بینی دیپلمات‌ها

علی‌اصغر سمیعی‌زفرقندی، رئیس هیات موسس کانون صرافان با یادآوری پیش‌بینی‌های سال ۹۹ از نرخ ارز، به صمت گفت: براساس محاسباتی که انجام می‌شد ارزیابی من از نرخ ارز در ابتدای سال در محدوده ۲۵ هزار تومان بود که این اتفاق هم رخ داد و نرخ دلار در کانال ۲۵ هزار تومان ثبت شد. وی در ادامه افزود: اما به‌تازگی به‌دلیل نگاه خوش‌بینانه‌ای که مذاکرات ایجادکرده، شاهد کاهش نرخ دلار در بازار هستیم. سمیعی‌زفرقندی با هیجانی دانستن کاهش نرخ دلار در روزهای اخیر، عنوان کرد: مردم فکر می‌کنند اگر مذاکرات به نتیجه برسد حتما گشایش‌های بزرگی در زمینه اقتصاد اتفاق خواهد افتاد که نرخ ارز نیز از آن تاثیر خواهد گرفت. به‌عنوان مثال، مردم فکر می‌کنند با آزادسازی منابع ارزی بلوکه‌شده ایران، دولت و بانک مرکزی ارز را به بازار تزریق کرده و قیمت‌ها را کاهش می‌دهند.

■ دلیل جهش قیمتی دلار چیست؟

رئیس هیات موسس کانون صرافان، تورم را دلیل اصلی کاهش ارزش پول ملی و افزایش نرخ ارز دانست و تصریح کرد: اگر چنین اتفاقی بیفتد و دولت ارز بیش از تقاضا را به بازار تزریق کند، به‌طورقطع شاهد کاهش نرخ ارز خواهیم بود. اما اگر بخواهیم منطقی به ماجرا نگاه کنیم باید پیش از هرگونه ارزیابی دلیل بالا رفتن نرخ دلار را پیدا کنیم. دلیل نوسانات افزایشی که در سال گذشته شاهد بودیم، تورم حدود ۴۰ درصدی است که باعث شد نرخ دلار نیز تغییرات سال ۹۹ را تجربه کند. این در حالی است که تورم در کشورهای حوزه دلار زیر ۴ درصد (تا ۲.۵ درصد هم گفته‌شده) است و فاصله زیادی با نرخ تورم در کشور ما دارد. این تفاوت به طبع باید خود را در نرخ ارز نشان بدهد که تابه‌حال هم این‌گونه بوده است. این کارشناس اقتصاد با اشاره به تسری تورم بالا به سال ۱۴۰۰، تاکید کرد: این تورم بالا در سال ۱۴۰۰ نیز وجود داشته و پیش‌بینی‌ها نیز حاکی از ادامه همین روند در طول امسال است، یعنی اتفاق اقتصادی جدیدی رخ نداده که حالا انتظار داشته باشیم نرخ دلار نسبت به سال قبل کاهش پیدا کند.

■ بانک مرکزی تنهاست

این فعال اقتصادی باسابقه به نبود هماهنگی‌های لازم بین نهادهای حاکمیتی و بانک مرکزی اشاره کرد و یادآور شد: با وضع موجود و با مشکلاتی که اقتصاد کشور دارد، از جمله تحریم‌های ظالمانه، بیماری کرونا، یارانه‌های غیرهدفمند، بی‌اعتمادی عمومی، نبود همکاری بین نهادهای حاکمیتی و بانک مرکزی، کسی انتظار ندارد بانک مرکزی به‌تنهایی بتواند مشکلات را حل کند و نرخ تورم را پایین بیاورد. اما دست‌کم این انتظار وجود دارد که از نوسانات و تلاطمات ویرانگر (مانند سال گذشته) جلوگیری کند و اجازه دهد نرخ با یک شیب ملایم تا پایان سال تعدیل شود.

■ پیش‌بینی نرخ در ماه‌های پیش‌رو

سمیعی‌زفرقندی ضمن پیش‌بینی نرخ دلار در تابستان ۱۴۰۰، بیان کرد: با توجه به وضعیت کنونی و بدون در نظرگرفتن تزریق بیش از تقاضای ارز به بازار، انتظار می‌رود نرخ دلار در ابتدای تابستان به محدوده ۲۷ هزارتومان برسد. رئیس هیات موسس کانون صرافان، نرخ ارز در نیمه دوم امسال را پیش‌بینی کرد و به صمت گفت: در اوایل پاییز هم باید انتظار دلار ۲۹ هزار و ۵۰۰ تومانی را داشته باشیم و در روزهای آغازین زمستان نیز این انتظار وجود دارد که نرخ دلار در محدوده ۳۲ هزارتومانی تثبیت شود. با این روند پیش‌بینی می‌شود در پایان امسال هم نرخ دلار به کانال ۳۵ هزارتومانی برسد. وی ادامه داد: البته همه این قیمت‌ها در شرایطی محتمل خواهند بود که اتفاقات عجیب و دور از ذهنی رخ ندهد، اگر چنین اتفاقاتی روی دهد، ورق برمی‌گردد. البته این اتفاقات ممکن است از هر دو طرف نرخ دلار را تحت‌تاثیر قرار دهد؛ یعنی اگر ناگهان نرخ تورم به زیر ۱۰ درصد برسد، طبیعتا شاهد دلار به مراتب ارزان‌تری خواهیم بود.

سمیعی‌زفرقندی در پایان خاطرنشان کرد: از سویی هم ممکن است خدای‌ناکرده اتفاقات ناخوشایندی رخ دهد که در آن صورت ممکن است نرخ ارز به میزان زیادی تحت‌تاثیر قرار گیرد. اما اگر چنین حوادثی روی ندهد به‌احتمال زیاد نرخ‌هایی که گفته شد را شاهد خواهیم بود.

بی‌انضباطی اقتصاد کلان

احسان سلطانی، کارشناس و پژوهشگر اقتصادی با یادآوری جهش نرخ ارز در سال ۹۶، به صمت گفت: نوساناتی که در بازار ارز می‌بینیم از سال ۹۶ به این‌سو به‌شدت غیرعادی است، اگر دقت کنیم متوجه می‌شویم تنها در سال ۹۶ بیش از کل دوره یازدهم ریاست جمهوری، نرخ دلار بالا رفته است.

وی در ادامه افزود: این اتفاق دقیقا پس از انتخابات دوره دوم ریاست جمهوری آقای روحانی افتاده است و همچنان ادامه دارد. با یک بررسی دقیق رسانه‌ای هم می‌توان دریافت که دقیقا پس از انتخابات در سال ۹۶ برخی از رسانه‌های نزدیک به دولت شروع به انتشار گزارش‌هایی مبنی بر لزوم آزادسازی نرخ ارز کردند.

■ بازار را رها کردند

سلطانی به سیاست‌های آزادسازی نرخ ارز دولت اشاره و عنوان کرد: پس از این اتفاقات بود که دیدیم دولت و بانک مرکزی با تغییر رویه، نرخ ارز را به بازار سپردند و به‌کلی همه بخش‌های اقتصاد دچار بی‌ثباتی شد.

این پژوهشگر اقتصادی به برهم خوردن نظم اقتصادی ایران اشاره کرد و یادآور شد: این سیاست دولت و بانک مرکزی باعث شد اقتصاد کلان دچار بی‌انضباطی شود و نرخ ارز هم رها و یله در اختیار بازار قرار گیرد. بخش تولید هم آسیب‌های بسیار شدیدی از این اتفاق دید اما در نهایت بیشترین ضربه به بدنه اقشار کم‌درآمد وارد شد که به ناگاه با دلار چندین برابری مواجه شدند اما درآمدشان به میزان بسیار اندکی افزایش‌یافته بود.

■ ربطی به برجام نداشت

سلطانی با یادآوری خروج امریکا از برجام، به صمت گفت: البته نباید فراموش کرد دولت این سیاست را پس از خروج امریکا از برجام اتخاذ نکرده است، همان‌طورکه پیش‌تر نیز گفته شد این سیاست از سال ۹۶ در دستور کار بوده و تا به امروز هم ادامه داشته است؛ یعنی چه ترامپ از برجام خارج می‌شد یا نمی‌شد بازهم دولت قصد افزایش نرخ دلار در بازار را پس از پیروزی در دور دوم انتخابات داشت.

سخن پایانی...

■ نرخ واقعی دلار چند است؟

این کارشناس مسائل اقتصادی به نرخ واقعی ارز در ایران اشاره و تاکید کرد: حالا می‌بینیم که گفته می‌شود نرخ واقعی ارز بالای ۲۰ هزار تومان است و نباید کاهش پیدا کند. درحالی‌که نرخ ارز واقعی کمتر از ۱۵ هزار تومان است و نرخ مناسب حال بخش تولید هم ۱۲ هزار تومان است.

اما بانک مرکزی و دولت سیاستی را در پیش‌گرفته‌اند که منجر به جلوگیری از تداوم کاهش نرخ دلار می‌شود، برای مثال یکی از این سیاست‌ها مربوط به کف‌سازی از طریق تثبیت نرخ ارز نیمایی است.

سلطانی در پایان خاطرنشان کرد: یعنی دولت با ثابت نگاه‌داشتن نرخ ارز نیمایی کاری کرده که نرخ دلار نتواند از سطحی پایین‌تر برود، زیرا منطق هم حکم می‌کند نرخ دلار در بازار آزاد یک‌درصدی بالاتر از نرخ نیمایی باشد. پس از انتخابات ۲۰۲۰ امریکا هم بانک مرکزی دقیقا با همین ترفند جلوی ریزش نرخ دلار را گرفت.

با توجه به‌احتمال به نتیجه رسیدن مذاکرات ایران با ۴+۱ در وین، به نظر می‌رسد در هفته‌های آینده باید شاهد آزادسازی منابع ارزی بلوکه‌شده ایران در برخی کشورها نظیر کره جنوبی و عراق باشیم. حتی عده‌ای که معتقدند نرخ واقعی دلار بسیار کمتر از ۲۳ هزار تومان است هم با هرگونه ارزپاشی با هدف کاهش قیمت‌ها مخالف هستند، زیرا این اقدام را مصداق بارز سرمایه سوزی می‌دانند، تکلیف بازار آزادی‌ها هم که روشن است و کسی در مخالفت این عده با سیاست‌های تزریق ارز شکی ندارد. اما تحلیلگران بر این باورند که دولت به‌دلیل نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری ممکن است بنا به غرض‌ورزی‌های سیاسی و همچنین عادت، دست به تزریق ارز به بازار بزند تا نرخ دلار به شکل مصنوعی کاهش پیدا کند.

این در حالی‌است که دولت و رئیس کل کنونی بانک مرکزی بر لزوم مداخله نکردن در بازار ارز تاکید داشته و این کار را نشانه‌ای از سیاست‌های غلط قبلی می‌دانند. به‌عبارتی اگر تحلیلگران درست گفته باشند و دولت عزم خود را برای کنترل نرخ از طریق ارزپاشی جزم کرده باشد، در حقیقت هر آنچه تاکنون درباره مزایای سیاست‌های لیبرالی از مسئولان شنیده‌ایم، فقط «حرف» بوده‌است. این موضوع بار دیگر اثبات می‌کند اقتصاد ایران هیچ‌گونه ریل‌گذاری مشخصی ندارد و بیشتر به مجموعه‌ای باری به هر جهت می‌ماند که سیاست‌گذاری‌هایش کاملا سیاست‌زده و به دور از مصلحت‌سنجی با نگاه به منافع ملی است.

با توجه به وضعیت کنونی و بدون در نظرگرفتن تزریق بیش از تقاضای ارز به بازار، انتظار می‌رود نرخ دلار در ابتدای تابستان به محدوده ۲۷ هزارتومان برسد

یادداشت

خطای بزرگی به‌نام «ارزپاشی»

امیر صادقی
کارشناس و فعال بازار ارز

موضوع کنترل نرخ ارز در کشور همواره یکی از مناقشه برانگیزترین مباحثی بوده که دولت‌های گوناگون هر یک به نحوی با آن دست به گریبان بوده‌اند. با وجود تفاوت‌های زیادی که بین سیاست‌های اقتصادی دولت‌های گوناگون وجود داشته اما می‌بینیم که تا قبل از ریاست فعلی بانک مرکزی، سیاست کنترل نرخ ارز با استفاده از سیاست ارزپاشی رواج بسیار زیادی داشته است.

این رویه به هر دلیلی در سال‌های اخیر متوقف شده که اتفاق بسیار خوبی است. البته با زمزمه‌هایی که از وین به گوش می‌رسد و همچنین اظهارات سال گذشته رئیس‌جمهوری مبنی بر کاهش نرخ دلار به زیر ۲۰هزار تومان، بار دیگر شاهد داغ شدن بحث تزریق ارز به بازار با هدف کاهش نرخ دلار هستیم. البته از این امر هم نباید غافل شد که انگیزه دولت‌ها برای انجام چنین اقداماتی تا حد زیادی سیاسی و حتی می‌توان گفت تبلیغاتی است. در هر حال چنین سیاست‌هایی ضربه بزرگی به اقتصاد کشور می‌زند که برای جبران آن باید هزینه گزافی بپردازد.

همانطور که پیش‌تر نیز گفته شد، کنترل نرخ دلار با استفاده از سیاست‌های ارزپاشی یا همان تزریق ارز به بازار، کار بسیار اشتباهی است که متاسفانه در مقاطع گوناگون تکرار شده است.

ما در هر دوره‌ای شاهدیم که بسیاری ارز تزریق‌شده در بازار را خریداری و در خانه انبار می‌کنند، چنین اقداماتی چه نتیجه مثبتی می‌تواند برای اقتصاد کشور داشته باشد؟ این سیاست به غیر از اینکه یک عده فعالیت‌های غیرمولد و مخرب خود را توسعه می‌بخشند، اثر دیگری ندارد. البته اگر این ارز با هدف تقویت تجار یا تولیدکنندگان وارد بازار شود، به‌طور قطع کار خوبی است اما وقتی هیچ سفر خارجی هم در کار نیست، چرا باید دلار به بازار تزریق شود؟

متاسفانه در برخی دوره‌ها، دولت با اهدافی که مشخص است دست به این کار زده و به‌احتمال زیاد بعد از این هم خواهد زد، اما به‌طور قطع می‌توان گفت که این سیاست سراسر زیانبار است و هیچ منفعتی برای اقتصاد ندارد.

البته برخی هم با چنین اقداماتی سعی داشتند صف‌های خرید دلار ارزان‌تر از نرخ واقعی را شلوغ و شلوغ‌تر کنند تا قدرت خود در مدیریت نرخ ارز را به رخ سایرین بکشند. مشابه این کار را در صف‌های خرید مرغ هم می‌توان دید، چراکه وقتی شما گوشتی که مثلا ۳۰هزار تومان نرخ دارد را ۲۰هزار تومان می‌فروشید، به طور قطع عده زیادی برای خرید آن صف می‌بندند. این که هنر نیست.

ما با این کار فقط منابع کشور را صرف نمایش کرده‌ایم، فروختن چیزی به قیمتی کمتر از ارزش واقعی آن باعث می‌شود مردم در صف‌های طولانی بایستند اما این به معنای موفقیت‌آمیز بودن سیاست‌های قیمت‌گذاری دستوری در بازار ارز نیست.

وقتی به تجربه سایر کشورها توجه می‌کنیم، اشتراکاتی را بین نحوه مدیریت نرخ ارز با کشورمان می‌یابیم اما تفاوت‌های فاحشی نیز در این زمینه وجود دارد که نتیجه کار را به مراتب متفاوت از آنچه در ایران می‌بینیم، رقم می‌زند.

در بسیاری از کشورهای خارجی هم معمولا دولت‌ها عهده‌دار مدیریت نرخ ارز هستند، البته این مدیریت قیمتی هم به گونه‌ای‌است که تنها از طریق اعمال سیاست‌های پولی سعی در کاهش نرخ ارز دارند، وگرنه در هیچ کشوری از طریق تزریق ارز به بازار نرخ دلار و سایر ارزها را به‌طور مصنوعی پایین نگه نمی‌دارند که ما درحال‌حاضر این کار را می‌کنیم.

این روزها فناوری پیشرفت بسیار زیادی داشته، بانک مرکزی می‌تواند یک رمزارز خاص را مدنظر قرار داده و آن را مورد پوشش قرار دهد. مردم نیز می‌توانند از طریق خریدوفروش همان ارز دیجیتال نیازهای ارزی خود را برطرف کنند، در این صورت دیگر هیچ نیازی به اجرای چنین سیاست‌های غیراصولی و نامعقولی هم نخواهد بود.

باجه خبر

■ خدمات بانک سینا ویژه شرکت‌ها و سازمان‌ها

بانک سینا با پیاده‌سازی زیرساخت‌ها و بسترهای نوین بانکی، امکان بهره‌مندی از خدمات بانکی در تمامی ساعات شبانه‌روز را برای شرکت‌ها، سازمان‌ها و موسسات نیز فراهم آورده است. به‌گزارش روابط‌عمومی بانک سینا، در کنار خدمات متنوعی که ویژه مشتریان حقیقی از سوی این بانک تدارک دیده‌شده، شرکت‌ها و سازمان‌ها نیز می‌توانند از این امکانات استفاده کنند.

شرکت‌های حقوقی با استفاده از وب‌سرویس‌های تهیه‌شده از سوی بانک سینا می‌توانند نسبت به دریافت اقلام اطلاعاتی موردنیاز خود به صورت سیستمی اقدام کرده یا سامانه‌های حسابداری و مالی خود را به سپرده نزد بانک سینا به صورت اتوماتیک متصل کنند. از این طریق امکان دریافت صورت‌حساب و انجام عملیات انتقال وجه‌های عادی، پایا و ساتنا متناسب با نرم‌افزارهای کاربری مشتری وجود دارد و برای دریافت خدمات یادشده نیازی به استفاده از نرم‌افزارهایی مانند اینترنت بانک، همراه بانک یا تلفن‌بانک نیست.

همچنین امکان واریز حقوق کارکنان سازمان‌ها و شرکت‌های طرف قرارداد به صورت مکانیزه در شعب بانک سینا و از طریق ارائه فایل گروهی به سادگی قابل انجام است. تلفن‌بانک حقوقی نیز از جمله خدماتی است که امکان دریافت صورت‌حساب از طریق فکس، اعلام موجودی حساب و دیگر خدمات را برای مشتریان حقوقی فراهم می‌سازد.

■ آموزش اثربخش قانون جدید چک

مدیر مرکز آموزش و پژوهش بانک توسعه تعاون درباره اقدامات این مرکز برای افزایش دانش همکاران در اجرای قانون جدید چک خبرداد. به گزارش روابط عمومی بانک توسعه تعاون، کریم میرزاخانی، مدیر مرکز آموزش و پژوهش بانک توسعه تعاون گفت: پایه‌گذاری فرآیندهای جدید تازمان تثبیت موضوع نیازمند ارائه آگاهی و اطلاعات و ابهامات لازم به کارکنان است و با توجه به حساسیت موضوع چک و کاربرد فراوان این ابزار در میان فعالان اقتصادی، اتخاذ تدابیر و راهکارهای آموزشی بسیار ضروری بوده است.

وی افزود: طراحی و اجرای اثربخش برنامه آموزش قانون جدید چک جایگاهی ویژه در بانک توسعه تعاون داشته است و به همین منظور برنامه‌های متنوع و متعدد آموزشی به‌منظور اهتمام جدی و کارآمد به تسهیل پذیرش و پیاده‌سازی قانون جدید چک در شعب بانک توسعه تعاون از زمان ابلاغ قانون جدید چک آغاز شده است.

مدیر مرکز آموزش و پژوهش گفت: قانون یادشده در ۳ ماهه پایانی سال ۱۳۹۹ به‌طورجدی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران برای پیاده‌سازی مورد تاکید قرارگرفته و از سوی نظام بانکی نیز اقدامات متنوعی در راستای فرهنگ‌سازی و عملیاتی شدن این موضوع مهم در دستور کار قرار گرفت.

سه‌شنبه
۷ اردیبهشت ۱۴۰۰- ۱۴ رمضان ۱۴۴۲ - ۲۷ آوریل ۲۰۲۱-شماره ۱۷۷۷-پیاپی ۳۰۹۵

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر: عاطفه خسروی

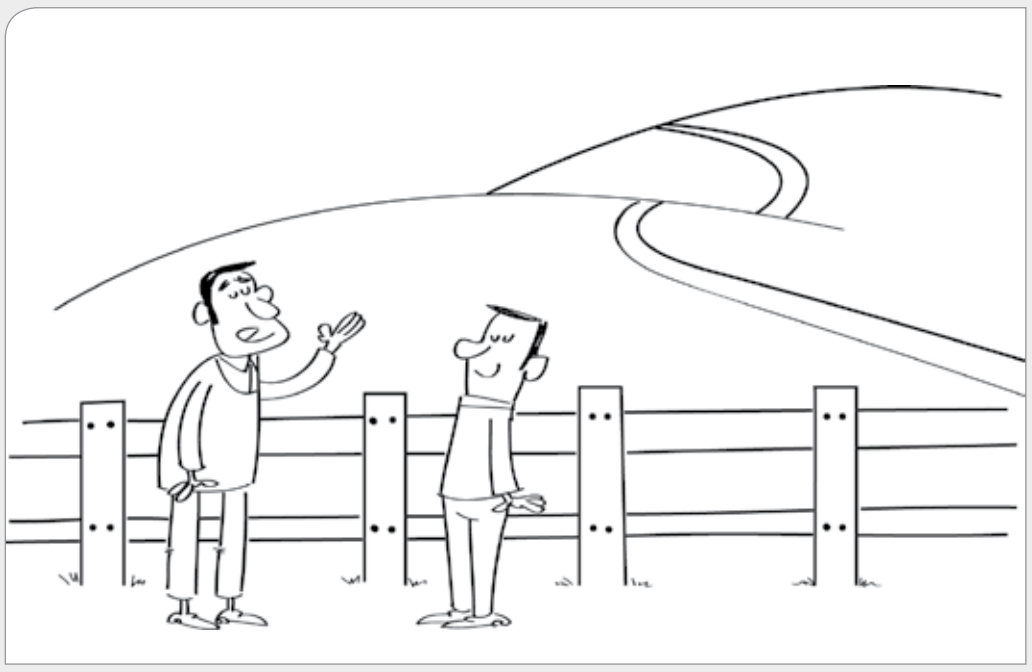
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی - کوچه آزادگان شماره ۲۶ - کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: شرکت چاپ رواق روشن‌مهر

www.smtnews.ir info@smtnews.ir
telegram.me/smtnews instagram.com/smtnewspaper
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با ۶۳ امتیاز رتبه ۲
در میان روزنامه های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

نظرگاه

یک مطالبه و پویش عمومی

حسن خسروی- تحلیلگر مسائل مدیریت دولتی ایران: از تمام نامزدهای محترم ریاست‌جمهوری تقاضا داریم به‌عنوان یک مطالبه عمومی در جهت شناخت بیشتر و امکان بررسی و تطبیق دیدگاه‌ها و طرز تفکر نامزدها برای اداره کشور، کابینه احتمالی با درصد بالای خود را نیز به مردم معرفی کنند.

کابینه احتمالی با درصد بالا یعنی اینکه رئیس‌جمهوری منتخب، با احتمال بالای ۷۰درصد همین افراد معرفی شده را برای گرفتن رأی اعتماد به مجلس معرفی کند.

این اتفاق باعث می‌شود مردم قبل از رأی‌گیری، وزن و تراز و تعهد و تخصص افراد کابینه پیشنهادی را سبک سنگین کرده و با اطمینان بیشتری به نامزد مدنظر رأی بدهند.

در عین حال این پویش و مطالبه عمومی یک آزمون و آزمایش مهم برای نامزدهای ریاست‌جمهوری به‌شمار می‌رود که در جهت شایسته‌سالاری به‌دنبال بهترین‌ها برای چینش و معرفی کابینه خود باشند.

مردم به‌عنوان سرمایه اجتماعی کشور و ولی‌نعمت مسؤلان حق دارند بدانند که یک نامزد ریاست‌جمهوری مثلا وزیر اقتصادش، وزیر امور خارجه‌اش، وزیر کشورش و... چه کسانی خواهند بود.؟!؟!

تا بعد از انتخاب خود پشیمان نشویم.

خبر روز

آغاز تزریق واکسن به ۸۰ ساله‌ها

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا ضمن اعلام سایت رسمی ثبت‌نام واکسیناسیون کرونا و جزئیات فاز دوم واکسیناسیون کرونا گفت: فاز اول واکسیناسیون کرونا در کشور انجام و از دیروز فاز دوم واکسیناسیون آغاز شد و واکسن کرونا به افراد ۸۰ سال به بالا تزریق می‌شود.

علیرضا رئیسی در گفت‌وگو با ایرنا درباره ثبت‌نام برای واکسیناسیون کرونا در فاز دوم افزود: تاکید می‌کنیم که هیچ گونه مراجعه حضوری به مراکز بهداشتی و درمانی کشور برای ثبت‌نام در فاز دوم واکسیناسیون کرونا وجود ندارد.

وی ادامه داد: آغاز فاز دوم واکسیناسیون کرونا از روز سه‌شنبه فقط برای افراد ۸۰ سال به بالا خواهد بود.

در بیشتر شهرها و روستاهای ایران، پرونده الکترونیک این افراد در اختیار حوزه بهداشت قرار دارد؛ بنابراین از طریق تلفن و از مرکز بهداشت با آنها تماس گرفته و روز و ساعت مشخص برای تزریق واکسن کرونا به آنها اعلام می‌شود.

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا اظهار کرد: ممکن است برخی افراد دارای پرونده الکترونیک سلامت نباشند که در این زمینه مقرر شد همه روسای دانشگاه‌های علوم پزشکی در سراسر کشور، شماره تلفنی را از هفته آینده یعنی ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۰ اعلام کنند تا افراد ۸۰ سال به بالا که با آنها تماس گرفته نشده، با آن شماره تلفن تماس بگیرند و اطلاعات آنها برای واکسیناسیون کرونا ثبت شود.

رئیسی ادامه داد: هیچ گونه مراجعه حضوری برای ثبت‌نام واکسیناسیون افراد ۸۰ سال به بالا به مراکز بهداشتی و درمانی نخواهیم داشت و اطلاعات به‌صورت تلفنی اخذ و ثبت می‌شود.

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا گفت: برای سایر گروه‌های سنی نیز از هفته آینده سایت Salamat.gov.ir معرفی شده و افراد به این سایت مراجعه و نام خود را ثبت می‌کنند.

رئیسی ادامه داد: براساس ثبت‌نام انجام شده، برای افراد پیامک ارسال و به آنها اطلاع داده می‌شود که در کدام فاز واکسیناسیون قرار گرفته‌اند. سپس از طریق پیامک از افراد برای واکسیناسیون دعوت می‌شود.

سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا تاکید کرد: واکسیناسیون در شبکه بهداشت سراسر کشور به‌صورت رایگان انجام می‌شود و هیچ گونه وجهی برای ثبت‌نام و تزریق واکسن دریافت نمی‌شود.

خبر

مصرف آب تهرانی‌ها بیش از سرانه کشوری

مدیر مرکز کنترل آب تهران گفت: سرانه مصرف آب شرب در شهر تهران ۲۴۰ لیتر بر ثانیه در شبانه‌روز به ازای هر نفر است که باتوجه به سرانه ۱۷۰ لیتر بر ثانیه کشوری، تهرانی‌ها ۷۰ لیتر بیشتر از سرانه کشور مصرف می‌کنند. به گزارش ایسنا، حسین سرایی در یک گفت‌وگوی تلویزیونی با بیان اینکه سرانه مصرف آب شهر تهران در تابستان تا ۳۱۰ لیتر بر ثانیه در شبانه‌روز نیز می‌رسد که این رقم بسیار بزرگی است، افزود: در حال حاضر در شهر تهران روزانه ۳۷ هزار لیتر بر ثانیه آب مصرف می‌شود. این رقم در تابستان به بیش از ۴۴ هزار لیتر بر ثانیه خواهد رسید که باتوجه به کاهش چشمگیر بارندگی‌ها بر لزوم مدیریت مصرف در این کلانشهر تاکید می‌شود.

وی گفت: مصارف فعلی در شهر تهران نشان می‌دهد مصرف آب شرب این کلانشهر در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته ۱۰ درصد بیشتر است که باتوجه به گزارش‌های سازمان هواشناسی و بارش‌های انجام شده، ما شرایط خوبی به لحاظ آبی نخواهیم داشت.

مدیر مرکز کنترل آب تهران با اشاره به کاهش ذخایر پشت سدها ادامه داد: اگر ما در تابستان ذخایر موجود را حفظ کنیم در ابتدای پاییز و پیش از شروع سال آبی جدید با محدودیت‌های کمتری مواجه خواهیم شد.

سرایی با تاکید بر لزوم صرفه‌جویی ۱۰ درصدی در مصرف آب افزود: استفاده از کاهنده مصرف، استفاده نکردن از آب به‌جای جارو در زمان نظافت ساختمان و باز نگذاشتن آب در زمان استحمام می‌تواند مانع از هدررفت آب شود.

وی گفت: آب شرب تهران ۷۰ درصد از منابع آب سطحی و ۳۰ درصد از منابع آب‌های زیرزمینی تامین می‌شود. با کاهش بارش‌ها، سهم آب‌های سطحی کاهش و سهم منابع آب زیرزمینی افزایش می‌یابد که این روند به‌معنای استفاده از ذخایر آب نسل آینده است.

اصناف چقدر پروتکل‌های بهداشتی را رعایت کردند؟

بقالی، میوه‌فروشی و نانوایی در صدر متخلفان

کرونا با سویه انگلیسی همچنان در کشور می‌تازد و هر روز فاجعه مرگ‌های ۳۰۰ و ۴۰۰تایی هموطنان‌مان را رقم می‌زند. با این حال، گویا هنوز اراده‌ای جمعی برای مقابله با کرونا آن‌هم از طریق رعایت پروتکل‌های بهداشتی وجود ندارد. خبرهایی هم از خطر ورود کرونای هندی به گوش می‌رسد و حتی شیوع کرونای هندی از طریق مرزهای شرقی در حالی کشور را تهدید می‌کند که سیستان‌وبلوچستان از نظر زیرساخت‌های درمانی و رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی رتبه آخر را به خود اختصاص داده است.

عکس: آیدا فریدی

مرگ‌های کرونایی در کشور همچنان بر مدار ۳۰۰ و ۴۰۰تایی پیش می‌رود، اما درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی در کشور هنوز آنطور که باید افزایش پیدا نکرده، به‌طوری که علیرضا رئیسی، سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا در نخستین روز هفته اعلام کرد ۲۵ استان اصلا در وضعیت خوبی نیستند.

براساس آمار ۷ استانی که بیشترین روند صعودی را دارند شامل استان‌های تهران، خراسان رضوی، خراسان شمالی، گلستان، لرستان و همدان است.

به‌گفته سخنگوی ستاد ملی مقابله با کرونا، به‌نظر می‌رسد در تعدادی از استان‌ها در حال نزدیک شدن به قله هستیم، با این حال رعایت پروتکل‌ها در سطح کشور آنچنان که انتظار داریم افزایش نیافته است. ۲ هفته است که محدودیت‌های قرمز و نارنجی ایجاد و تعطیلی مشاغل همه گروه‌ها جز گروه یک در شهرهای قرمز و گروه یک و دو در شهرهای نارنجی اعمال شده، اما رعایت پروتکل‌ها به ۶۱ درصد در کشور رسیده که عدد مطلوبی نیست.

بازرسی و میزان رعایت پروتکل‌ها

میانگین موارد استفاده از ماسک در اماکن عمومی استان‌های کشور ۶۳.۱۵ درصد بوده و میانگین رعایت پروتکل فاصله‌گذاری در اماکن عمومی استان‌های کشور نیز طی این مدت ۶۱.۴۲ درصد اعلام شده است. درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی در پاساژها به تفکیک دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نیز طی این مدت ۷۰.۱۶ درصد بوده است. بررسی‌ها حاکی از آن است که درصد رعایت پروتکل‌های بهداشتی در فروشگاه‌های زنجیره‌ای به تفکیک دانشگاه‌های علوم پزشکی از ۲۵ فروردین تا اول اردیبهشت ۱۴۰۰ نیز ۸۳.۹۸ درصد بوده است. در عین حال طبق اعلام معاونت بهداشت وزارت بهداشت براساس اقدامات ناشی از تشدید بازرسی‌ها از تاریخ ۲۵ فروردین تا

اول اردیبهشت، از تعداد ۳ میلیون و ۵۷۷ هزار و ۸۰۷ مرکز تهیه، توزیع و عرضه و فروش مواد غذایی، اماکن عمومی و واحدهای کارگاهی تحت پوشش، افزون بر ۳۱۷ هزار و ۹۵۸ مورد بازرسی انجام شده است.

همچنین طی این مدت، ۴۴۰۶۰ مرکز از مراکز تهیه، توزیع، عرضه و فروش مواد غذایی، اماکن عمومی و واحدهای کارگاهی اخطار گرفته و به مراجع قضایی معرفی شده‌اند و ۷۰۹۹ از این مراکز نیز پلمب شده‌اند.

سوپرمارکت و خواربارفروشی‌ها بیشترین اخطار را گرفتند

باید توجه کرد که به ترتیب سوپرمارکت و خواربارفروشی، نانوایی‌ها و رستوران‌ها رتبه‌های اول تا سوم دریافت اخطار و معرفی به مراجع قضایی را در میان اماکن عمومی از تاریخ ۲۵ فروردین تا اول اردیبهشت ۱۴۰۰ به خود اختصاص داده‌اند و بعد از آن بانک‌ها، فروشگاه‌های زنجیره‌ای، پاساژها، ادارات و سازمان‌ها، مطب‌ها، اماکن متبرکه و مساجد و آرامستان‌ها قرار دارند. در حوزه صنایع نیز به ترتیب کارگاه‌ها و صنایع کوچک، صنایع تولیدی، نفت، گاز و انرژی، کشاورزی، دامپروری و معادن، صنایع ساخت‌وساز و مراکز شماره‌گذاری و معاینه فنی بیشترین اخطار و معرفی به مراجع قضایی را طی مدت ۲۵ فروردین تا اول اردیبهشت ۱۴۰۰ دریافت کرده‌اند.

خطر کرونای هندی بیخ گوش سیستان‌وبلوچستان

از آغاز شیوع ویروس کرونا در جهان، علائم مختلفی از این بیماری، عوارض طولانی‌مدت آن و تاثیرات جهش‌های مختلف آن گزارش شده، به‌گونه‌ای که تاکنون چندین جهش از این ویروس در جهان شناسایی شده که کرونا با «جهش دوگانه» آخرین مورد آن است که در کشور هند شناسایی شده است.

ویروس کرونای شناسایی‌شده در هند ترکیبی از دو جهش است که این ویروس را عفونی‌تر و آن را قادر به غلبه بر آنتی‌بادی‌ها ساخته است.

افزایش اخیر موارد ابتلا به ویروس کرونا در هند ناشی از ویروس با جهش دوگانه است که نه‌تنها از افراد آسیب‌پذیر بلکه از افراد جوان‌تر نیز قربانی می‌گیرد؛ بنابراین می‌توان گفت جهش‌های جدیدتر بیشتر سلامت افراد را تهدید می‌کند و در مقایسه با گونه اصلی ویروس کشنده‌تر است.

این گونه تاکنون در ۱۸ کشور جهان شناسایی شده که بیشترین موارد مربوط به مسافرانی است که از هند وارد آنها شده‌اند؛ از همین رو طبق اعلام سخنگوی ستاد ملی مبارزه با کرونا یکی از موضوعاتی که اکنون با آن مواجهیم انتشار ویروس جدید جهش‌یافته هندوستان است و استان‌هایی که در مرز شرقی کشور و در همسایگی پاکستان و افغانستان هستند باید مراقبت بیشتری داشته باشند و شیوه‌نامه‌ها را به‌شدت رعایت کنند.

طبق اعلام وزارت بهداشت، در حال حاضر استان‌های سیستان‌وبلوچستان و ایلام با حدود ۳۰ درصد کمترین میزان رعایت پروتکل‌ها را به‌خود اختصاص داده‌اند، در حالی که سطح مورد انتظار رعایت پروتکل‌های بهداشتی در سراسر کشور برای مهار بیماری و خروج از موج چهارم، حداقل ۹۰ درصد تعیین شده است.

سخن پایانی...

به‌نظر می‌رسد ویروس جهش‌یافته هندی ترکیبی از ویروس‌های جهش‌یافته انگلیسی و برزیلی باشد که قدرت سرایت و کشندگی به‌مراتب بالاتری دارد. درباره اینکه در کنترل این بیماری و جلوگیری از فاجعه جدید دولت و مردم تا چه اندازه سهم دارند و کدام گروه مسئولیت بیشتری دارد، نظرات مختلفی وجود دارد. در این شرایط اخباری منتشر می‌شود مبنی بر اینکه هنوز هم تردد مجاز و غیرمجاز از طریق مرزهای سیستان‌وبلوچستان در حال انجام است؛ بنابراین در نخستین گام انسداد هرچه سریع‌تر مرز و تسریع واکسیناسیون در سیستان‌وبلوچستان ضروری به‌نظر می‌رسد. علاوه بر آن لغو پروازهای مستقیم از شبه‌قاره هند به مناطق مرکزی کشور یا مرز آبی چابهار و کنترل ترددهای مرزی اتباع ایرانی و پاکستانی از گذرگاه‌های غیررسمی ایران و پاکستان از مهم‌ترین اقداماتی است که مسئولان کشور و استان باید هرچه سریع‌تر درباره آن تصمیم‌گیری کنند.

شماره: ۸۵۲۲۶۲۵

آگهی مزایده

شهرداری اصفهان

شهرداری اصفهان در نظر دارد املاک و مستغلات زیر را از طریق مزایده به صورت نقد و اقساط واگذار نماید. متقاضیان می‌توانند جهت دریافت اسناد و مشخصات مورد واگذاری از تاریخ نشر آگهی همه روزه به جز ایام تعطیل در ساعات اداری به اداره امور قراردادها واقع در میدان امام حسین (علیه‌السلام) فاز ۴ ارگ جهان‌نما طبقه ۴ واحد ۴۱۵ مراجعه و ضمن واریز مبلغ ۲۰۰،۰۰۰ ریال برای هر بند به حساب شماره ۰۱۰۵۸۳۳۸۸۲۰۰۰ بانک ملی شعبه اصفهان نسبت به کسب اطلاعات و تهیه اسناد مزایده اقدام نمایند.

آخرین مهلت تهیه اسناد و ارسال پیشنهاد قیمت تا ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۰/۰۳/۰۱ می‌باشد.

۱- پنج واحد تجاری به مساحت‌های حدود ۴۲ تا ۱۹۹ متر مربع از مجموعه تجاری اداری ارگ جهان نما، واقع در میدان امام حسین(ع) به قیمت پایه ۸،۵۹۰،۰۰۰،۰۰۰ تا ۳۳،۹۱۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۲- شش واحد تجاری به مساحت‌های حدود ۲۱ تا ۵۰ مترمربع از مجموعه تجاری هشت بهشت واقع در بدنه شرقی خیابان چهارباغ عباسی، به قیمت پایه کل ۴،۳۵۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال تا ۱۲،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۳- یک واحد دفتر کار به مساحت حدود ۴۸ متر مربع واقع در خیابان فردوسی، روبروی خیابان عافیت، مجتمع تجاری اداری برق به قیمت پایه هر متر مربع ۴۵۰،۰۰۰،۰۰۰ریال

۴- حق سر قفلی ۴ واحد تجاری به مساحت‌های ۸۹ تا ۱۴۹ مترمربع از مجموعه سیتی‌سنتر، واقع در بزرگراه شهید دستجردی، روبروی سپاهانشهر، به قیمت پایه ۸۰،۱۰۰،۰۰۰،۰۰۰ تا ۱۲۰،۶۹۰،۰۰۰،۰۰۰ریال

۵- یک واحد آپارتمان مسکونی به مساحت ۱۱۵ مترمربع واقع در خیابان صمدیه لباف مجموعه مشارکتی ۶۳ واحدی به قیمت پایه هر مترمربع ۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۶- یک قطعه زمین جای تجاری به مساحت حدود ۲۷ مترمربع واقع در میدان امام علی (ع)، خیابان ماهی‌فروش‌ها، به قیمت پایه هر مترمربع ۲۲۰،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۷- پنج قطعه زمین مسکونی به مساحت‌های حدود ۲۵۷ تا ۴۸۸ مترمربع واقع در بزرگراه شهید دستجردی جنب ترمینال صفه از اراضی موسوم به چشمه توتی به قیمت پایه هر مترمربع ۱۹۰،۰۰۰،۰۰۰تا ۲۱۵،۰۰۰،۰۰۰ ریال

۸- یک قطعه زمین مسکونی به مساحت ۱۹۰ مترمربع واقع در خیابان گلستان خیابان هما شمالی به قیمت پایه هرمترمربع ۱۳۰،۰۰۰،۰۰۰ریال

۹- یک قطعه زمین مسکونی به مساحت ۱۶۸ مترمربع واقع در خیابان آیت‌اله غفاری خیابان آزادی خیابان حافظ به قیمت پایه هر مترمربع ۷،۰۰۰،۰۰۰ریال

شرایط مزایده:

۱- ارائه سپرده شرکت در مزایده به‌صورت واریز نقدی به حساب سپرده شهرداری یا ضمانتنامه بانکی با اعتبار حداقل سه ماه.

۲- در صورتی‌که نفرات اول و دوم شرکت‌کننده از انجام معامله خودداری نمایند سپرده شرکت در مزایده آنان به ترتیب به نفع شهرداری ضبط خواهد شد.

۳- شهرداری در رد یک یا تمام پیشنهادها مختار است.

۴- سایر اطلاعات و جزئیات مربوطه در اسناد مزایده موجود می‌باشد.

روابط عمومی شهرداری اصفهان